debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1935 MÁJUS 5. XXXI. ÉVFOLYAM 102. SZÁM. 16 fillér

Lehet-e fontolva haladni?

Egy magyar család négy nemzedéke

Irta: THURY LEVENTE

Zilahy Lajos, a kitünő író, egy budapesti napilap főszerkesztője, dobott bele néhány héttel ezelőtt az iradalmi közéletbe egy szinte örökké aktuális kérdést: ebben a súlyos válságban kell-e közös frontba tömörülnie minden magyar tehetségnek, hogy a korszerü reformok útját egyengesse a nép tömegei, a magyar jövendő megmentése érdekében? A kérdést nemcsak az irók körében fogadta igen nagy érdeklődés, hanem a közönség körében is, vagy talán még inkább a közönség körében. Ami voltaképen természetes is, hiszen így is fel lehetne vetni a kérdést: Nem kell-e közös fontot alkotni minden becsületes embernek, aki benne él szegényszagú, nehéz magyar életünkben? Egyesülni, együtt, közösen dolgozni, mindazért, ami ma csak nyomorban sinylődő tömegek álma? Azért, ami segit a nyomorgókon, a nemzeti termelésbe, munkába kapcsolja vissza az évek óta tétlenül sorvadó kezeket? Szilárd megalapozást ad egyéni és közös anyagi létünknek? És jövőt igér? Dolgozó nemzedékek könnyebb, szebb, gyümölcsözőbb jövőjét? Biztosabb, szilárd életet a régi határokon belül egy számbelileg gyarapodó, kulturában fejlődő, testben egészséges, lélekben biztos és kiegyensúlyozott magyar nemeztnek? Olyan nemzetnek, amely szabadságot tud adni a polgárainak s ezzel a szabadsággal azok élni is tudnak a nagy egész, a nemzet érdekében?

Ezek azok, amiknek az összességét szoktuk ez alatt összefoglaló kifejezés alatt érteni: a nemzet jövendője. S ki van, akinek nem kötelessége feltenni magában a kérdést: kell-e ezek érdekében dolgoznia? S ki van jóakaratú magyar ember, akinek nem lelkiismereti kötelessége igennel válaszolni?

A kérdés így voltaképen el lenne döntve már feltevése előtt, ha tudna valaki bizonyosan, kifogásolhatatlanul megjelölni olyan egyesülést, ha rá tudott volna Zilahy Lajos teljes bizonyossággal mutatni olyan csoportjára, pártjára a magyar politikai életnek, amely csalhatatlan eszközökkel, láthatóan célhozvezető uton akar elérni azokhoz a célokhoz, amelyeket összefoglalva így fejeztünk ki: a nemzet jövendője. Az a baj azonban, hogy sem azt a pártot nem tudta megmutatni a kérdés felvetője, amelyik meg fogja valósítani a nemzet jövője érdekében szükséges reformokat, sem azokat a reformokat nem tudhatta felsorolni, amelyek ezt a jövőt garantálják. Igy a feladat megoldhatatlan lett, egy egyenlet két, sőt igen sok ismeretlennel.

Egészen más lett volna a kérdés, ha az író úgy tette volna fel, ahogy cikkeinek néhány visszhangja értette: ezeknek a nagy céloknak az érdekében kötelessége-e mindenkinek a Gömbös-kormányt támogatni? Igy egy politikai csoportra korlátozva a kérdést, könnyű a felelet s ha már sokan, még a Zilahy Lajos saját lapjának hozzászólói közül is így értették a kérdést ,az író jóhiszeműségének kétségbevonása nélkül én is így fogom fel, vagyis: erre a kérdésre felelek.

Nem program, nem ígéret, nem lira, hanem tett!

Mindabban, ami Gömbös Gyula programja, valóban benne van azoknak a reformoknak a legnagyobbrésze, amelyek a magyar jelent könnyebbé, elviselhetőbbé és a magyar jövőt kilátásosabbá tehetik. Ha én Gömbös Gyulának volnék, én nem is haragudnék azért, hogy ellenfeleim ezt a programomat „álmoskönyv"-nek nevezik. Hanem ezt mondanám, „Ez igenis, ez álmoskönyv. Azoknak az álmoknak a foglalata, amiket üldözött, lenézett, mellőzött ellenzéki reformerek a népükért megálmodtak. És én ennek az álmoskönyvnek minden, fantáziától ragyogó lapját az élet napjának verőfényében látható valósággá fogom váltani. Ennek a bizonyítására pedig nem négy évre csinálok tervet, hanem négy hónapra és a reformjaim, az álmoskönyvem lapjai közül valóra váltok négy hónapon belül egyetlen olyan álmot, amely a legtöbb emberen segít. — Ezért nem szólok most senkinek lirai hangon az érzéseihez, hanem az eszéhez s álmaim jószándékuságának bizonyságaképen, ime benyujtom telepítési reformomat. Ezzel már az első esztendőben, most ősszel, felépítek ennyi és ennyi falut, földhöz juttatva ennyi és ennyi embert, munkát adva a magyar iparnak, megnyitva a szellemi munkanélküliek ilyen és ilyen számának az elhelyezkedés lehetőségét. És hogy ez nem az a lira, amelyet terméketlen, de programokkal ékes kéteszendős kormányzásom adott, hogy négy hónap alatt ez az igéret törvény lesz s őszre törvényből valóság, erre szavammal adok biztosítékot."

Ebben az esetben a magyar iróknak az a része, akik a nép, a nemzet egészének jövendőjét szolgálták magvető, sürgető, ostorozó irásaikkal, aztán már igen könnyen tudnának felelni s igen könnyen tudna felelni minden becsületes ember. De addig, amíg csak ködös bizonytalanságban, a politikai lira fellegeibe burkoltan, talányszerű énekekben hangzanak el azok az álmok, addig nem jogosult egy táborba követelve hívni a haladó magyar értemiséget a NEP zászlaja alá senkisem

Nem jogosult ,mert a kormányelnök reformálmainak a megvalósulására nincsen semmi pozitiv bizonyíték; mert ezeknek a reformoknak a hírdetésével csak az az államférfi jogosult maga mellé követelni az egész nemzetet, aki programját nemcsak hirdetni, hanem megvalósítani is tudja.

Én vagyok az utolsó, aki bármely politikai közszereplő jóhiszeműségét kétségbevonja. De hogy tudnék csatlakozni olyan politikai párthoz, amelynek vezére — ne beszéljünk most atrocitásokról s két év alkotásokban terméketlenségéről — oly nyilvánvaló politikai képtelenségre vállalkozik, mint amilyen ily radikális, a magyar életet gyökereiben átalakító program megvalósítása lassú fejlődés, fontolva haladás utján.

A nemzet alkotói és fentartói a családok. A családok története a nemzet története is, hiszen sorsuk a nemzet életfolyásából nő ki. Az én családom története pedig — csak a legutóbbi, négy nemzedéken át is — kiáltó cáfolat arra, hogy a nemzet sorsát átalakító, nagy reformok lassú fejlődésből, fontolva haladásból születtek.

Négy nemzedék: a dédapám, a nagyapám, az édesapám és én.

Talán tanulságos lesz, ha a négy nemzedéknek a történetét kissé vázlatosan, lelki portréját kissé részletesebben, őszinte vallomásképen odaadom a társadalompolitikai átalakulások tanulmányozói számára.

A dédapámnál „kiülte" a robotot a jobbágy

A dédapám kisnemes volt. Nem „fertőzték meg" az újítások tanításai. Ami megmaradt róla, olyan ember képét ábrázolja, aki teljes osztálytudattal s társadalmi helyének természetes voltában őszinte hittel úr volt a maga helyén. Azt, ami az övé volt, addig, ameddig a hatalma ért, teljes egészében kihasználta. Sok földje már nem volt ennek a falusi köznemesnek. Ami az őseié volt, a szomszédos falvakban ,az eluszott az előző nemzedékek könnyű életén. Neki már csak Botpaládon volt birtoka. De jobbágyok még jártak át hozzá robotra, vagy „úrdolgára", — amint a faluban mondják, — több jobbágy, mint amennyinek a munkáját a birtokán használhatta. Ez a gőgös kisnemes azonban el nem engedett egyetlen robotnapot a jobbágyainak. A szomszéd falvakból, ahol csak a Thuryaknak régen birtokuk volt, csapatszámra jártak át a jobbágyai. Sokan voltak, annak a néhányszáz holdnak a munkáját hamar elvégezték. És amikor véget ért az aratás, vagy a kaszálás, az én dédapám nem engedte haza a jobbágyait, hogy maguknak dolgozzanak, vagy a munkaerejüket napszámban értékesítsék. Végig, a hosszú udvaron, ott kellett ülni a jobbágyoknak tétlenül, a napon, a Hodoserdőről hazahordott tölgyszálfák halmazain. Ha nem volt is munka, az én dédapámnál a robotot ki kellett ülnie a zsellérnek.

Szegény dédanyám áldott, jó asszony volt, de hiába kérlelte az urát. A parasztnak meg kellett adnia, ami járt tőle az úrnak, az utolsó napig, az utolsó óráig rendelkezésére kellett adnia azt a munkaerőt, amire a törvény kötelezte.

Dédanyám nemcsak közbenjárt a parasztokért, hanem jól is főzetett nekik ,azt a táplálékot adta nekik a kiült robotnapokon is, ami a munkásembernek jár nyári munkaidőben. Ez a táplálék hús, ami erőt ad a nyári, nagy munkához. A leggyakoribb a kaszáslé, ecettel, tejjel habart leves, amiben jókora sonkadarabok főnek. A legjobb magyar levesek egyike.

Nos, az én dédapámnak az volt a véleménye, hogy ilyen étel csak akkor jár a parasztnak, ha dolgozik. Ha nem dolgozik, ha nem hasznosítja izmait az úr munkájában, az úr sem tartozik dologidőben járó étellel füteni ezeket az izmokat. Amikor észrevette a dédanyám kosztjának tulzott bőkezüségét, ellenőrizni kijárt a konyhába s hosszú villával kiszedte a kaszásléből a nagy sonkacsülköket:

— Lét a parasztnak!

Ez a mondása fennmaradt s visszatükrözi -korának egész társadalomszemléletét, a jogot, amellyel nem kegyetlenségből, hanem helyzete természetes folyományaképen élt a nemes ember, a jobbágy társadalmi elhelyezkedését, a nemes véleményét róla, akit munkagépnek tekintettek, amelyet fűteni addig kell, ameddig használiák.

Kövező, burkoló
munkákat
legolcsóbban vállal
Bartha István
Ispotály u. 3|b. Telefon: 27 65

Nagyapám, a fontolva haladó reformellenes

A nagyapám is kemény ember vol. Ő beleszületett abba a korba, amelyben végbement a függetlenségi harc nagyszerű társadalmi átalakulása. A jogaihoz már nem ragaszkodott olyan hajszálnyi pontosan, őt már nem választotta el a jobbágytól olyan nagy távolság, mint az apját. Emberséges uriemberként tiszteltek, de kérlelhetetlen ellenzéke volt annak a pártnak, amely a jobbágyok felszabadításának reformjáért a nagy harcot végigvívta. Gyakorlati ember volt a reformot is főképen gyakorlati szempontból nézte. Az irásai, tanításai, az edesapám emlékezetében maradt szavai azonban mutatják annak a fontolva haladó nemesembernek a politikai felfogását, aki a jobbágy felszabadítása ellen a nemzet érdekében őszinte hittel küzdött. A szabadságharc előtt mai szavakkal kifejezve azt mondta:

— Mi földművelő ország vagyunk. Kossuth tönkre fogja tenni az országot a paraszt felszabadításával, mert gazdálkodni a mi közlekedési és értékesítési viszonyaink között jobbágymunka nélkül nem lehet. Ezért az ország érdeke, hogy azzal a felszabadítással nagyon fontolva haladjunk.

A szabadságharc utáni időkben, a nagy gazdasági válságok idején nem tudott familiám gazdaságilag megállani. Egyre szegenyedett el a nagyapám, leolvadt a birtoka száz hold alá. Keserüen hangoztatta:

— Megmondtam, hogy Kossuth tönkreteszi az országot a jobbágyfelszabadítással.

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN et ezde. Piac u. 70.

Apám, a nép papja

Édesapám úgy ment be Patakra tanulni, mint szegény fiú. Vasakaratral, megtörhetetlen szivóssággal tanulta át magát a gimnáziumon és a theologián. Mint segédtanár, sőt mint theológus, már az édesanyját tartotta. Az élet iskolájában járt abban a korszakban, amely lebontotta a társadalmi osztályok közötti különbséget s megállotta a helyét a szabad harcban is.

Aztán parókhiát kapott a szatmármegyei Kisarban. Falusi pap volt, aki a néppel élt s eleget szenvedett ahoz, hogy a népért is éljen. Nemcsak a Bach-korszak nagyszerű nemzetébresztő szenvedéseit élte át, hanem utána meg tudta érteni, hogy a kiegyezés utáni gazdasági lendületben mennyi része van annak a felszabadított munkának, amely a jobbágyság eltörlése előtt nemzetépítő közgazdasági eröként nem szerepelhetett. Kossuth alkotásának, a társadalmi reformnak nemzetgazdasági eredményei a szeme előtt bontakoztak ki. Rendületlen Kossuth-hivő volt. A Függetlenségi Pártnak a fehérgyarmati kerületben több, mint 20 even át elnöke. Egy kissé tolsztojánus, minden pillanatban kész kiállani azért a népért, annak a népnek minden érdekéért, amellyel együtt élt s amelyet táplálni, erősíteni, gazdagítani igyekezett. Valláskülönbség nélkül hive volt az egész kis faluja, református, katholikus, görög katholikus, zsidó. Valamennyinek ő volt a tanácsadója, gazdálkodásban, adóban, hivatalos ügyben, betegségben.

Az egyházának vásárolt 400 hold földet, nagyszerű, tiszamenti gyümölcsösöket. Ezt a földet nem adta bérbe egy tagban soha. Darabonkint, lánccal mérve, a gyümölcsöket „nyilas"-onkint — micsoda századok lehelletét illatozó területmérték — árverezték el minden őszön egymás között a parasztok. Sokszor akadt fiatal jegyző, tanító, szolgabíró, aki mondta neki:

— Tiszteletes úr, becsapják ezek a parasztok az egyházat. Hallottam, hogy érverés előtt összebeszélnek és előre megosztják egymás között a kisbérleteket, hogy ne licitáljanak egymásra.

Az édesapám elnéző mosollyal felelte ilyenkor:

— Kedves fiam, hát nem ők az egyház? Ez a föld az egyházé, tehát az övék is. Ugy szolgál az egyház javára, ha az ő javukat szolgálja. Igaz, hogy összebeszélnek, igaz, hogy megegyeznek, de a föld jövedelméből ugyis kitelik a birtok vételárának amortizációja, két iskola fenntartása. És valamicske pénz még össze is gyül, azon majd épitünk a kis, százhúsz éves papilak helyére ujat, modernet s épitünk új iskolákat is.

Meg is épitette mindet.

Azóta hallottam, hogy egyszer bérbeadták egy bérlőnek az egyházi földeket. A bérlő adós maradt, kitették, pert akasztott az egyház nyakába.

Az öreg pap népszeretete lám nemcsak a hiveknek, hanem az egyháznak is javára vált...

A negyedik nemzedék, amely látta a magyar tragédiát

És itt vagyok én, a negyedik nemzedék.

Világosan látom, hogy a magyar válság sokkal előrehaladottabb, semhogy féleszközökkel meg lehetne menteni a jövőt s elviselhetővé lehetne tenni a jelent. De világosan látom családom három nemzedékének példáján azt is, hogy reformokat, még csak félig segítő reformokat is, nem lehet lassan haladva, hanem csak radikálisan, gyors és erélyes politikai operációval keresztülvinni. Lehet, hogy más országokban, Angliában, Franciaországban igen, de nem nálunk ,ahol úgy elmaradt egy nemzet társadalmi és közgazdasági szerkezete a valódi élettől, ahol egészséges, lassú fejlődés nem történt, ahol 1848 óta állunk egyhelyben „fontolva haladás" címén, ahol minden tényező, akinek a reformok megakadályozása egyéni, de rosszul értelmezett érdeke egyhangú lelkesedéssel sietett a szabadelvű párt alatt is, a munkapárt alatt is, a Bethlen-érában is és most is az alá a zászló alá, amely a fontolva haladást hirdeti. Mert jól tudják, hogy a fontolva haladás nálunk legjobb esetben az egyhelyben megállást jelenti az eredményeket tekintve.

Ez a nemzet látott már hatalmas földművespártot ,amelyet szétzülleszteti a középosztály „okossága", megfontoltsága s amelyből csak annyi maradt meg keserű emlékképen, hogy ma a földreformot már telepitésnek kell neveznünk, ha azt akarjuk, hogy falun és politikai fórumon ki ne nevessenek bennünket.

Én a családom történetéből azt is látom, hogy a reformok útja nem könnyű egy nemzet életében, amely oly sokáig elzárkózott a reformok elől. Az én családom a nép között élt s édesapám elmondotta nekem, hogy a mi fontolva haladásunk miatt hogy kellett kivándorolni százezerszamra a legéletrevalóbb, a legdolgosabb, a legépitőbb magyar parasztságnak. Mert a földreform terén oly sokáig fontolva haladtunk. Én hat faluból ismerem azokat a családokat, akiknek már magyarul sem tudnak az amerikai rokonaik. Én olvastam levelet, amelyben egy földosztás után Északamerikából Délamerikába, majd Ausztráliába vándorolt magyar paraszt ezt irja:

— Most Ujzélandban vagyok, van szép gazdaságom, marhám, lovam, juhom, földem. Hitelbe adta mind az itteni kormány és az Isten megsegített. Hej, de mégis otthon szeretnek lenni s hej, de nagy hiba, hogy idáig kellett jönnöm hazulról föld után.

Bizony ,elég nagy hiba s talán azért nem tudunk mi itt haladni semmire, azért kevés bennünk a kemény ség, az erő, az életképesség, mert azokkal a százezrekkel ezeknek a kovásza vándorolt ki tőlünk.

És amíg azok a százezrek kivándoroltak, mi a földreformmal megvártuk, amíg szerb csetnikek, cseh legionáriusok és román mócok számára csináltak földbirtokreformot a magyar úr földjén...

A családom történetéből látom, hogy neheezn haladhat előre egy népi reformmozgalom, hogy a nemzetgazdasági életnek hány tényezője van, amely természetszerüen ellene támad, hogy ösztönszerüen mint áll ellene a középosztály. És a némi okkal is, mert ezeket az elkésett, nagy reformokat sohasem hajtották végre úgy, hogy az állam bankba rakja a reájuk megspórolt pénzt s aztán fontolva haladva megvalósitsa, kiszámított részletekben. Hanem ezek a nagy reformok általános megrázkódtatást eredményeznek s nemzetifjító hatásuk később bontakozik ki áldásainak teljében.

És ha megrázkódtatás is, ha átmenetileg teher is, ha kellemetlen is, én úgy látom, hogy meg kell váltanunk ezt a nemzedéket s meg kell mentenünk a következő magyar nemzedékeket. De ezt a megváltást nem tudja elvégezni más, mint olyan kormány, amely csak a nemzet érdekeire lehet tekintettel s elég erős arra, hogy alkosson és ne fontolva egy helyben tapogjon. Aki őszintén akarja a reformokat és mégis fontolva akar haladni, az vagy nem elég erős, vagy nem bir elég hatalommal ahoz, hogy haladjon. S ezért én azt hiszem, hogy magyar írónak, aki a nép egész sorsát erzi s érti, nem az a feladata, hogy olyan haladáshoz adjon kéretlen s ugyis kedvetlenül fogadott ünnepi zeneket, amely haladás csak álmodozás marad, hanem az, hogy töltse be régi hivatását, legyen serkentő, ébresztő, sürgető, követelő ezzel a kormánnyal szemben is. És ez a kötelessége a felvilágosult magyar polgárnak, aki józan szemmel s nem az én nagyapám és dédapám szemével nézi ezt a mi szegény magyar világunkat s száz évnyire öreg szeme ellenére hamisan hirdeti fiatalnak magát.

Kossuthtól ezt tanultam: Magyarország földje sohasem volt szorosan vett magántulajdon, hanem olyan terület, amelyen a nemzetnek élnie kell.

Édesapámtól ezt: Nem a pénz s nem a birtok épiti egy nemzet gazdagságát, egészségét, kultúráját és erejét, hanem a dolgos kezek munkájának eredménye.

Ahoz, hogy ezt a két igazságot a magyar válság megoldására, a nemzet jövőjének biztosítására alkalmazzam, a nép szabadsága kell.

Ezért én nem csatlakozhatom fontolva haladókhoz, hanem csak az alkotókhoz.

Ezért én nem hihetek másnak, sem lirának, sem programnak, sem elméletnek, hanem csak a tettnek.

A miniszterelnök különbséget tett pozitiv és negativ magyar között. — Én nem értem egészen, hogy micsoda ez, hanem ugy érzem: ha van ilyen, köznemesi családom négy nemzedéke közül mi vagyunk pozitiv magyarok. Az édesapám és én. Akik a nép érdekében való tettet várjuk, sürgetjük és készítjük elő.

S dédapám és nagyapám s ez a mai reformfiatalság, ez az álifjúság, amely az ősz szakállat szívének szőreként viseli, — ők a fontolva haladók.

STEYR, WAFFENRAD, EXTRARAD kerékpárok
Hajdu- és Biharmegyei kizárólagos
KÖRZETKÉPVISETE és EGYEDÁRUSITÁSA.
Az összes belföldi kerékpárok a legnagyobb választékban.
Alacsony árak. — Apró részletek. — Rádiócsereakció
legmagasabb kedvezménnyel
KATZ ANDOR cégnél ,Piac u. 60

SZENZÁCIOS TAVASZI SLÁGEREIM NAGYMENNYISÉGÜ NOISZÖVET ÉS SELYEMKÜLÖNLEGÉSSÉGEK,
FÉRFI SZÖVET-UJDONSÁGOK BEÉRKEZTEK!
RADO SZECHENYI U. 11. SZ. **FIGYELEM! MOST VÁSÁROLJUNK!**

Marokken selyem	2.30
Nehéz nyersselyem	1.95
Japán selyem	—.80
Ruhaszövet	—.90
Kabátszövet 140 széles	2.80
Angolos jó férfiszövet	4.70
Kosztümszövet	5.20
Gyapjú georget	2.50
Műselyem	—.65

A községi pótadó 1935. évre is 80 százalék, a kereseti adó kulcsa 5 százalék marad

A belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium megállapította Debrecen város költségvetését — Leszállitották a rendőrségi hozzájárulást

A burkolatozás költség 25 százalékát az érdekelt háztulajdonosok, 75 százalékát a város fizeti

Megírta a *Független Ujság*, hogy e hó 2-án kezdte meg a belügyminisztérium a pénzügyminisztérium városi osztályával együttesen és a debreceni vezetőség bevonásával Debrecen város 1935. évi költségvetésének tárgyalását. E tárgyaláson Debrecen részéről tudvalevően dr. *Vargha* Elemér h. polgármester, *Zöld* József tb. h. polgármester, pénzügyi előadó, valamint *Ary* Lajos főszámvevő vettek részt. A költségvetés letárgyalása általánosságban még csütörtökön megtörtént, de egyes részletkérdések megvitatása még tovább folyt szombaton is.

A költségvetésen a miniszterközi bizottság változtatásokat végzett, mégpedig olyan irányban, hogy a tervezett költségvetési hiányt csökkentette, illetve a községi pótadó százalékát kisebbitette és visszaállitotta a tavalyi keretet.

Nagyban azonban a költségvetést helyesnek fogadta el és nem tért el azoktól a kitűzésektől, amelyek a főszámvevőt és a közgyűlést a költségvetés megállapításakor vezették. A költségvetés tárgyalásával kapcsolatban elintézést nyert több függő kérdés is és ezek között egy igen fontos ügy: a burkolási járulékok miként való fizetésének a dolga. E tekintetben a pénzügyminisztérium városi osztálya és a belügyminisztérium egybehangzóan azt az álláspontot foglalták el és emelték érvényre, hogy

a burkolatozási költségekhez az érdekelt háztulajdonosoknak is hozzá kell járulni.

Nevezetes eredménye a költségvetés tárgyalásának az, hogy nem került a sor a tisztviselők fizetésének újabb csorbítására.

A tárgyalásokról és azok eredményéről *Zöld* József tb. polgármester, aki már hazaérkezett, a következőket mondta a *Független Ujság* munkatársának:

— A tárgyalások a belügyminisztériumban folytak és azon jelen voltak a pénzügyminisztérium városi osztályának küldöttei is, valamint részt vett a tárgyalásokban báró *Vay* László főspán is, aki sokban segítségére volt a város képviselőinek egyes kérdésekben. A bizottság letárgyalta a város egész költségvetését, megállapította a bevételeket és kiadásokat. Egyes tételeket meg is változtattak úgy, hogy a községi pótadó kulcsa nem emelkedik most már a tavalyin felül és *a községi pótadó 1935-re is 80 százalék, a kereseti adó kulcsa pedig 5 százalék marad.*

A miniszterközi bizottság igy egyensúlyba hozta a költségvetést, anélkül, hogy a tisztviselők illetményéhez hozzányult volna.

— A költségvetés tárgyalása során döntés történt a burkolatozási járulék dolgában is. Ugy a pénzügyminisztériumnak, mint a belügyminisztériumnak az volt az álláspontja, hogy a burkolatozási költségeket nem lehet teljesen községi pótadóból fedezni. Ezért úgy döntöttek, hogy

a burkolatozási költségek 25 százalékát az érdekelt háztulajdonosok, 75 százalékát pedig a város fizeti.

Ez volt egyébként a belügyminisztérium eredeti álláspontja is. A miniszterközi bizottság ezt az álláspontját, amely most már véglegesnek tekinthető, amennyiben az erre vonatkozó miniszteri leirat már készen van és legközelebb leérkezik Debrecenbe, három szempontból foglalta el. Az első szempont az, hogyha az egész burkolatozási járulékot községi pótadóba vetnék ki, ezt a köszégi pótadót 14 százalékkal emelné. A második szempont az, hogy azok az adózók, akik a burkolatozás előnyeit nem élvezik, vagyis akiknek ingatlana olyan uccákban van, amelyeket nem burkoltak, joggal követelhetik, hogy azok, akik közvetlenül élvezik a burkolatozás előnyeit többet fizessenek, mint ők, akik a költségek 75 százalékában a községi pótadó útján amúgy is hozzájárulnak a fizetéshez.

A minisztérium szerint nem is lehet kivánni, hogy az ondódi, kösülyszegi földtulajdonos ugyan annyit fizessen a burkolatozási járulékokba, mint a belsőségi uccák háztulajdonosa, akiknek uccáját burkolták.

Végül a harmadik szempont az, hogyha az érdekeltek semmit sem fizetnek a járdaburkolási költségekbe, akkor a várost el fogják árasztani az eddig nem burkolt uccák telek, illetve háztulajdonosai olyan kérelmekkel, hogy az ő uccáikat is burkolják, mert hiszen más uccák burkolatozási költségeihez ők is hozzájárultak a községi pótadóban. És ez a követelésük egészen jogos lenne.

Megjegyezte még a tb. h. polgármester, hogy engedményt sikerült elérni a rendőrségi hozzájárulás összegének beállításában, amennyiben a belügyminisztérium az eddig volt 280.000 pengő évi hozzájárulás összegét 200.000 pengőre szállította le.

Különös manipulációk a Vas- és Rézbútor gyárban egy debreceni munkavezető helye körül

A Budapestről hozott munkavezető zsírt öntött a debreceni munkavezető fénymázába; akit aztán a gyár elbocsátott, mert nem sikerült a fénymázolás — Felmondási időt kell fizetni a Vas- és Rézbútorgyárnak, mert a kérdéses időben nem gyár volt, hanem csak üzem

A *Debreceni Vas- és Rézbútorgyár* alkalmazásában volt, mint munkavezető *Bodrácska* György. A munkavezető, akit társai kitűnő munkásnak ismertek, kiesbb megszakítással huszonöt esztendőn keresztül volt a gyár alkalmazottja. Tavaly nyáron azonban Bodrácska György, aki a fénymázolást végezte, észrevette, hogy munkája nem olyan kifogástalan, mint azelőtt volt. Maga sem értette hogyan történhetett a dolog, de megdöbbenve látta, hogy

a fénymázalás, illetve a bútorok befestése nem mindig sikerül.

Éppen ezért minden igyekezetével javítani szándékozott munkáján.

Tavaly július elsején Bodrácska Györgyöt behivatták a gyár irodájába, ahol kiadták fizetését és közölték vele, hogy tovább nem alkalmazzák. Bodrácska hiába hivatkozott arra, hogy ő fontos munkakört töltött be a gyárban és igy nem lehet egyik napról a másikra elbocsátani minden indok nélkül, az igazgatóság nem volt hajlandó eltérni szándékától. A munkavezetőt kitették az állásából, anélkül, hogy a felmondási időre járó összeget kifizették volna neki.

Természetesen Bodrácska György nem nyugodott bele ilyen egyszerűen állása elvesztésébe és három hónapi fizetésért dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd útján keresetet nyujtott be a Vas- és Rézbútorgyár ellen. Az ügy az ipari hatóságok elé került, de a gyár még mindig nem akart fizetni. A Vas- és Rézbútorgyár arra hivatkozott a tárgyalás folyamán, hogy Bodrácska György

nem, mint munkavezető volt a gyárban alkalmazva, hanem csupán, mint előmunkás.

Ilyenformán talán őreá is alkalmazható a gyár falán kifüggesztett munkarend, amely szerint a munkásokat minden felmondási idő nélkül el lehet bocsátani. A Vas- és Rézbútorgyár ezenkívül arra hivatkozott, hogy Bodrácska György nem megfelelően végezte munkáját, hiába dolgozott és mikor erre figyelmeztették, sőt kérték, hogy javítsa ki, amit elrontott, Bodrácska nem tett eleget a kérésnek. Ezért bocsátották el másnap az állásából.

Az iparügyi hatóság ítéletében nem fogadta el a Vas- és Rézbútorgyár érvelését. Megállapítottnak látta a hatóság, hogy Bodrácska György fontosabb munkakört töltött be a gyárban, a felmondási igénye tehát megvan. A gyárnak azt az indokolását a felmondási idő nélküli elbocsátásra vonatkozóan nem fogadta el a bíróság, mert az igazgatóság ezt nem tudta bizonyitani. Éppen ezért

az iparügyi hatóság kötelezte a Vas- és Rézbútorgyárat, hogy

1 drb. „Izsák" mandulaszappan kicsi P —.16
1 drb. „Izsák" fürdőszappan kicsi . P —.16
1 drb. „Izsák" tejkrémszappan nagy . P —.48
1 drb. „Izsák" Ovál szappan, különleges illatokban P —.48
1 drb. „Izsák Lanolin szappan, arcfinomító P —.48
1 kg. „Izsák" fürdőszappan . . . P 1.32
1 drb. „Izsák" kölniszappan kiváló minőségű 10. sz. . . . P —.48
1 drb. „Izsák" kézmosószappan 1/10 gr. P —.08
1 dkg. „Izsák" kölniviz minden illatban P —.16

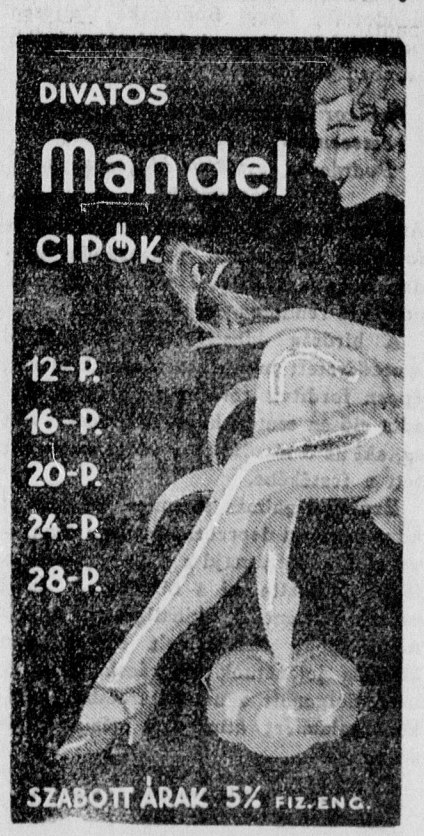
40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R.-T.

CSAPÓ UCCA 17. SZÁM.
Telefon: 26—55.

Használt és javított VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89. kaphatók

BALATONFENYVESEN a gyermekek paradicsomában VEGYEN RÉSZLETRE VILLATELKET.
Porspektust küld:
Szabó Antal, Balatonfenyves

— Jönnek a —
Pal-utcai fiuk

Kövező, burkoló
munkákat
legolcsóbban vállal
Bartha István
Ispotály u. 3|b. Telefon: 27 85

Nagyapám, a fontolva haladó reformellenes

A nagyapám is kemény ember vol. ő beleszületett abba a korba, amelyben végbement a függetlenségi harc nagyszerű társadalmi átalakulása. A jogaihoz már nem ragaszkodott olyan hajszálnyi pontosan, őt már nem választotta el a jobbágytól olyan nagy távolság, mint az apját. Emberséges uriemberként tiszteltek, de kérlelhetetlen ellenzéke volt annak a pártnak, amely a jobbágyok felszabadításának reformjáért a nagy harcot végigvívta. Gyakorlati ember volt a reformot is főképen gyakorlati szempontból nézte. Az irásai, tanításai, az édesapám emlékezetében maradt szavai azonban mutatják annak a fontolva haladó nemesembernek a politikai felfogását, aki a jobbágy felszabadítása ellen a nemzet érdekében őszinte hittel küzdött. A szabadságharc előtt mai szavakkal kifejezve azt mondta:

— Mi földművelő ország vagyunk. Kossuth tönkre fogja tenni az országot a paraszt felszabadításával, mert gazdálkodni a mi közlekedési és értékesítési viszonyaink között jobbágymunka nélkül nem lehet. Ezért az ország érdeke, hogy azzal a felszabadítással nagyon fontolva haladjunk.

A szabadságharc utáni időkben, a nagy gazdasági válságok idején nem tudott familiám gazdaságilag megállani. Egyre szegényedett el a nagyapám, leolvadt a birtoka száz hold alá. Keserüen hangoztatta:

— Megmondtam, hogy Kossuth tönkreteszi az országot a jobbágyfelszabadítással.

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN et ezde. Piac u. 70.

Apám, a nép papja

Édesapám úgy ment be Patakra tanulni, mint szegény fiú. Vasakarattal, megtörhetetlen szivóssággal tanulta át magát a gimnáziumon és a theologián. Mint segédtanár, sőt mint theológus, már az édesanyját tartotta. Az élet iskolájában járt abban a korszakban, amely lebontotta a társadalmi osztályok közötti különbséget s megállotta a helyét a szabad harcban is.

Aztán parókhiát kapott a szatmármegyei Kisarban. Falusi pap volt, aki a néppel élt s eleget szenvedett ahoz, hogy a népért is éljen. Nemcsak a Bach-korszak nagyszerű nemzetébresztő szenvedéseit élte át, hanem utána meg tudta érteni, hogy a kiegyezés utáni gazdasági lendületben mennyi része van annak a felszabadított munkának, amely a jobbágyság eltörlése előtt nemzetépítő közgazdasági erőként nem szerepelhetett. Kossuth alkotásának, a társadalmi reformnak nemzetgazdasági eredményei a szeme előtt bontakoztak ki. Rendületlen Kossuth-hivő volt. A Függetlenségi Pártnak a fehérgyarmati kerületben több, mint 20 éven át elnöke. Egy kissé tolsztojánus, minden pillanatban kész kiállani azért a népért, annak a népnek minden érdekéért, amellyel együtt élt s amelyet táplálni, erősíteni, gazdagítani igyekezett. Valláskülönbség nélkül hive volt az egész kis faluja, református, katholikus, görög katholikus, zsidó. Valamennyinek ő volt a tanácsadója, gazdálkodásban, adóban, hivatalos ügyben, betegségben.

Az egyházának vásárolt 400 hold földet, nagyszerű, tiszamenti gyümölcsösöket. Ezt a földet nem adta bérbe egy tagban soha. Darabonkint, lánccal mérve, a gyümölcsöket „nyilas"-onkint — micsoda századok lehelletét illatozó területmérték — árverezték el minden őszön egymás között a parasztok. Sokszor akadt fiatal jegyző, tanító, szolgabíró, aki mondta neki:

— Tiszteletes úr, becsapják ezek a parasztok az egyházat. Hallottam, hogy érverés előtt összebeszélnek és előre megosztják egymás között a kisbérleteket, hogy ne licitáljanak egymásra.

Az édesapám elnéző mosollyal felelte ilyenkor:

— Kedves fiam, hát nem ők az egyház? Ez a föld az egyházé, tehát az övék is. Ugy szolgál az egyház javára, ha az ő javukat szolgálja. Igaz, hogy összebeszélnek, igaz, hogy megegyeznek, de a föld jövedelméből ugyis kitelik a birtok vételárának amortizációja, két iskola fenntartása. És valamicske pénz még össze is gyül, azon majd épitünk a kis, százhúsz éves papilak helyére ujat, modernet s épitünk új iskolákat is.

Meg is épitette mindet.

Azóta hallottam, hogy egyszer bérbeadták egy bérlőnek az egyházi földeket. A bérlő adós maradt, kitették, pert akasztott az egyház nyakába.

Az öreg pap népszeretete lám nemcsak a hiveknek, hanem az egyháznak is javára vált...

A negyedik nemzedék, amely látta a magyar tragédiát

És itt vagyok én, a negyedik nemzedék.

Világosan látom, hogy a magyar válság sokkal előrehaladottabb, semhogy féleszközökkel meg lehetne menteni a jövőt s elviselhetővé lehetne tenni a jelent. De világosan látom családom három nemzedékének példáján azt is, hogy reformokat, még csak félig segítő reformokat is, nem lehet lassan haladva, hanem csak radikálisan, gyors és erélyes politikai operációval keresztülvinni. Lehet, hogy más országokban, Angliában, Franciaországban igen, de nem nálunk ,ahol úgy elmaradt egy nemzet társadalmi és közgazdasági szerkezete a valódi élettől, ahol egészséges, lassú fejlődés nem történt, ahol 1848 óta állunk egyhelyben „fontolva haladás" címén, ahol minden tényező, akinek a reformok megakadályozása egyéni, de rosszul értelmezett érdeke egyhangú lelkesedéssel sietett a szabadelvű párt alatt is, a munkapárt alatt is, a Bethlen-érában is és most is az alá a zászló alá, amely a fontolva haladást hirdeti. Mert jól tudják, hogy a fontolva haladás nálunk legjobb esetben az egyhelyben megállást jelenti az eredményeket tekintve.

Ez a nemzet látott már hatalmas földmüvespártot ,amelyet szétzülleszett a középosztály „okossága", megfontoltsága s amelyből csak annyi maradt meg keserű emlékképen, hogy ma a földreformot már telepitésnek kell neveznünk, ha azt akarjuk, hogy falun és politikai fórumon ki ne nevessenek bennünket.

Én a családom történetéből azt is látom, hogy a reformok útja nem könnyű egy nemzet életében, amely oly sokáig elzárkózott a reformok elől. Az én családom a nép között élt s édesapám elmondotta nekem, hogy a mi fontolva haladásunk miatt hogy kellett kivándorolni százezerszámra a legéletrevalóbb, a legdolgosabb, a legépitőbb magyar parasztságnak. Mert a földreform terén oly sokáig fontolva haladtunk. Én hat faluból ismerem azokat a családokat, akiknek már magyarul sem tudnak az amerikai rokonaik. Én olvastam levelet, amelyben egy földosztás után Északamerikából Délamerikába, majd Ausztráliába vándorolt magyar paraszt ezt irja:

— Most Ujzélandban vagyok, van szép gazdaságom, marhám, lovam, juhom, földem. Hitelbe adta mind az itteni kormány és az Isten megsegített. Hej, de mégis otthon szeretnek lenni s hej, de nagy hiba, hogy idáig kellett jönnöm hazulról föld után.

Bizony ,elég nagy hiba s talán azért nem tudunk mi itt haladni semmire, azért kevés bennünk a keménység, az erő, az életképesség, mert azokkal a százezrekkel ezeknek a kovásza vándorolt ki tőlünk.

És amíg azok a százezrek kivándoroltak, mi a földreformmal megvártuk, amíg szerb csetnikek, cseh legionáriusok és román mócok számára csináltak földbirtokreformot a magyar úr földjén...

A családom történetéből látom, hogy neheezn haladhat előre egy népi reformmozgalom, hogy a nemzetgazdasági életnek hány tényezője van, amely természetszerüen ellene támad, hogy ösztönszerüen mint áll ellene a középosztály. És a némi okkal is, mert ezeket az elkésett, nagy reformokat sohasem hajtották végre úgy, hogy az állam bankba rakja a reájuk megspórolt pénzt s aztán fontolva haladva megvalósítsa, kiszámított részletekben. Hanem ezek a nagy reformok általános megrázkódtatást eredményeznek s nemzetifjitó hatásuk később bontakozik ki áldásainak teljében.

És ha megrázkódtatás is, ha átmenetileg teher is, ha kellemetlen is, én úgy látom, hogy meg kell váltanunk ezt a nemzedéket s meg kell mentenünk a következő magyar nemzedékeket. De ezt a megváltást nem tudja elvégezni más, mint olyan kormány, amely csak a nemzet érdekeire lehet tekintettel s elég erős arra, hogy alkosson és ne fontolva egy helyben tapogjon. Aki őszintén akarja a reformokat és mégis fontolva akar haladni, az vagy nem elég erős, vagy nem bir elég hatalommal ahoz, hogy haladjon. S ezért én azt hiszem, hogy magyar írónak, aki a nép egész sorsát erzi s érti, nem az a feladata, hogy olyan haladáshoz adjon kéretlen s ugyis kedvetlenül fogadott ünnepi zeneket, amely haladás csak álmodozás marad, hanem az, hogy töltse be régi hivatását, legyen serkentő, ébresztő, sürgető, követelő ezzel a kormánnyal szemben is. És ez a kötelessége a felvilágosult magyar polgárnak, aki józan szemmel s nem az én nagyapám és dédapám szemével nézi ezt a mi szegény magyar világunkat s száz évnyire öreg szeme ellenére hamisan hirdeti fiatalnak magát.

Kossuthtól ezt tanultam: Magyarország földje sohasem volt szorosan vett magántulajdon, hanem olyan terület, amelyen a nemzetnek élnie kell.

Édesapámtól ezt: Nem a pénz s nem a birtok épiti egy nemzet gazdagságát, egészségét, kultúráját és erejét, hanem a dolgos kezek munkájának eredménye.

Ahoz, hogy ezt a két igazságot a magyar válság megoldására, a nemzet jövőjének biztosítására alkalmazzam, a nép szabadsága kell.

Ezért én nem csatlakozhatom fontolva haladókhoz, hanem csak az alkotókhoz.

Ezért én nem hihetek másnak, sem lirának, sem programnak, sem elméletnek, hanem csak a tettnek.

A miniszterelnök különbséget tett pozitiv és negativ magyar között. — Én nem értem egészen, hogy micsoda ez, hanem ugy érzem: ha van ilyen, köznemesi családom négy nemzedéke közül mi vagyunk pozitiv magyarok. Az édesapám és én. Akik a nép érdekében való tettet várjuk, sürgetjük és készitjük elő.

S dédapám és nagyapám s ez a mai reformfiatalság, ez az álifjúság, amely az ősz szakállat szívének szőreként viseli, — ők a fontolva haladók.

STEYR, WAFFENRAD, EXTRARAD kerékpárok
Hajdu- és Biharmegyei kizárólagos
KÖRZETKÉPVISETE és EGYEDÁRUSITÁSA.
Az összes belföldi kerékpárok a legnagyobb választékban.
Alacsony árak. — Apró részletek. — Rádiócsereakció
legmagasabb kedvezménnyel
KATZ ANDOR cégnél ,Piac u. 60

SZENZÁCIOS TAVASZI SLÁGEREIM NAGYMENNYISÉGÜ NÖISZÖVET ÉS SELYEMKÜLÖNLEGÉSSÉGEK,
FÉRFI SZÖVET-UJDONSÁGOK BEÉRKEZTEK!
RADO SZÉCHENYI U. 11. SZ. **FIGYELEM! MOST VÁSÁROLJUNK!**

Marokken selyem	2.30
Nehéz nyersselyem	1.95
Japán selyem	—.80
Ruhaszövet	—.90
Kabátszövet 140 széles	2.80
Angolos jó férfiszövet	4.70
Kosztümszövet	5.20
Gyapjú georget	2.50
Műselyem	—.65

A községi pótadó 1935. évre is 80 százalék, a kereseti adó kulcsa 5 százalék marad

A belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium megállapította Debrecen város költségvetését — Leszállították a rendőrségi hozzájárulást

A burkolatozás költség 25 százalékát az érdekelt háztulajdonosok, 75 százalékát a város fizeti

Megírta a *Független Ujság*, hogy e hó 2-án kezdte meg a belügyminisztérium a pénzügyminisztérium városi osztályával együttesen és a debreceni vezetőség bevonásával Debrecen város 1935. évi költségvetésének tárgyalását. E tárgyaláson Debrecen részéről tudvalevően dr. *Vargha* Elemér h. polgármester, *Zöld* József tb. h. polgármester, pénzügyi előadó, valamint *Ary* Lajos főszámvevő vettek részt. A költségvetés letárgyalása általánosságban még csütörtökön megtörtént, de egyes részletkérdések megvitatása még tovább folyt szombaton is.

A költségvetésen a miniszterközi bizottság változtatásokat végzett, mégpedig olyan irányban, hogy a tervezett költségvetési hiányt csökkentette, illetve a községi pótadó százalékát kisebbítette és visszaállította a tavalyi keretet.

Nagyban azonban a költségvetést helyesnek fogadta el és nem tért el azoktól a kitűzésektől, amelyek a főszámvevőt és a közgyűlést a költségvetés megállapításakor vezették. A költségvetés tárgyalásával kapcsolatban elintézést nyert több függő kérdés is és ezek között egy igen fontos ügy: a burkolási járulékok miként való fizetésének a dolga. E tekintetben a pénzügyminisztérium városi osztálya és a belügyminisztérium egybehangzóan azt az álláspontot foglalták el és emelték érvényre, hogy

a burkolatozási költségekhez az érdekelt háztulajdonosoknak is hozzá kell járulni.

Nevezetes eredménye a költségvetés tárgyalásának az, hogy nem került a sor a tisztviselők fizetésének újabb csorbítására.

A tárgyalásokról és azok eredményéről *Zöld* József tb. polgármester, aki már hazaérkezett, a következőket mondta a *Független Ujság* munkatársának:

— A tárgyalások a belügyminisztériumban folytak és azon jelen voltak a pénzügyminisztérium városi osztályának küldöttei is, valamint részt vett a tárgyalásokban báró *Vay* László főspán is, aki sokban segítségére volt a város képviselőinek egyes kérdésekben. A bizottság letárgyalta a város egész költségvetését, megállapította a bevételeket és kiadásokat. Egyes tételeket meg is változtattak úgy, hogy a községi pótadó kulcsa nem emelkedik most már a tavalyin felül és *a községi pótadó 1935-re is 80 százalék, a kereseti adó kulcsa pedig 5 százalék marad.*

A miniszterközi bizottság így egyensúlyba hozta a költségvetést, anélkül, hogy a tisztviselők illetményéhez hozzányult volna.

— A költségvetés tárgyalása során döntés történt a burkolatozási járulék dolgában is. Ugy a pénzügyminisztériumnak, mint a belügyminisztériumnak az volt az álláspontja, hogy a burkolatozási költségeket nem lehet teljesen községi pótadóból fedezni. Ezért úgy döntöttek, hogy

a burkolatozási költségek 25 százalékát az érdekelt háztulajdonosok, 75 százalékát pedig a város fizeti.

Ez volt egyébként a belügyminisztérium eredeti álláspontja is. A miniszterközi bizottság ezt az álláspontját, amely most már véglegesnek tekinthető, amennyiben az erre vonatkozó miniszteri leirat már készen van és legközelebb leérkezik Debrecenbe, három szempontból foglalta el. Az első szempont az, hogyha az egész burkolatozási járulékot községi pótadóba vetnék ki, ezt a köszégi pótadót 14 százalékkal emelné. A második szempont az, hogy azok az adózók, akik a burkolatozás előnyeit nem élvezik, vagyis akiknek ingatlana olyan uccákban van, amelyeket nem burkoltak, joggal követelhetik, hogy azok, akik közvetlenül élvezik a burkolatozás előnyeit többet fizessenek, mint ők, akik a költségek 75 százalékában a községi pótadó útján amúgy is hozzájárulnak a fizetéshez.

A minisztérium szerint nem is lehet kívánni, hogy az ondódi, kösülyszegi földtulajdonos ugyan annyit fizessen a burkolatozási járulékokba, mint a belsőségi uccák háztulajdonosa, akiknek uccáját burkolták.

Végül a harmadik szempont az, hogyha az érdekeltek semmit sem fizetnek a járdaburkolási költségekbe, akkor a várost el fogják árasztani az eddig nem burkolt uccák telek, illetve háztulajdonosai olyan kérelmekkel, hogy az ő uccáikat is burkolják, mert hiszen más uccák burkolatozási költségeihez ők is hozzájárultak a községi pótadóban. És ez a követelésük egészen jogos lenne.

Megjegyezte még a tb. h. polgármester, hogy engedményt sikerült elérni a rendőrségi hozzájárulás összegének beállításában, amennyiben a belügyminisztérium az eddig volt 280.000 pengő évi hozzájárulás összegét 200.000 pengőre szállította le.

Különös manipulációk a Vas- és Rézbútor gyárban egy debreceni munkavezető helye körül

A Budapestről hozott munkavezető zsírt öntött a debreceni munkavezető fénymázába, akit aztán a gyár elbocsátott, mert nem sikerült a fénymázolás — Felmondási időt kell fizetni a Vas- és Rézbútorgyárnak, mert a kérdéses időben nem gyár volt, hanem csak üzem

A *Debreceni Vas- és Rézbútorgyár* alkalmazásában volt, mint munkavezető *Bodrácska* György. A munkavezető, akit társai kitűnő munkásnak ismertek, kiesbb megszakítással huszonöt esztendőn keresztül volt a gyár alkalmazottja. Tavaly nyáron azonban Bodrácska György, aki a fénymázolást végezte, észrevette, hogy munkája nem olyan kifogástalan, mint azelőtt volt. Maga sem értette hogyan történhetett a dolog, de megdöbbenve látta, hogy

a fénymázalás, illetve a bútorok befestése nem mindig sikerül.

Éppen ezért minden igyekezetével javítani szándékozott munkáján.

Tavaly július elsején Bodrácska Györgyöt behívatták a gyár irodájába, ahol kiadták fizetését és közölték vele, hogy tovább nem alkalmazzák. Bodrácska hiába hivatkozott arra, hogy ő fontos munkakört töltött be a gyárban és így nem lehet egyik napról a másikra elbocsátani minden indok nélkül, az igazgatóság nem volt hajlandó eltérni szándékától. A munkavezetőt kitették az állásából, anélkül, hogy a felmondási időre járó összeget kifizették volna neki.

Természetesen Bodrácska György nem nyugodott bele ilyen egyszerűen állása elvesztésébe és három hónapi fizetésért dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd útján keresetet nyujtott be a Vas- és Rézbútorgyár ellen. Az ügy az ipari hatóságok elé került, de a gyár még mindig nem akart fizetni. A Vas- és Rézbútorgyár arra hivatkozott a tárgyalás folyamán, hogy Bodrácska György

nem, mint munkavezető volt a gyárban alkalmazva, hanem csupán, mint előmunkás.

Ilyenformán talán őreá is alkalmazható a gyár falán kifüggesztett munkarend, amely szerint a munkásokat minden felmondási idő nélkül el lehet bocsátani. A Vas- és Rézbútorgyár ezenkívül arra hivatkozott, hogy Bodrácska György nem megfelelően végezte munkáját, hiába dolgozott és mikor erre figyelmeztették, sőt kérték, hogy javítsa ki, amit elrontott, Bodrácska nem tett eleget a kérésnek. Ezért bocsátották el másnap az állásából.

Az iparügyi hatóság ítéletében nem fogadta el a Vas- és Rézbútorgyár érvelését. Megállapítottnak látta a hatóság, hogy Bodrácska György fontosabb munkakört töltött be a gyárban, a felmondási igénye tehát megvan. A gyárnak azt az indokolását a felmondási idő nélküli elbocsátásra vonatkozóan nem fogadta el a bíróság, mert az igazgatóság ezt nem tudta bizonyitani. Éppen ezért

az iparügyi hatóság kötelezte a Vas- és Rézbútorgyárat, hogy

1 drb. „Izsák" mandulaszappan kicsi P —.16
1 drb. „Izsák" fürdőszappan kicsi . P —.16
1 drb. „Izsák" tejkrémszappan nagy . P —.48
1 drb. „Izsák" Ovál szappan, különleges illatokban P —.48
1 drb. „Izsák Lanolin szappan, arcfinomító P —.48
1 kg. „Izsák" fürdőszappan . . . P 1.32
1 drb. „Izsák" kölniszappan kiváló minőségü 10. sz. . . . P —.48
1 drb. „Izsák" kézmosószappan 1/10 gr. P —.08
1 dkg. „Izsák" kölniviz minden illatban P —.16

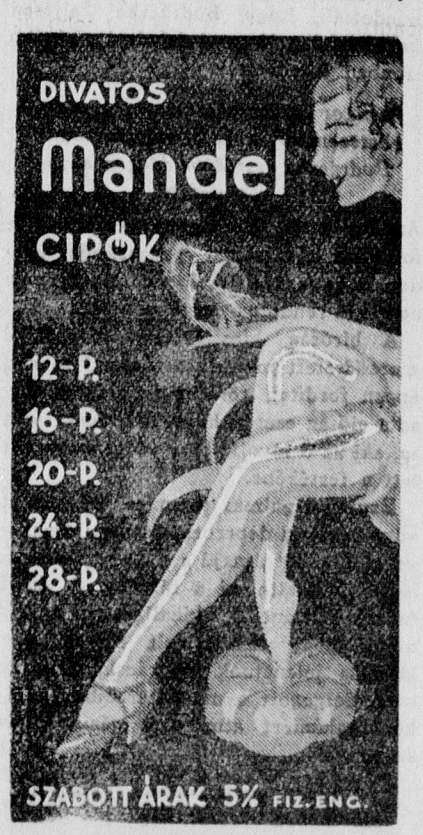
40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R·T

CSAPÓ UCCA 17. SZÁM.
Telefon: 26—55.

Használt és javított
VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89.
kaphatók

BALATONFENYVESEN
a gyermekek paradicsomában
VEGYEN RÉSZLETRE
VILLATELKET.
Porspektust küld:
Szabó Antal, Balatonfenyves

— Jönnek a —
Pal-utcai fiuk

Detailban angró áron
a legszebb női kalapokat
vásárolhatja meg
Csillag Gyulánál
Piac ucca 63. I. emelet.
Szent Anna uccával szemben

Bodrácska Györgynek a felmondási időre járó illetményét: 374 pengőt fizesse meg.

A Debreceni Vas- és Rézbútorgyár azonban még mindig nem látta be, hogy nem neki van igaza és nem akarta megfizetni a súlyos anyagi körülmények között élő munkavezetőnek a megítélt összeget, ellenben fellebbezést jelentett be a járásbírósághoz

Ilyen előzmények után került Bodrácska György ügye a járásbíróság elé, ahol Sáfár járásbíró tartotta meg a tárgyalást. A Vas- és Rézbútorgyár jogi képviselője ez alkalommal is azt hangoztatta, hogy Bodrácska György elbocsátása a gyári munkarend szerint teljesen jogos volt. Azt is kijelentette, hogy a gyári munkarend a közigazgatási hatóság által jóvá van hagyva, tehát annak rendelkezései törvényesek. Különben is Bodrácska az elbocsátás előtti napon

megtagadott egy elrontott fényezés megismétlését s emiatt történt az elbocsátás.

A bíróság tanukat is hallgatott ki, akiknek a vallomása után egészen váratlan fordulat adódott az ügynek.

Előzőleg a Vas- és Rézbútorgyár képviselője rámutatott arra, hogy Bodrácskának felettese volt egy Budapestről szerződtetett munkavezető, aki többízben panaszkodott a fénymázolás miatt.

A kihallgatott tanuk azonban egész másképpen adták elő a tényállást. Elmondották, hogy Bodrácska teljesen megbízhatóan látta el feladatát, később azonban észrevették, hogy

amikor Bodrácska kiment a munkateremből, a pesti munkavezető Bodrácska festékébe idegen anyagot öntött.

Amikor aztán Bodrácska visszajött és folytatta a mázolást, panaszkodni kezdet, hogy a festékkel valami baj van, nem tud rendesen dolgozni vele.

A bíróság kihallgatta a fővárosból szerződtetett munkavezetőt, aki szerint éppen fordítva történt a dolog. Ő úgy adta elő az esetet, hogy Bodrácska volt az, aki az ő távollétében idegen anyagot tett a festékébe.

Ezután izgalmas szembesítési jelenet következett a debreceni és pesti munkavezetők között, majd a gyár egyik tanulóját hallgatta ki a bíróság. A fiatal tanuló kijelentette kihallgatása alkalmával, hogy tanuja volt egy egészen különös jelenetnek. Bodrácska György benn dolgozott a munkateremben, amikor valamiért átment a másik helyiségbe.

a fővárosi munkavezető ebben a pillanatban odasietett a Bodrácska festékesedényéhez és folyékony zsírt öntött bele.

Amikor aztán Bodrácska visszatért és folytatni akarta a munkát, meglepetten látta, hogy

akármilyen vastagon is keni fel a festéket, az mindig lecsúszik a bútor fájáról.

A bíró megkérdezte a tanut, hogy miért nem szólt Bodrácskának vagy főnökeinek, amikor látta ezt a jelenetet. A gyerek erre kijelentette, hogy attól félt, hogy elveszíti állását, ha a látottakról bárkinek is említést mer tenni és éppn ezért nem árulta el senkinek sem az esetet.

A bíróság a tanuvallomások alapján megállapította, hogy Bodrácska György jól végezte el a munkáját és a hibát a másik munkavezető ellene irányuló áskálódása idézte elő. Egyébként is a gyár későn mondott fel Bodrácskának, mert amikor az nem tett eleget a mázolás megismétlésére vonatkozó felszólításnak, még tovább dolgoztatták és csak másnap adták ki a munkakönyvét és bocsátották el munkahelyéről. Megállapította azt is a bíróság, hogy Bodrácska fontos munkakört töltött be, tehát minden alap nélkül azonnali hatállyal nem lehetett elbocsátani.

A járásbíróság döntésének egyik legérdekesebb része az, hogy bár megállapította a bíróság, hogy a munkatermekben kifüggesztett munkarendet jóváhagyta a közigazgatási hatóság, ezt a gyári munkarendet a Vas- és Rézbútorgyár mégsem alkalmazhatta. A helyzet ugyanis az, hogy

a gyár fogalma megköveteli azt, hogy húsz munkásnál többet foglalkoztasson, márpedig a gyárban abban az időben nem dolgozott húsz munkás. Ilyenformán a Vas- és Rézbútorgyár csak üzem volt, nem pedig gyár,

tehát nem is alkalmazhatta a gyári munkarend szabályait. Mindezeknek alapján a bíróság kötelezte a Vas- és Rébútorgyárat az iparügyi hatóság által is megítélt 374 pengőnek a kifizetésére.

AZ „UNIO“ központi hiteliroda
május hó 2-től irodáját
Piac u. 44. sz. alá
(földszint balra) helyezte át

Felmentő ítéletet hozott a törvényszék a Nemzeti Bank költözködésénél történt szerencsétlenség ügyében

Két esztendővel ezelőtt, amikor a Nemzeti Bank új helyiségébe költözött, a különféle butorokkal együtt vitték át a régi épületből a tizenöt mázsa súlyú páncélszekrényt, amely szállítás közben eldőlt és rázuhant az ott dolgozó *Erdős* Gábor munkás lábára. Erdős Gábornak mindkét lába eltörött, később pedig egyik lábát amputálták.

A szerencsétlenül járt munkás gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén feljelentést tett ifj. *Adámcsik* József budapesti pénzszekrényszerelő ellen, aki a páncélszekrény átszállítását irányította.

A törvényszék már tárgyalást tartott ebben az ügyben, de akkor új határnapot tűzött ki, mert több szakértő kihallgatását rendelte el. Szombaton tartottak ismét tárgyalást az ügyben és a szakérők meghallgatása után a bíróság ifj. Ádámcsik Józsefet felmentette a vád alól.

A felmentő ítélet ellen Erdős Gábor fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához.

Kelmefestés, vegytisztítás
BIZALOM DOLGA.
Forduljon
HRABECZY
Tiszántúl legmodernebb kelmefestő, vegytisztító és **gőzmosógyarához.**

ATIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON 10-19, 10-20.

A kereskedelmi miniszter végleg megállapította a TIKÁV vásárigazolványainak árát

Most kapta meg a kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter engedélyét, amelyben megengedte azt, hogy június hó 2-ától kezdve, június 18-ig bezárólag úgy a gyors-, sebes-, mint a személyvonatokon, a Debrecenbe és vissza való utazásnál, úgy a kiállítók, mint látogatók 50 százalékos menetjegy kedvezményt vehetnek igénybe, a kibocsátott igazolvány alapján.

A vásárigazolványok ára a következő lesz: Debrecentől számított 100 km-es körzeten belül történő utazásnál 1.20 P, 101—200 km-ig 1.50 P, azon felül történő utazásnál pedig 2.— P.

A külföldről jövő utasok vásárigazolványának ára 4.— P lesz.

A vásárigazolvány árában benne foglaltatik a vásárra szóló belépő dija, továbbá a m. kir. államvasutaknak járó díj.

A TIKÁV igazgatósága minden előkészületet megtett a vásárigazolványok árusítására. Mihelyt a Budapesti Nemzetközi Vásár bezárja kapuit, rögtön megindul az egész országban a TIKÁV igazolványainak terjesztése is.

Igen érdekes, hogy a kereskedelmi miniszterium arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy a m. kir. államvasutak súlyos pénzügyi helyzetére tekintettel legfeljebb csak egyszer engedi meg ilyen messzemenő menetkedvezmény engedélyezését.

Ez is mutatja azt, hogy a Tiszántuli Ipari Kiállítás és Vásár egy olyan idegenforgalmi alkalom, amelyet idegenforgalmi szempontból a legteljesebb mértékig ki kell használni.

— Jönnek a —
Pál-utcai fiuk

ANYÁK NAPJA

Esztendők óta a május legszebb ünnepe az Anyák napja. Mához egy hétre a korzón és a templomok padjaiban bizonyára minden ember szíve fölött ott fog ragyogni a rózsaszín vagy fehér szgfű, hogy hirdesse a gyermeki hála és szeretet lángolását és tisztaságát.

Debrecen népe, dobbanjon össze a szívetek erre a gondolatra, hogy *Anyák napja!* Jertek az ünneplők táborába, hogy hatalmas sereggé nőve hirdessük a rosszaknak, a gonoszaknak, a bűnnek: „Tiszteld anyádat, szeresd szívednek minden melegével; így hosszú életű lész ezen a röldön, boldog lész, mind magad mind felebarátaid."

Jöjj közénk, ünnepelj!

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 4-én, szombaton, a következő bejelentések történtek:

Születések: Dusa József kőműves s., fiu András; Dézsi István gazdálkodó, leány Katalin és 2 halva születés.

Házasságok: Sági János fm.— Ilyés Piroska; Kiss Gyula cipész—Barbus Flóra; László Andor szobafestő—Tóth Julia; Gyuró Aladár lakatos s.—Fülöp Margit; Molnár József posta altiszt—Boda Mária; Timr János kárpitos s.—Kelemen Eszter; Körmendi István fürdő m.—Bodnár Margit; Balogh Vincze cipész s.—Katona Mária; Fehér Mihály okl. gazda—Szakácsi Mária; Kengyeli Lajos napszámos—Horváth Erzsébet; Fekete Gábor gazdálkodó—Simon Mária; Horváth János máv. s. tiszt—Szabó Katalin; Varga Imre szabó s.—Makkos Erzsébet; Kiss István szijgyártó s.—Nagy Mária; Nagy Béla városi tisztviselő—Tamás Erzsébet; Lőcsei István timár m.—Gáspár Margit.

Halálozások: Szebenyi Imréné ref., ref., 56 éves, Külsővásártér 18. Tóth Ilona r. kath., 8 hónapos, Bellegelő 246. Dezső Ferenc r. kath. 81 éves, Arany J. u. 2. Asztalos Imréné r. kath. 43 éves, Zápolya u. 15. Straussmann Mihály izr., 23 éves, Püspökladány. Kovács István ref., 45 éves, Nagy Csere 39. Jakab Mór izr., 45 éves, Zugó u. 6. Fiszter Lajos r. kath., 2 éves Geszteréd. Özv. Simon Gáborné ref. 62 éves, Halág 147.

— **Székelési zavarok,** vastagbélhurut, puffadtság, félelemérzés, bődultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a **Ferenc József** vizet, úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

Ön is tudja ma már, mint mindenki, jobbnál jobb borotvakrém a Jenky

Mert megóvja kellemetlen, idegesítő, égető, fájdalmas érzéstől. Normál-tubus ára: 48 fillér, nagy tubus ára: 120 fillér.

TISZA ISTVÁN EMLÉKÜNNEPÉLY

A mártirhalált halt államférfi: Tisza István emlékezetének a debreceni m. kir. tudományegyetem, mint minden évben, az idén is kegyeletes módon áldozik. Április 22-iki születésnapja emlékére az egyetemi tanács holnap, hétfőn délelőtt pontosan 11 órakor a központi épület díszudvarán tart egyetemi közgyülést, melyre az egyetem Debrecen sz. kir. város közönségét ezuton is meghivja. Az ünnepélyen az összes helyi hatóságok, intézmények, iskolák, hivatalok képviseltetik magukat. A terem fütve lesz.

AZ IPARTESTÜLET AKCIÓJA A TATAROZÁSOK MEGINDITÁSÁRA

Az ipartestület legutóbbi elöljárósági ülésén elhatározta, hogy az ipartestület megragad minden alkalmat arra, hogy Debrecenben a tatarozások meginduljanak és az érdekelteket a tatarozások után járó kedvezményekre való figyelmeztetés mellett a szükséges tatarozási munkálatok elvégzésére megnyerje. Ugyanis sokan nincsenek tájékozva afelől, hogy mily kedvezményeket nyerhetnek el azok a háztulajdonosok, akik megkopott külsejü és belsejü, valamint hiányos berendezésü házaikat rendbehozatják, vagy épitkezéseket végeztetnek. Ebből a célból az ipartestület egyenként fel fogja keresetni a háztulajdonosokat és a begyült adatokat az ipartestületben felállított irodában és ott alkalmazott épitészmérnökökkel fel fogja dolgoztatni s általában segítségére lesz a háztulajdonosoknak abban, hogy tiszta képet alkothassanak maguknak a tatarozások előnyeiről, ezenkívül a lebonyolítás körül is segítségükre lesz.

Az ipartestület, amidőn ez alkalmi irodát a közönség tájékoztatása, valamint a tatarozások megindittatása céljából felállítja, kettős célt kíván szolgálni: egyik a tájékozatlan háztulajdonosok felvilágosítása, a másik pedig az épitőiparnak munkaalkalmak teremtése, ami által úgy az egyik, mint a másik csak előnyt fog élvezni.

Az iroda működéséhez elengedhetetlen az, hogy ott megfelelőt szakemberek álljanak rendelkezésére az épittető közönségnek és épitési kérdésekben teljes felvilágosítást nyujtsanak anélkül, hogy ez pénzébe kerülne az épittetőknek. Ezért az ipartestület felkéri mindazokat az állástalan mérnököket, akik ebben az irodában dolgozni hajlandók, jelentkezzenek felvételük végett az ipartestület hivatalában. Ugyszintén felhivja az ipartestület az épittetni, vagy tatarozlatni kivánó háztulajdonosokat, hogy az ipartestület épitési irodáját vegyék igénybe, igényüket jelentsék ott be, illetőleg a náluk igazolvánnyal megjelenő megbizottakat fogadják szivesen és álljanak saját érdekükben is rendelkezésükre. Természetesen, a segítség igénybevételéért dijazás nem jár.

Elrendelte a bizonyítást a bíróság, hogy a független kisgazdapárt bujtogatott-e a tisztviselő és középosztály ellen

Budapest, május 4. A törvényszék Schadl-tanácsa szombaton kezdte meg annak a rágalmazási pernek tárgyalását, amelynek vádlottja *Katona* Jenő, a *Magyarság* publicistája, sértette pedig *Eckhardt* Tibor országgyülési képviselő. Katona Jenő tavaly augusztusban cikket irt a „Magyarság"-ban, s a közleményben azt magyarázta meg, hogy Milotay István miért vált meg a lap kötelékéből. Megírta, hogy Milotay és a lap vezetősége között pártpolitikai ellentétek voltak. A lap vezetősége ugyanis bizonyos aggodalommal kisérte Milotay Istvánnak a független kisgazdapárthoz való közeledését és e párttal való együttmüködését. Ezután a cikk a független kisgazdapártról ezeket irja:

„Veszedelmesnek tartjuk a párt egy részének tisztviselőellenes agitációját, azt a nemzeti és szociális szempontból egyaránt kárhozatos bujtogatást,

amely széles néprétegekben aláásni iparkodik a magyar középosztálv erkölcsi, anyagi és politikai egzisztenciáját s amely saját közvéleményében valósággal tisztviselő- és középosztályellenes indulatokat szitott fel."

E kitétel miatt *Eckhardt* Tibor sajtópört indított a saját személyében és a párt nevében is Katona Jenő ellen. A szombati tárgyaláson Katona kijelentette, hogy nem érzi magá bűnösnek és kéri a valóság bizonyításának elrendelését. Ügyvédje útján terjesztette elő a valódiság bizonyítása iránti kérelmét.

Több tanu kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy a független kisgazdapárt valóban tisztviselőellenes politikát folytat.

Kérte ezzel kapcsolatban gróf *Bethlen* István és gróf *Károlyi* Gyula volt miniszterelnökök kihallgatását. Kérte még *Bajcsy Zsilinszy* Endre, *Grieger* Miklós, *Moser* Ernő kihallgatását annak bizonyítására, hogy

a független kisgazdapárt ülésein rendszeres izgatás folyt a tisztviselőosztály ellen.

Becsatolta Mezőcsát község határozatát, amely a Független Kisgazdapárt egész választási vezérkarát kiutasította a községből azzal az indokolással, hogy „az illetőknek a mezőcsáti járás felsorolt községeinek területén való tartózkodása és működése csak fokozza a már életveszélyes verekedésekké fajult választási küzdelem izgalmait, jelenlétük a féktelen agitációval a legmagasabb fokra szított szenvedélyek beláthatatlan következményekkel járó kirobbanásához vezetnek, ennélfogva őket, mint olyanokat, akiknek a megjelölt községekben való tartózkodása úgy közbiztonság, mint közrendészeti tekintetből meg nem tűrhető, kitiltani és kényszerrel való eltávolítását elrendelni kellett."

Eckhardt Tibor ügyvédje kérte Katona Jenő kérelmének elutasitását.

A bíróság azonban úgy döntött, hogy elrendeli a valódiság bizonyítását és Bethlen István gróf és Károly iGyula gróf kivételével kihallgatja a vádlott ujságíró által megnevezett tanukat.

Ezeknek beidézése végett a bíróság elnapolta a tárgyalást.

ÜZLETSZERZÉS ÜRÜGYE ALATT LOPOTT ÉKSZEREKET AZ ÁL-CIRKUSZIGAZGATÓ

Veszedelmes szélhámost vett őrizetbe tegnap a debreceni rendőrség. Az utóbbi hetekben sürün érkeztek feljelentések lopásokról és a károsultak annak a gyanujoknak adtak kifejezést, hogy a náluk járt *Leichtmann* Béla 32 éves ügynök lehetett a tolvaj. A rendőrség figyelni kezdte Leichtmann Bélát, akiről épületes dolgok derültek ki.

A nyomozás megállapította, hogy Leichtmann Béla kevés keresete ellenére is bőkezüen költekezett és gyakran megfordult a debreceni zálogházakban, ahol ékszereket zálogositott el. Természetesen az ékszerek lopásokból származtak és ezeket úgy szerezte, hogy

üzletszerzés ürügye alatt jelent meg ismerőseinél

és egy őrizetlen pillanat elég volt neki ahhoz, hogy pénzt vagy ékszert tüntessen el a zsebében.

A veszedelmes szélhámos azonban nemcsak Debrecenben, hanem vidéken is garázdálkodott. Az elmult héten Hajdunánásra tette át székhelyét és különböző családoknál megjelenve

cirkuszigazgatónak, titkárnak, az igazgató fiának adta ki magát

és a nem létező cirkusz tagjai részére lakásokat bérelt. Ez csak ürügy volt arra, hogy az emberek bizalmát megnyerje és közben pénzt és ékszereket lopjon. Sikerült is megkárositania hat családot és a károsultak

nem is mertek gyanakodni a cirkuszigazgató urra,

aki oly busás áron bérelte ki szobáikat. Annyi hasznuk azonban mégis volt az „üzletből", hogy lázas sietséggel surolták, takarították, csinosították a szobákat, hogy az előkelő vendégek jól érezzék magukat.

Mikor a rendőrség gondosan lenyomozta Leichtmann Béla tevékenykedését, detektívek mentek a szélhámosért, akit behoztak a rendőrségre és kihallgatása után

őrizetbe vették.

Leichtmann Béla jó családból származik, ő maga azonban kora ifjuságában már a bün útjára lépett. Neves futballista volt a háború utáni években és egyik előkelő debreceni csapatban rugta a labdát, de

az öltözőkben mindig eltünt egyik másik játékosnak a pénztárcája vagy ékszere.

A gyanu minden alkalommal Leichtmann Béla ellen irányult, de részben nem tudtak konkrét bizonyítékokat szerezni ellene, részben pedig kerülni akarták a botrányt. Végül azonban mégis eltánácsolták az egyesületből. Azóta Leichtmann Béla sok büncselekményt követett el és négyszer volt büntetve,

legutóbb is egy évet ült fogházban,

ahonnan most tért haza. De nem tudta magát megbecsülni és bűnös szenvedélyét továbbra is üzte. Hétfőn átkisérik az ügyészségre.

1 kg.	„Izsák" beeresztőviasz japonika	—.44
1 kg.	„Izsák" beeresztőviasz köz. minőségű	—.92
1 dob.	„Izsák" méhviaszos beeresztő fél kg-os eredeti dobozban	1.40
1 dob.	„Izsák" parkettpaszta ¼ kg-os	—.78
1 dob.	„Izsák" folyékony parkett-tisztitó	—.78
1 dob.	„Izsak" parkettkocka 1/40-es	—.18
1 drb	„Izsák" parkettkocka különleges minőség	—.38
1 üveg	„Izsák" fémtisztitó ½ literes csomagolás	—.58
1 dob.	„Izsák" fémtisztitó paszta 1. sz.	—.18
1 dob.	„Izsák" uj minőségü tisztitószer kicsi	—.14
1. dob.	„Izsák" uj minőségü tisztitószer szórós doboz	—.48
1 üveg	„Izsák" szőnyegtisztitószer ½ literes csomagolás	—.96
1 kg.	naftalin, idei	—.68
1 üveg	„Izsák" rovarirtószer 1/10-es	—.68
1 üveg	„Izsák kályhaezüst hőálló 50 gr-os	—.58
1 dob.	„Izsák" kályhapaszta	—.28
1 drb.	parkettkefe fekete 11 soros	1.20
1 drb.	szőnyegkefe	—.64
1 drb.	bartwisch 0-ás, fehér garantált tiszta lószőr, nyél nélkül	1.20
1 drb.	surolókefe 00-ás	—.14
1 kg.	„Izsák" brunolin elsőrendü minőségü	1.20
1 kg.	„Izsák" bútorlakk kiváló minőségü	1.84

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron, jó áru kiszolgálására

IZSÁK JÓZSEF R.-T.

CSAPÓ UCCA 17. SZÁM.
Telefon 26-55.

MÁJUS ELEJÉN JELENIK MEG A „KELETMAGYARORSZÁGI UTIKALAUZ"

„Keletmagyarországi Utikalauz" cimmel május havában terjedelmes, illusztrált zsebkönyv jelenik meg Nyiregyházán. A könyv célja a szabolcsi, borsodi, zempléni, gömöri, hevesi és hajdúsági idegenforgalom és turisztika föllendítése és széleskörü propagálása. A könyv külön súlyt helyez a nyaralási lehetőségek kiszélesítésére s e célból közölni fogja azoknak a címét, akiknél a nyári hónapokban lakás és ellátás kapható. A könyvben közel 200 kirándulóhely részletes ismertetése jelenik meg az összes tudnivalókkal. Ez a könyv nélkülözhetetlen lesz minden kirándulónak, turistának, diáknak, leventének, sportembernek, nyaralónak és tanulnivágyónak, aki szükebb hazánk természeti szépségeit meg akarja ismerni. A könyv több ezer példányban jelenik meg s bolti ára 1 pengő 50 fillér lesz. Bővebb felvilágositást nyujt a „Keletmagyarországi Utikalauz" szerkesztősége Nyiregyháza, Fekete József főintéző, postafiók 53.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

KETTER ÉTTEREM
szép és kellemes kerthelyiségében
B U D A, Horthy Miklós ut 48.
esténként, ugyszintén vasár- és ünenpnapokon a déli órákban is, szegedi **Károly Árpád** muzsikál, **Lipóczky József** énekel. Elismert kitünő konyha. Dréher sörök. — Pompás fajborok.

Egyházi élet

A Piac uccai ref. egyházrész református nők részére gyülést rendez május 5-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a debreceni ref. egyház központi tanácstermében (Kálvin tér 17. szám, földszint). A gyülés előadója két ismert budapesti lelkész neje: *Forgács* Gyuláné és *Fazekas* Lajosné. Az előadandó tárgy: „A nők viszonya az egyházhoz" és „A református nők egyházi munkája". A református nők gyülése iránt már most rendkivüli az érdeklődés, ezért a rendezőség kéri, hogy mindenki idejében foglalja el helyét a teremben a zsufoltság hátrányainak elkerülése végett. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt (férfiakat is) szivesen lát a rendezőség.

*

A Csapó uccai ref. egyházrész református tisztviselőnők részére ismerkedési vacsorát rendez vasárnap este 7 órai kezdettel az egyházrész Szappanos ucca 14. szám alatti gyülekezeti otthonában. Az ismerkedési estet a *Soós* Béla dr. parochuslelkész vezetése alatt működő „Református Tisztviselőnők Bibliaköre" tartja.

*

Az Evangélikus Női Filléregylet május 9-én a Csokonai-szinházban tartandó „Meseopera" című előadására serényen folynak az előkészületek. Jegyek elővételben kaphatók Elefánthy József egyházi karnagynál.

*

A debreceni református tanítók segélyegyesülete május 5-én, vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban templomi ünnepélyt rendez alábbi műsorral: 1—2. Fennálló ének. Közének. 3. Bibliát olvas és imádkozik dr. Kiss Antal s. lelkész. 4. 32. dícséret. 5. Prédikál: dr. Ilyés Endre vallástanár. 6. CXVII. Zsolt. Hopkins. Énekli a Ref. Tanítók Vegyeskara *Szabó* Emil tanár vezetésével. 7. Verecini—Corti: „Largo". Hegedün előadja: *Szathmáry* Endre akad. növendék, orgonán kíséri *Szabó* Emil. 8. Szaval *Benyhe* Imre ref. tanító. 9. Orgonaszólózik: *Zsadon* Antal kisvárdai kántor. 10. Kreutzer: Az Urnak napja... Előadja a vegyeskar. 11. Imádkozik: vitéz *Huszár* Endre tábori alesperes. 12. Záróének: CXXXIV. zsoltár. — Adományokat a tanítói árvákat, özvegyeket gyámolító egyesület köszönettel fogad.

*

*A Mester uccai egyházrész leánykör*e május 5-én, vasárnap délután a Kollégium dísztermében ünnepélyt rendez. A műsor kiemelendő számai: Lengyel Lajos gimnáziumi tanár felolvasása, Timári Mária tanárnő hegedűszáma. Imre Teréz és Péczely Kata tanítónők, Szabó Ilonka és Czike Anikó zeneszámai, Lovas Kata és Wid Margit kettős éneke, Balázs Margit és Tarcsay Irén szavalatai. A leánykör tagjai vígjátékot adnak elő és szerepel a négyszólamú énekkar.

A „FÜGGETLEN UJSÁG" HIRDETÉSEI BIZTOS EREDMÉNYT HOZ:

— Jönnek a —
Pal-utcai fiuk

Belehalt sérűléseibe a kereskedősegéd, akit maga alá temetett a teherautó

Beszámoltunk már arról a tragikus szerencsétlenségről, amely a püspökladányi országúton történt. *Straussmann* Mihály kereskedősegéd kerékpáron haladt az úton és az egyik kanyarodónál meg akart előzni egy teherautót.

Abban a pillanatban, amikor a gépkocsi mellé ért, *a hatalmas teherautó felborult és belefordult az árokba, de maga alá temette a szerencsétlen kerékpárost is.* Az autón ülőknek semmi bajuk nem történt ellenben Straussmann Mihályt súlyos sérülésekkel szállították be a debreceni klinikára. A klinikán gondos ápolás alá vették, de mégsem lehetett megmenteni az életnek és *Straussmann* Mihály *szombaton reggel meghalt.*

A halálos baleset ügyében vizsgálat indult annak tisztázására, hogy minek a következtében borult fel a teherautó, amely a kereskedősegéd halálát okozta.

Csapó-Vár uccai sarokházban
HÁROM ÉS KÉT szoba hallos, valamint háromszobás balkonos uccai lakások teljes komforttal
NOVEMBER 1-re KIADÓK
A lakások mind lépcsőházi bejáratuak, lift közlekedéssel, kitünő beosztásban és tágasan méretezett szobákkal. — Értekezni lehet: **WIENER ADOLF zsákkereskedő cégnél, Kossuth ucca 27. szám** fél 3 órától fél 5 óráig.

Nagy sikerrel folyt le a debreceni Kollégiumi Kántus és a sárospataki Főiskolai Kórus hangversenye

A komoly zene barátainak igaz gyönyörűségére szolgáló hangversenyt rendezett a debreceni Kollégiumi Kántus a sárospataki Főiskolai Kórussal. A műsort az Arany Bika szálló dísztermében felerészben a rádió is átvette.

Hatalmas közönség jelenlétében lépett a dobogóra a Szenczi Molnár Albert zenekar, énekkar és a Tanítói Vegyeskar, amely Bach: Cantata (No 1.) Wie schön leuchtet...-ből az I. rész és a Choral művével debütált. Debrecen zenei életének kétségtelenül hatalmas nyeresége ez a monstre együttes. — Máris csodálatos összetanultság, precizitás jellemzi ezt a fiatal kórust.

Nagy taps után dr. Erdős Károly egyetemi tanár tartott költői szárnyalású, mély filozófiájú bevezetést. Ezután a Kántus adta elő Hegar: Az erdő ébredése és Moszkovszky: Szerenád című dalait. Szigethy Gyula karnagy vezetésével remekelt a Kollégiumi Kántus. Halk, pasztelles pianoktól — férfias, dörgő fortissimókig egyaránt remekelt a Kántus.

A nemes ellenfél, a Főiskolai Kórus lépett ezután a közönség elé. Gróf Zichy: Rákóczi-kar hatásos darabját énekelték, amellyel azonnal a közönség kegyeibe férkőztek. A tetszészaj elhallkulása után a szpikernő Beöthy Baba bejelentette Varga Ferenc porcsalmai lelkészt aki a Kántus kíséretével gyönyörü magyar nótákat adott elő pompás, melegfényü, hajlékony, csodálatos finomságú tenorján. A szünetig még a Kántus és a Kórus énekelt nagy sikerrel.

Szünet után az országosan elismert Debreceni Trio Beethoven: Zongoraharmas, C-moll, Op. 1. No 3. művét interpretálta. A darabot áhitatos csendben figyelte a közönség. Technikai felkészültség, a műben való teljes elmerülés, valószinütlenül szép hangszinezés: ezek azok a tulajdonságok, amelyekkel ez a trió legjobbjaink közé felküzdötte magát. A kiváló Höchtl Margit Chopin: Impromtu (Ges-dur), Paganini-Liszt: Etude, E-dur, Liszt: Eroica műveket mutatta be.

Őszinte élvezetet nyujtó billentés, főnyes játszani tudás, gondos tanulmány, amellyel darabjait előadta, tette érdekessé nehéz műsorát. Végül a Kántus és a Kórus-Kántus egy-egy számmal gyönyörködtettek.

Szigethy Gyula, kinek képességei előnyösen ismertek, ez alkalommal tudásának legjavát adta. Pompás koncepciójú muzsikus, aki az egyesített kórusok felett is biztos kézzel uralkodott. Izléses dirigálása a nagyokra emlékeztet. A vendég-karnagy Szabó Ernő, szimpatikus kiállású, tehetséges zenész. Jól fogta össze kórusát, szépen mintázta meg műsorát. Megérdemelt nagy sikert aratott.

A közönség egy nagyértékű est emlékével távozott és a két testvérfőiskola büszke lehet, hogy ez az előadás az ország nagy nyilvánossága előtt játszódott le. Az előadás után a két testvér-együttes hangulatos tánccal egybekötött estélyt rendezett, ahol az ifjúság késő éjjeli órákig együtt maradt. **H. I.**

MA VAN A KERÜLETI BAJNOKI GYORSIRÓVERSENY

A református főgimnázium termeiben ma összegyültek a Tiszántúl legkiválóbb gyorsírói, sőt Budapestről is sokan jöttek, hogy ebben a nemes tudományban összemérjék tudásukat, képességeiket.

A versenyre a szövetség képviseletében maga az Egységes Gyorsírás megalkotója, dr. Radnai Béla jött le, ő diktálja a leggyorsabb szónoki beszédet is jóval meghaladó sebességű 350 szótagos bajnoki fokot. Van ezenkívül 300—250—200—150—120 és 100 szótagos fok is. Nyiregyháza kiváló gyorsírói is nagy számmal vesznek részt a versenyen.

A versenyt a Debreceni Gyorsírók Társasága rendezi dr. Erdős Károllyal, dr. Horváth Gyulával és dr. Naményi Gyulával az élén. A verseny pontosan fél 9 órakor kezdődik.

A DEBRECENI VÁROSI DALEGYLET MA ESTI BEMUTATÓ HANGVERSENYE

Többizben megemlékeztünk már arról, hogy a szépmultú Debreceni Városi Dalegylet május közepén bulgáriai hangversenykörútra indul, hogy ezen túraútján, mint a magyar dal hivatott képviselője, a magyar nemzeti kultúrának, a magyar nóta útján újabb babérokat és sikert szerezzen.

Ez a dicsőmultú, 72 éves egyesület, dalegylet, amely Debrecen város dalkultúrájában is mindig jelentős tényezőként szerepelt, bizonyára szép sikerekben gazdagodva fog visszatérni útjáról.

A Városi Dalegylet elutazása előtt be kívánja mutatni gazdag műsorának egy részét Debrecen közönségének és ebből a célból ma este 8 órai kezdettel a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében hangversenyt ad. A hangverseny iránt a közönség körében igen nagy érdeklődés mutatkozik, mert hiszen a Dalegylet műsorának legszebb számait szedte csokorba ez estére.

30 hold
tanyával Diószegi kövesut mellett, közvetlenül város alatt, járásbíróságon **május 10-én** elárvereztetik. — Felvilágosit
TAKÁCS ügyvéd, PIAC UCCA 9.

FOTÓ

Felhivás Debrecen amatőr fényképészeihez. A debreceni Fotoklub Debrecen egyetlen olyan egyesülete, melynek célja a művészi fényképezés propagálása, az amatőrök tudásának fejlesztése és hatalmas anyagi áldozattal berendezett laboratórium útján módadás a dolgozóknak jobb, tökéletesebb képek elérésére. Az elméleti továbbképzésre országos és nemzetközi viszonylatban is hires fényképészek előadásai és értékes szakkönyvtár útján, a gyakorlati dolgok elsajátítására fotokirándulásokat és laboratóriumi bemutatásokat rendez a Fotoklub. A legértékesebb külföldi folyóiratok dijtalanul állanak a tagok rendelkezésére az egyesület Szent Anna u. 10. sz. alatti helyiségében. A Fotoklub kiadásában megjelenő, — Magyarország legszebb illusztrált művészeti folyóiratát, a „Fotoamatőr"-t minden tag ingyen kapja. — Kedves Amatődtársunk! Ha érdekli egy kicsit a fotografia, ha érez egy kis szeretetet Debrecen kultúrügye iránt, ha segítőtárs akar lenni az országos elsőség megtartásában, ha részese akar lenni támogatásával ennek a művészetével nemzeti célokért küzdő tábornak: lépjen be a Fotoklubba! Havi tagsági díj ötven fillér. Jelentkezhet: Aszmann férfi divatüzletében, Ferenc József út.

KÖNYVESHÁZ

Megjelent a Magyar Női Szemle második száma. Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesülete, Magyar Női Szemle címmel. A Szellemi Pályán Működő Nők Lapja alcímmel értékes tudományos és művészeti folyóiratot indított. A lap szerkesztője dr. Magyary Zoltánné, dr. Techert Margit egyetemi m. tanár, aki nagy agilitásával és szervezőképességével a magyar szellemi életet értékes új tényezővel gazdagította, mikor az egyesület 10 éves fennállása alkalmából a lapot megszervezte. A folyóirat a magyar tudományos élet reprezentáns alakjaitól közöl irásokat. Tartalma a következő: Ritoók Emma (Budapest ny. főkönyvtárosa): Március (Vers). — Dr. Kol Erzsébet (a szegedi egyetemen a növénytan magántanára, megnyerte az 1500 dolláros amerikai ösztöndijat): Első hó és jégélettani vizsgálatok a Jungfrau hágón. — Földessyné Hermann Lula (Budapest felső zeneiskolájának tanárnője): Wagner Cosima és H. St. Chamberlain. — Egyesületi hirek. — Műkritikák. — Hírek a női nagyvilágból Marianne de Czeke: Séjours des Beethoven en Hongrie — egészitik ki a folyóirat gazdag tartalmát. A lap előfizetési ára az egyesület tagjainak egy évre 7.— P, nem tagoknak 12.— P, egyes száma ára 1.— P. Megjelenik havonként. Előfizetni lehet a következő címen: dr. Hanskerl Erzsébet, Budapest, IX. Lónyay u. 17.

Szép sikerrel folyt le az országos galamblövő verseny

A Debreceni Honvéd Tiszti Sportlövő Egylet rendezésében Debrecenben megtartott országos agyag- és élőgalamblövő-verseny eredményei a vidéki galamblövősport nagy fejlődéséről tettek bizonyságot. A versenyen résztvevő országos, sőt világviszonylatban is kiváló galamblövők mellett a vidéki fiatalabb galamblövők is igen szép helyezéseket értek el, ami a galamblövés terén további szép eredményekkel biztat.

A versenyen elért eredmények az alábbiak: Első nap. 1. Megnyitóverseny 20 agyaggalambra, távolság 10 méter. 1. Zolnay Kornél (Debrecen), 20/18 találat. 2. Somody József (Miskolc), 20/17 találat. Vadászy József (Miskolc), 20/14. találat. 4. Vadnay László (Debrecen). 5. Fekete Pál (Debrecen). 6. Fraknoy Pál (Nyiregyháza). 12 induló. 2. Debreceni Honvédtiszti Sportlövő Egylet díja, 100 agyaggalamb, távolság 15 méter. Ebben a versenyszámban 22 induló volt, köztük a világhíres Szomjas Gusztáv, Szomjas László és az idei világbajnoki csapatmérkőzésekre Bécsbe küldött csapat három tagja: Gregorovicz Henrik, dr. Józsa Géza és Pappváry András. A versenyt erős küzdelem után dr. Józsa Géza nyerte meg 100/94 találattal. 2. Szomjas Gusztáv (Debrecen), 100/92. 3. Vadászy Dezső (Miskolc), 100/88. 4. Hazay Imre (Budapest), 100/87. 5. Örley Zoltán (Budapest), 105/91. 6. Szomjas László (Debrecen), 105/90. 7. Gregorovicz Henrik (Budapest), 100/84 találat. 80-nál több találatot ért el Pappváry András (Miskolc), Beniczky Ferenc (Debrecen), dr. Éltető Sándor (Debrecen), Tarnóy (Budapest). 3. Versényi Tibor vándordíj 5 élőgalambra 22, 25, 28 és 31 méter távolságról. Indult 21 versenyző. Ezt a díjat 1933. és 1934. évben Csanády Sándor (Debrecen) nyerte meg, végleges elnyeréséhez három sorrendhez kötött győzelem kell. Tehát, ha az idén is Csanády nyeri meg, úgy véglegesen birtokába kerül az értékes vándordíj. Csanády azonban második galambját elhibázta és a verseny sorsa ezzel el is dőlt. Győzött Gregorovicz Henrik 25 méter távolságról 7/7 találattal. 2. Kovács István (Debrecen). 3. Csanády Sándor (Debrecen), 6/5. 4. Beniczky Ferenc (Debrecen), 6/5. 5. Józsa Géza dr. (Budapest), 8/6. 6. Zolnay Kornél (Debrecen), 9/7 találattal. — Második nap. 4. Tavaszi Handicap 1 élőgalambra. Indultak 19-en. Győzött Orczy László (Helyőbába), 15/14 találattal. 2. Csázik József (Vásárosnamény) 15/13. 3. Szomjas László 9/8. 4. Endrődy Károly 7/6. 5. Örley Zoltán. 5. Debreceni 6. honvéd vegyesdandár díja, 30 agyaggalamb. Handicap.. Ebben a versenyszámban 20 versenyző indult. Győzött Kiss Béla (Debrecen), 30/29 találattal. 2. Csanády Sándor 40/37. 3. Somody József 40/36. 4. Tarnóy 35/31. 5. Beniczky Ferenc 30/26 találattal. 6. Hortobágyi díj. 7 élőgalamb. Távolság 27 méter. Indult 19 versenyző. Győzött Szomjas Gusztáv 10/8 találattal. 2. Stienfeld István (Debrecen), 10/7. 3. Józsa Géza dr. 9/6. 4. Vadászi Dezső (Miskolc), 9/7. 5. Nádudvari Kiss Béla (Debrecen), 9/7 találattal. 7. Nagyerdei díj. Távolság 22, 27 és 30 méter. A versenyben 20 versenyző indult. Első lett Vadászy Dezső. 2. Szomjas Gusztáv. 3. Báró Vay László. 4. Beniczky Ferenc. 5. Szomjas László.

Poulokat nyertek: Orczy László, Jeney Gábor, Jeney György, Steinfeld István, báró Vay László, Szomjas Gusztáv és Szomjas László.

Festetics Sándor gróf címbitorlási pere a pártja nevében

Budapest, május 4. Szász Béla dr. budapesti lakos címbitorlás miatt polgári pert indított *Festetics* Sándor az enyingi nylaskeresztes gróf ellen azért, mert

Festetics a maga köré szervezett politikai alakulatnak szerinte jogtalanul adta a „magyar nemzeti szocialista" párt elnevezést.

Keresetében azt állítja Szász Béla dr., hogy az első magyar nemzeti szocialista pártot ő alapította Budapesten még abban az időben, amikor még hire-hamva sem volt Meskóék Hitlert utánzó mozgalmának és „Magyarországon még azt sem tudták az emberek, hogy mi fán terem a nemzeti szocializmus". Ez az általa alakított nemzeti szocialista párt 1929 márciusában újra őt választotta elnökéül és bár pártja parlamenti képviselettel még nem rendelkezik, ez nem változtat azon a tényen, hogy pártja nevében megtorló lépéseket a „címbitorló" Festetics gróf ellen.

A szabadalmazott első pesti nácivezér azt is kérte keresetében, hogy a törvényszék ítéletében bélyegezze jogtalannak Festeticsék címhasználatát és attól sürgősen tiltsa el az enyingi konkurrenst.

A bíróság szombaton hozta meg ítéletét, amelyben megállapította ugyan, hogy

Szásznak sikerült igazolnia a címhez való jogosultságát, azonban a névhasználat kizárólagossága az ő javára mégsem volt megállapítható,

minthogy a kizárólagossághoz dr. Szász Bélának semmi magánjogi érdeke nem fűződik. Ennek alapján a bíróság megszüntette a további eljárást.

Helybenhagyta a tábla a törvényszék ítéletét a Hunyady Béla ügyben

1933-ban a hajdúszoboszlói képviselőtestületi választásokra ifjú Hunyadi Béla egy különleges községi pártot kreált legelőpárt néven. A különös hangzású párt néhány kerületben a párt vezérének, az akkor 24 éves ifjú dr. Hunyadi Bélának listavezetése alatt relatív többséget is szerzett.

A választási elnök: Körner László dr. az eredmény kihirdetésénél

nem vette tekintetbe Hunyadi Bélának tényleges többségét azzal az indokolással, hogy Hunyadi Béla még nem érte el a 30 éves korhatárt,

tehát nem volt választható s mint ilyennek: többségi szavazatait tekintetbe venni nem lehet. A választási elnök ebbeli szándékát előre tudatta Hunyadival. Hunyadi ekkor kijelentette, hogy ha az elnök a kisebbségben maradt jelölteket hirdeti ki megválasztottaknak az ő neve nyilvánvaló elhallgattatásával: a cselekedetével a választási jegyzőkönyvet hamisítja meg. Amikor pedig az elnök valóban kihirdette az eredményt Hunyadi nevének és többségben lévő szavazatainak elhallgatásával, Hunyadi Béla jegyzőkönyvhamisítással vádolta meg Körnert.

A Hunyadi ellen emiatt megindult felhatalmazásra üldözendő rágalmazás ügyében

a debreceni törvényszék Hunyadi Bélát 300 pengő összbüntetésre ítélte.

Föllebbviteli tárgyalásra került az ügy szombaton délelőtt a debreceni ítélőtábla Várady-tanácsa elé. Hunyadi kérte a törvényszék által elutasított további bizonyító dokumentumok beszerzését és felderítését. Az ügyész és a közvédő rövid felszólalása után a tábla nem tartotta lényegesnek a további bizonyító eljárást és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ügyész és a vádlott, illetőleg a közvédő föllebbeztek.

— Ellopták a zálogcéduláit. Ujfalussy Józsefné Rothermere ucca 22. szám alatti lakostól tegnap délelőtt 3 zálogcéduláját ellopták. A károsult azonnal siatett a zálogházba, hogy a cédulát leti'tsa, de ekkorára a tolvaj már kiváltotta a tárgyakat. A rendőrség nyomozást indított.

1 drb. borotváló készülék nikkelezett . P —.64
1 drb. konkurrens borotvapenge . P —.06
1 drb. borotvatál . . P —.22
1 drb. borotvaecset . P —.48-tól
1 drb. „Izsák" borotvakocka . . . P —.16
1 drb. „Izsák" rudborotvaszappan 60 gr. P —.38
1 üveg „Izsák" borotvakölni 50 gr-os P —.98
1 dkg. „Izsák" kölnivíz kimérve . . P —.16
1 drb. timsókocka kicsi . . . P —.18

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R·T

CSAPÓ UCCA 17. SZÁM.
Telefon: 26—55.

AZ IDŐJÁRÁSI VISZONYOK DEBRECENBEN, 1935 ÁPRILISÁBAN

A debreceni egyetem meteorológiai intézetének közlése

Április hőmérsékleti mérlegét gyenge, néhány tizedfokos többlettel zárta. A havi átlag 10.9 fok volt Debrecenben, vagyis a sok éves átlaghoz viszonyítva 0.5-del több. Valóban kellemes tavaszi idő csak 10, 13, 23, 24 és 28-án volt. Ezeken a napokon a hőmérséklet meghaladta a 20 fokot. A hónap legmelegebb napja 11-ike volt 24 fokos maximummal. 4 fagyos nap volt a hónap folyamán, legerősebb lehűléssel április 1-én, ekkor a minimum —2.0 fok volt. Csapadék igen gyakran 19 napon esett, összesen 43 mm-rel, mely összeg alig néhány százalékkal marad el a normális áprilisi csapadék mennyiségétől. A márciusi nagy szárazság után erre a jól elosztott nedvességre szükség is volt. Erősen szeles, vagy viharos nap a hó folyamán 7 volt, ami az időjárás nyugtalanságának és változékony jellegének volt a következménye. A gyakori esőknek megfelelően borult és napfényben szegény volt a hónap, egészen derült napja egyetlen sem akadt.

Dr. B. D.

MEGNYILT

Budapesten a

NEMZETKÖZI VÁSÁR

50 százalékos utazási kedvezmény,
vasuton, hajón, autocarokon.

A magyar ipar áruinak legszebb és legértékesebb gyüjteményével várja az Ön látogatását!

APOLLO

A 2. nagy sláger

1.

A királyno ferje

és

2.

„Itt álok eltemetve"

ma, vasárnap 3 órától folytatólag,
hétfőn 5 órától folytatólag
kerül előadásra.

AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

KETTER ÉTTEREM
szép és kellemes kerthelyiségében
BUDA, Horthy Miklós ut 48.
esténként, ugyszintén vasár- és ünenpnapokon a déli órákban is, szegedi Károly Árpád muzsikál, Lipóczky József énekel. Elismert kitünő konyha. Dréher sörök. — Pompás fajborok.

Egyházi élet

A Piac uccai ref. egyházrész református nők részére gyülést rendez május 5-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a debreceni ref. egyház központi tanácstermében (Kálvin tér 17. szám, földszint). A gyülés előadója két ismert budapesti lelkész neje: *Forgács* Gyuláné és *Fazekas* Lajosné. Az előadandó tárgy: „A nők viszonya az egyházhoz" és „A református nők egyházi munkája". A református nők gyülése iránt már most rendkívüli az érdeklődés, ezért a rendezőség kéri, hogy mindenki idejében foglalja el helyét a teremben a zsufoltság hátrányainak elkerülése végett. Belépődíj nincs. Minden érdeklődőt (férfiakat is) szivesen lát a rendezőség.

*

A Csapó uccai ref. egyházrész református tisztviselőnők részére ismerkedési vacsorát rendez vasárnap este 7 órai kezdettel az egyházrész Szappanos ucca 14. szám alatti gyülekezeti otthonában. Az ismerkedési estet a *Soós* Béla dr. parochuslelkész vezetése alatt működő „Református Tisztviselőnők Bibliaköre" tartja.

*

Az Evangélikus Női Filléregylet május 9-én a Csokonai-szinházban tartandó „Meseopera" című előadására szerényen folynak az előkészületek. Jegyek elővételben kaphatók Elefánthy József egyházi karnagynál.

*

A debreceni református tanítók segélyegyesülete május 5-én, vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban templomi ünnepélyt rendez alábbi műsorral: 1—2. Fennálló ének. Közének. 3. Bibliát olvas és imádkozik dr. Kiss Antal s. lelkész. 4. 32. dícséret. 5. Prédikál: dr. Ilyés Endre vallástanár. 6. CXVII. Zsolt. Hopkins. Énekli a Ref. Tanítók Vegyeskara *Szabó* Emil tanár vezetésével. 7. Verecini—Corti: „Largo", Hegedűn előadja: *Szathmáry* Endre akad. növendék, orgonán kíséri *Szabó* Emil. 8. Szaval *Benyhe* Imre ref. tanító. 9. Orgonaszólózik: *Zsadon* Antal kisvárdai kántor. 10. Kreutzer: Az Urnak napja . . . Előadja a vegyeskar. 11. Imádkozik: vitéz *Huszár* Endre tábori alesperes. 12. Záróének: CXXXIV. zsoltár. — Adományokat a tanítói árvákat, övegyeket gyámolító egyesület köszönettel fogad.

*

A Mester uccai egyházrész leányköre május 5-én, vasárnap délután a Kollégium dísztermében ünnepélyt rendez. A műsor kiemelendő számai: Lengyel Lajos gimnáziumi tanár felolvasása, Timári Mária tanárnő hegedűszáma. Imre Teréz és Péczely Kata tanítónők, Szabó Ilonka és Czike Anikó zeneszámai, Lovas Kata és Wid Margit kettős éneke, Balázs Margit és Tarcsay Irén szavalatai. A leánykör tagjai vígjátékot adnak elő és szerepel a négyszólamú énekkar.

A „FÜGGETLEN UJSÁG" HIRDETÉSEI BIZTOS EREDMÉNYT HOZ:

— Jönnek a —
Pál-utcai fiuk

Belehalt sérűléseibe a kereskedősegéd, akit maga alá temetett a teherautó

Beszámoltunk már arról a tragikus szerencsétlenségről, amely a püspökladányi országúton történt. *Straussmann* Mihály kereskedősegéd kerékpáron haladt az úton és az egyik kanyarodónál meg akart előzni egy teherautót.

Abban a pillanatban, amikor a gépkocsi mellé ért, *a hatalmas teherautó felborult és belefordult az árokba, de maga alá temette a szerencsétlen kerékpárost is.* Az autón ülőknek semmi bajuk nem történt ellenben Straussmann Mihályt súlyos sérülésekkel szállították be a debreceni klinikára. A klinikán gondos ápolás alá vették, de mégsem lehetett megmenteni az életnek és *Straussmann* Mihály *szombaton reggel meghalt.*

A halálos baleset ügyében vizsgálat indult annak tisztázására, hogy minek a következtében borult fel a teherautó, amely a kereskedősegéd halálát okozta.

Csapó-Vár uccai sarokházban
HÁROM ÉS KÉT szoba hallos, valamint háromszobás balkonos uccai lakások teljes komforttal
NOVEMBER 1-re KIADÓK
A lakások mind lépcsőházi bejáratuak, lift közlekedéssel, kitünő beosztásban és tágasan méretezett szobákkal. — Értekezni lehet: WIENER ADOLF zsákkereskedő cégnél, Kossuth ucca 27. szám fél 3 órától fél 5 óráig.

Nagy sikerrel folyt le a debreceni Kollégiumi Kántus és a sárospataki Főiskolai Kórus hangversenye

A komoly zene barátainak igaz gyönyörűségére szolgáló hangversenyt rendezett a debreceni Kollégiumi Kántus a sárospataki Főiskolai Kórussal. A műsort az Arany Bika szálló dísztermében felerészben a rádió is átvette.

Hatalmas közönség jelenlétében lépett a dobogóra a Szenczi Molnár Albert zenekar, énekkar és a Tanítói Vegyeskar, amely Bach: Cantata (No 1.) Wie schön leuchtet...-ből az I. rész és a Choral művével debütált. Debrecen zenei életének kétségtelenül hatalmas nyeresége ez a monstre együttes. — Máris csodálatos összetanultság, precizitás jellemzi ezt a fiatal kórust.

Nagy taps után dr. Erdős Károly egyetemi tanár tartott költői szárnyalású, mély filozófiájú bevezetést. Ezután a Kántus adta elő Hegar: Az erdő ébredése és Moszkovszky: Szerenád című dalait. Szigethy Gyula karnagy vezetésével remekelt a Kollégiumi Kántus. Halk, pasztelles pianoktól — férfias, dörgő fortissimókig egyaránt remekelt a Kántus.

A nemes ellenfél, a Főiskolai Kórus lépett ezután a közönség elé. Gróf Zichy: Rákóczi-kar hatásos darabját énekelték, amellyel azonnal a közönség kegyeibe férkőztek. A tetszészaj elhallkulása után a szpikernő Beöthy Baba bejelentette Varga Ferenc porcsalmai lelkészt aki a Kántus kíséretével gyönyörü magyar nótákat adott elő pompás, melegfényű, hajlékony, csodálatos finomságú tenorján. A szünetig még a Kántus és a Kórus énekelt nagy sikerrel.

Szünet után az országosan elismert Debreceni Trio Beethoven: Zongorahármas, C-moll, Op. 1. No 3. művét interpretálta. A darabot áhitatos csendben figyelte a közönség. Technikai felkészültség, a műben való teljes elmerülés, valószinütlenül szép hangszinezés: ezek azok a tulajdonságok, amelyekkel ez a trió legjobbjaink közé felküzdötte magát. A kiváló Höchtl Margit Chopin: Impromtu (Ges-dur), Paganini-Liszt: Etude, E-dur, Liszt: Eroica műveket mutatta be.

Őszinte élvezetet nyujtó billentés, főlényes játszani tudás, gondos tanulmány, amellyel darabjait előadta, tette érdekessé nehéz műsorát. Végül a Kántus és a Kórus-Kántus egy-egy számmal gyönyörködtettek.

Szigethy Gyula, kinek képességei előnyösen ismertek, ez alkalommal tudásának legjavát adta. Pompás koncepciójú muzsikus, aki az egyesített kórusok felett is biztos kézzel uralkodott. Izléses dirigálása a nagyokra emlékeztet. A vendég-karnagy Szabó Ernő, szimpatikus kiállású, tehetséges zenész. Jól fogta össze kórusát, szépen mintázta meg műsorát. Megérdemelt nagy sikert aratott.

A közönség egy nagyértékű est emlékével távozott és a két testvérfőiskola büszke lehet, hogy ez az előadás az ország nagy nyilvánossága előtt játszódott le. Az előadás után a két testvér-együttes hangulatos tánccal egybekötött estélyt rendezett, ahol az ifjúság késő éjjeli órákig együtt maradt. H. I.

MA VAN A KERÜLETI BAJNOKI GYORSIRÓVERSENY

A református főgimnázium termeiben ma összegyültek a Tiszántúl legkiválóbb gyorsírói, sőt Budapestről is sokan jöttek, hogy ebben a nemes tudományban összemérjék tudásukat, képességeiket.

A versenyre a szövetség képviseletében maga az Egységes Gyorsírás megalkotója, dr. Radnai Béla jött le. Ő diktálja a leggyorsabb szónoki beszédet is jóval meghaladó sebességű 350 szótagos bajnoki fokot. Van ezenkívül 300—250—200—150—120 és 100 szótagos fok is. Nyiregyháza kiváló gyorsírói is nagy számmal vesznek részt a versenyen.

A versenyt a Debreceni Gyorsírók Társasága rendezi dr. Erdős Károllyal, dr. Horváth Gyulával és dr. Naményi Gyulával az élén. A verseny pontosan fél 9 órakor kezdődik.

A DEBRECENI VÁROSI DALEGYLET MA ESTI BEMUTATÓ HANGVERSENYE

Többizben megemlékeztünk már arról, hogy a szépmultú Debreceni Városi Dalegylet május közepén bulgáriai hangversenykörútra indul, hogy ezen túraútján, mint a magyar dal hivatott képviselője, a magyar nemzeti kultúrának, a magyar nóta útján újabb babérokat és sikert szerezzen.

Ez a dicsőmultú, 72 éves egyesület, dalegylet, amely Debrecen város dalkultúrájában is mindig jelentős tényezőként szerepelt, bizonyára szép sikerekben gazdagodva fog visszatérni útjáról.

A Városi Dalegylet elutazása előtt be kívánja mutatni gazdag műsorának egy részét Debrecen közönségének és ebből a célból ma este 8 órai kezdettel a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében hangversenyt ad. A hangverseny iránt a közönség körében igen nagy érdeklődés mutatkozik, mert hiszen a Dalegylet műsorának legszebb számait szedte csokorba ez estére.

30 hold
tanyával Diószegi kövesut mellett, közvetlenül város alatt, járásbíróságon május 10-én elárvereztetik. — Felvilágosit
TAKÁCS ügyvéd, PIAC UCCA 9.

FOTÓ

Felhivás Debrecen amatőr fényképészeihez. A debreceni Fotoklub Debrecen egyetlen olyan egyesülete, melynek célja a művészi fényképezés propagálása, az amatőrök tudásának fejlesztése és hatalmas anyagi áldozattal berendezett laboratórium útján módadás a dolgozóknak jobb, tökéletesebb képek elérésére. Az elméleti továbbképzésre országos és nemzetközi viszonylatban is hires fényképészek előadásai és értékes szakkönyvtár útján, a gyakorlati dolgok elsajátítására fotokirándulásokat és laboratóriumi bemutatásokat rendez a Fotoklub. A legértékesebb külföldi folyóiratok dijtalanul állanak a tagok rendelkezésére az egyesület Szent Anna u. 10. sz. alatti helyiségében. A Fotoklub kiadásában megjelenő, — Magyarország legszebb illusztrált művészeti folyóiratát, a „Fotoamatőr"-t minden tag ingyen kapja. — Kedves Amatődtársunk! Ha érdekli egy kicsit a fotografia, ha érez egy kis szeretetet Debrecen kultúrügye iránt, ha segítőtárs akar lenni az országos elsőség megtartásában, ha részese akar lenni támogatásával ennek a művészetével nemzeti célokért küzdő tábornak: lépjen be a Fotoklubba! Havi tagsági díj ötven fillér. Jelentkezhet: Aszmann férfi divatüzletében, Ferenc József út.

KÖNYVESHÁZ

Megjelent a Magyar Női Szemle második száma. Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesülete, Magyar Női Szemle címmel. A Szellemi Pályán Működő Nők Lapja alcímmel értékes tudományos és művészeti folyóiratot indított. A lap szerkesztője dr. Magyary Zoltánné, dr. Techert Margit egyetemi m. tanár, aki nagy agilitásával és szervezőképességével a magyar szellemi életet értékes új tényezővel gazdagította, mikor az egyesület 10 éves fennállása alkalmából a lapot megszervezte. A folyóirat a magyar tudományos élet reprezentáns alakjaitól közöl irásokat. Tartalma a következő: Ritoók Emma (Budapest ny. főkönyvtárosa): Március (Vers). — Dr. Kol Erzsébet (a szegedi egyetemen a növénytan magántanára, megnyerte az 1500 dolláros amerikai ösztöndijat): Első hó és jégélettani vizsgálatok a Jungfrau hágón. — Földessyné Hermann Lula (Budapest felső zeneiskolájának tanárnője): Wagner Cosima és H. St. Chamberlain. — Egyesületi hirek. — Műkritikák. — Hírek a női nagyvilágból Marianne de Czeke: Séjours des Beethoven en Hongrie — egészitik ki a folyóirat gazdag tartalmát. A lap előfizetési ára az egyesület tagjainak egy évre 7.— P, nem tagoknak 12.— P, egyes száma ára 1.— P .Megjelenik havonként. Előfizetni lehet a következő címen: dr. Hanskerl Erzsébet, Budapest, IX. Lónyay u. 17.

Szép sikerrel folyt le az országos galamblövő verseny

A Debreceni Honvéd Tiszti Sportlövő Egylet rendezésében Debrecenben megtartott országos agyag- és élőgalamblövő-verseny eredményei a vidéki galamblövősport nagy fejlődéséről tettek bizonyságot. A versenyen résztvevő országos, sőt világviszonylatban is kiváló galamblövők mellett a vidéki fiatalabb galamblövők is igen szép helyezéseket értek el, ami a galamblövés terén további szép eredményekkel biztat.

A versenyen elért eredmények az alábbiak: Első nap. 1. Megnyitóverseny 20 agyaggalambra, távolság 10 méter. 1. Zolnay Kornél (Debrecen), 20/18 találat. 2. Somody József (Miskolc), 20/17 találat. Vadászy József (Miskolc), 20/14. találat. 4. Vadnay László (Debrecen). 5. Fekete Pál (Debrecen). 6. Fraknoy Pál (Nyiregyháza). 12 induló. 2. Debreceni Honvádtiszti Sportlövő Egylet díja, 100 agyaggalamb, távolság 15 méter. Ebben a versenyszámban 22 induló volt, köztük a világhíres Szomjas Gusztáv, Szomjas László és az idei világbajnoki csapatmérkőzésekre Bécsbe küldött csapat három tagja: Gregorovicz Henrik, dr. Józsa Géza és Pappváry András. A versenyt erős küzdelem után dr. Józsa Géza nyerte meg 100/94 találattal. 2. Szomjas Gusztáv (Debrecen), 100/92. 3. Vadászy Dezső (Miskolc), 100/88. 4. Hazay Imre (Budapest), 100/87. 5. Örley Zoltán (Budapest), 105/91. 6. Szomjas László (Debrecen), 105/90. 7. Gregorovicz Henrik (Budapest), 100/84 találat. 80-nál több találatot ért el Pappváry András (Miskolc), Beniczky Ferenc (Debrecen), dr. Éltető Sándor (Debrecen), Tarnóy (Budapest). 3. Versényi Tibor vándordíj 5 élőgalambra 22, 25, 28 és 31 méter távolságról. Indult 21 versenyző. Ezt a díjat 1933. és 1934. évben Csanády Sándor (Debrecen) nyerte meg, végleges elnyeréséhez három sorrendhez kötött győzelem kell. Tehát, ha az idén is Csanády nyeri meg, úgy véglegesen birtokába kerül az értékes vándordíj. Csanády azonban második galambját elhibázta és a verseny sorsa ezzel el is dőlt. Győzött Gregorovicz Henrik 25 méter távolságról 7/7 találattal. 2. Kovács István (Debrecen). 3. Csanády Sándor (Debrecen), 6/5. 4. Beniczky Ferenc (Debrecen), 6/5. 5. Józsa Géza dr. (Budapest), 8/6. 6. Zolnay Kornél (Debrecen), 9/7 találattal. — Második nap. 4. Tavaszi Handicap 1 élőgalambra. Indultak 19-en. Győzött Orczy László (Helyőbába), 15/14 találattal. 2. Csázik József (Vásárosnamény) 15/13. 3. Szomjas László 9/8. 4. Endrődy Károly 7/6. 5. Örley Zoltán. 5. Debreceni 6. honvéd vegyesdandár díja, 30 agyaggalamb. Handicap.. Ebben a versenyszámban 20 versenyző indult. Győzött Kiss Béla (Debrecen), 30/29 találattal. 2. Csanády Sándor 40/37. 3. Somody József 40/36. 4. Tarnóy 35/31. 5. Beniczky Ferenc 30/26 találattal. 6. Hortobágyi díj. 7 élőgalamb. Távolság 27 méter. Indult 19 versenyző. Győzött Szomjas Gusztáv 10/8 találattal. 2. Stienfeld István (Debrecen), 10/7. 3. Józsa Géza dr. 9/6. 4. Vadászi Dezső (Miskolc), 9/7. 5. Nádudvari Kiss Béla (Debrecen), 9/7 találattal. 7. Nagyerdei díj. Távolság 22, 27 és 30 méter. A versenyben 20 versenyző indult. Első lett Vadászy Dezső. 2. Szomjas Gusztáv. 3. Báró Vay László. 4. Beniczky Ferenc. 5. Szomjas László.

Poulokat nyertek: Orczy László, Jeney Gábor, Jeney György, Steinfeld István, báró Vay László, Szomjas Gusztáv és Szomjas László.

1 drb. **borotváló készülék** nikkelezett . P —.64
1 drb. konkurrens borotvapenge . P —.06
1 drb. borotvatál . . P —.22
1 drb. borotvaecset . P —.48-tól
1 drb. **„Izsák"** borotvakocka . . . P —.16
1 drb. **„Izsák"** rudborotvaszappan 60 gr. P —.38
1 üveg **„Izsák"** borotvakölni 50 gr-os P —.98
1 dkg. **„Izsák"** kölnivíz kimérve . . P —.16
1 drb. timsókocka kicsi . . . P —.18

40 fiókunk kötelezi cégünket egységes olcsó áron — jó árú kiszolgálására.

IZSÁK JÓZSEF R.T.
CSAPÓ UCCA 17. SZÁM.
Telefon: 26—55.

Festetics Sándor gróf címbitorlási pere a pártja nevében

Budapest, május 4. Szász Béla dr. budapesti lakos címbitorlás miatt polgári pert indított *Festetics* Sándor az enyingi nylaskeresztes gróf ellen azért, mert

Festetics a maga köré szervezett politikai alakulatnak szerinte jogtalanul adta a „magyar nemzeti szocialista" párt elnevezést.

Keresetében azt állítja Szász Béla dr., hogy az első magyar nemzeti szocialista pártot ő alapította Budapesten még abban az időben, amikor még hire-hamva sem volt Meskóék Hitlert utánzó mozgalmának és „Magyarországon még azt sem tudták az emberek, hogy mi fán terem a nemzeti szocializmus". Ez az általa alakított nemzeti szocialista párt 1929 márciusában újra őt választotta elnökéül és bár pártja parlamenti képviselettel még nem rendelkezik, ez nem változtat azon a tényen, hogy pártja nevémegtorló lépéseket a „címbitorló" Fesmegtorló lépéseket a „címbitorló" Festetics gróf ellen.

A szabadalmazott első pesti nácivezér azt is kérte keresetében, hogy a törvényszék ítéletében bélyegezze jogtalannak Festeticsék címhasználatát és attól sürgősen tiltsa el az enyingi konkurrenst.

A bíróság szombaton hozta meg ítéletét, amelyben megállapította ugyan, hogy

Szásznak sikerült igazolnia a címhez való jogosultságát, azonban a névhasználat kizárólagossága az ő javára mégsem volt megállapítható,

minthogy a kizárólagossághoz dr. Szász Bélának semmi magánjogi érdeke nem fűződik. Ennek alapján a bíróság megszüntette a további eljárást.

Helybenhagyta a tábla a törvényszék ítéletét a Hunyady Béla ügyben

1933-ban a hajdúszoboszlói képviselőtestületi választásokra ifjú Hunyadi Béla egy különleges községi pártot kreált legelőpárt néven. A különös hangzású párt néhány kerületben a párt vezérének, az akkor 24 éves ifjú dr. Hunyadi Bélának listavezetése alatt relatív többséget is szerzett.

A választási elnök: Körner László dr. az eredmény kihirdetésénél

nem vette tekintetbe Hunyadi Bélának tényleges többségét azzal az indokolással, hogy Hunyadi Béla még nem érte el a 30 éves korhatárt,

tehát nem volt választható s mint ilyennek: többségi szavazatait tekintetbe venni nem lehet. A választási elnök ebbeli szándékát előre tudatta Hunyadival. Hunyadi ekkor kijelentette, hogy ha az elnök a kisebbségben maradt jelölteket hirdeti ki megválasztottaknak az ő neve nyilvánvaló elhallgattatásával: a cselekedetével a választási jegyzőkönyvet hamisítja meg. Amikor pedig az elnök valóban kihirdette az eredményt Hunyadi nevének és többségben lévő szavazatainak elhallgatásával, Hunyadi Béla jegyzőkönyvhamisítással vádolta meg Körnert.

A Hunyadi ellen emiatt megindult fölhatalmazásra üldözendő rágalmazás ügyében

a debreceni törvényszék Hunyadi Bélát 300 pengő összbüntetésre ítélte.

Föllebbviteli tárgyalásra került az ügy szombaton délelőtt a debreceni ítélőtábla Várady-tanácsa elé. Hunyadi kérte a törvényszék által elutasított további bizonyító dokumentumok beszerzését és felderítését. Az ügyész és a közvédő rövid felszólalása után a tábla nem tartotta lényegesnek a további bizonyító eljárást és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Az ügyész és a vádlott, illetőleg a közvédő föllebbeztek.

— **Ellopták a zálogcéduláit.** Ujfalussy Józsefné Rothermere ucca 22. szám alatti lakostól tegnap délelőtt 3 zálogcéduláját ellopták. A károsult azonnal sietett a zálogházba, hogy a cédulát leti'tsa, de ekkorára a tolvaj már kiváltotta a tárgyakat. A rendőrség nyomozást inditott.

AZ IDŐJÁRÁSI VISZONYOK DEBRECENBEN, 1935 ÁPRILISÁBAN

A debreceni egyetem meteorológiai intézetének közlése

Április hőmérsékleti mérlegét gyenge, néhány tizedfokos többlettel zárta. A havi átlag 10.9 fok volt Debrecenben, vagyis a sok éves átlaghoz viszonyítva 0.5-del több. Valóban kellemes tavaszi idő csak 10, 13, 23, 24 és 28-án volt. Ezeken a napokon a hőmérséklet meghaladta a 20 fokot. A hónap legmelegebb napja 11-ike volt 24 fokos maximummal. 4 fagyos nap volt a hónap folyamán, legerősebb lehűléssel április 1-én, ekkor a minimum —2.0 fok volt. Csapadék igen gyakran 19 napon esett, összesen 43 mm-rel, mely összeg alig néhány százalékkal marad el a normális áprilisi csapadék mennyiségétől. A márciusi nagy szárazság után erre a jól elosztott nedvességre szükség is volt. Erősen szeles, vagy viharos nap a hó folyamán 7 volt, ami az időjárás nyugtalanságának és változékony jellegének volt a következménye. A gyakori esőknek megfelelően borult és napfényben szegény volt a hónap, egészen derült napja egyetlen sem akadt.

Dr. B. D.

APOLLO

A 2. nagy sláger

1.

A királyno férje

és

2.

„Itt állok eltemetve"

ma, vasárnap 3 órától folytatólag,
hétfőn 5 órától folytatólag
kerül előadásra.

AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL!

MEGNYILT

Budapesten a

NEMZETKÖZI VÁSÁR

50 százalékos utazási kedvezmény,
vasuton, hajón, autocarokon.

A magyar ipar áruinak legszebb és legértékesebb gyüjteményével várja az Ön látogatását!

Istentiszteleti rend

A református templomokban: Nagytemplom 10 órakor Kolozsváry K. L., 5 órakor Kovács József; Kistemplom 9 órakor Uray Sándor, 5 órakor Vallásosünnep, dr. Illyés Endre: Kistemplom 11 órakor— dr. Farkas Pál; Kossuth ucca 10 órakor Molnár Ferenc, 5 órakor dr. Módis László; Árpád tér 10 órakor Márki Kálmán, 3 órakor Tóth Sándor; Ispotály 10 órakor Baja Mihály, 5 órakor Kulcsár Dezső; Homokkert 10 órakor Kalas Ferenc, 3 órakor Négyessy B., th.; Kerekes-telep 10 órakor vitéz Szabó Endre, 3 órakor Oláh Balázs th.; Nyilas-telep 3 órakor Papp Imre; Csapó-kert 10 órakor dr. Dancsházy S., 3 órakor Csikesz Tibor th.; Nyulas 10 órakor Murányi Árpád; Szegényház 10 órakor Kovács József; Téglavető 3 órakor Kiss Ferenc; Egyek 3 órakor Molnár Gyula; Pallag fél 12 órakor Kántor József; Ondód-V.-dülő 10 órakor Tóth Sándor; Tégláskert 3 órakor Sáfár József.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.): vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet liturgiával, igehirdetéssel. Prédikál: Labossa Lajos hitoktató-lelkész. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal: Pass László lelkész.

Istentisztelet az unitárius templomban: A Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban május hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalomma limádkozik, prédikál: dr. Csiki Gábor budapesti unitárius misszziós lelkész. Istentisztelet után havi keblitanácsi ülés lesz.

A római katholikus templomban és az iskolakápolnákban: Rendes vasárnapi szentmiserend. Misék a főoltárnál reggel 6, 7, 8, 9 fél 10, háromnegyed 17 és fél 1 órakor.

Vasárnapi rend a gör. szert. rom. kath. templomban: reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje. Délután fél 4 órakor rózsafüzér-ájtatosság. 4 órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság, szentbeszéddel és szentségimádással.. 6 órakor a gör. kath. „Napsugár" leányklub tánccal egybekötött műsoros előadást rendez, az iskola emeleti nagytermében (Vígkedvű M. ucca 4. sz.), melyre mindenkit szeretettel meghív a Rendezőség. *Május 9-én, csütörtökön:* májusi ájtatosság délután 6 órakor, rózsafüzér-ájtatosság fél 7 órakor. Szentbeszédet mond: Papp Gyula szentszéki tanácsos. Utána szentségimádás.

Istentiszteletek a baptista imaházban: A Szappanos ucca 23. sz. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-től 12-ig vasárnapi iskola, délután 6-tól 7-ig prédikáció, 7-től 8-ig úrvacsoraosztás. Szerdán este 7-től 8-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra.

- A nagymérvű gyermekhalandóság nemzeti veszedelem.
- Magyarországon minden harmadik halott hat éven alóli gyermek.
- A Stefánia Szövetség fennállása óta több, mint 200.000 csecsemő életét mentette meg az elpusztulástól.
- Adakozzunk a Szövetség mai gyüjtőnapján!

Biztos molyirtó Rovarirtó szerek
Sok időt, nagy útat, sok pénzt takarít meg, ha a
„KORONA" festékáruház
üzleteiben vásárol.
Most nyilt meg a
Szent Anna uccai fiók
a városi bérpalotában.
Fiók: SZT. ANNA 10-12. Főüzlet: PIAC 10. Fiók: PETŐFI TÉR. 6.
MINDENBEN, AMIT FESTÉK ÉS HÁZTARTÁSI CIKKBEN EL LEHET KÉPZELNI, a legjobbat legolcsóbban kapja.
Darabos mész vagonból P 3.46, raktárból P 3.66, egy mm. P 3.80
Egér- és patkányirtó. Oltott mész, nagy láda 10.50. 100% poloskairtó.

Hivatalos jelentés a puszlító fagykárról

A májusi fagy által okozott károk egyre fokozottabb mérteket öltenek. Az Országos Mezőgazdasági Kamara az utolsó három nap fagykárairól a következőket jelenti:

A szántóföldek terménye közül a gabonaféléknél károsodástól nem kell tartani.

A kapásnövények közül a korai burgonyát érte nagyobb kártétel. A tengerinél hasonlóképen még csak a korábbi tengerik keltek ki, ezek teljesen lefagytak.

A bab a hidegre rendkivül érzékeny s mindenütt teljesen lefagyott s újra vetendő.

A takarmánynövények közül a már kikelt csalamádé vetések általában oly mértékben fagytak el, hogy aligha lesznek megmenthetők. A lucerna, lóhere többé-kevésbbé mindenütt szenvedett a fagytól.

Igen súlyos a kerti vetemények kára.

A paradicsom, paprika. dinnye, tök, majdnem mindenütt teljesen lefagyott. Nagy károkat okozott a fagy a gyümölcsösökben s a szőlőkben. A hidegre legkényesebb gyümölcsfajta,

a dió, kétségtelenül teljesen lefagyott.

Erős kár érte a barackot, cseresznyét. A szőlőket ért kár még nehezen tekinthető át. Általában a hegyvidéki szőlőkben kisebb a kár, kb. 30 százalékig terjedő, a lapályi szőlőkben, különösen a homoktalajokon lévőkön nagyobb 50—80 százalékig terjedő.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a menyasszonygyilkos próbacsendőrt

Szombathely, május 4. Temesi Gregus Sándor budapesti próbacsendőr menyasszonygyilkossági bűnpörében hatnapos tárgyalás után ma került sor a perbeszédekre és az ítélethozatalra.

A honvédtörvényszék Temesi Gregus Sándort bűnösnek mondotta ki egyrendbeli magánlaksértés és csalás büntettében, katonai őr elleni büntettben, lopás vétségében, négyrendbeli fegyelmi és rend elleni vétségben és függelemsértés büntettében. A törvényszék ezért a vádlottat összbüntetésül

életfogytiglani fegyházra,

tízévi politikai jogvesztésre, valamint lefokozásra ítélte.

Terror alatt vasarnap kezdődnek a jugoszlav választások

Belgrád, május 4. Holnap, május 5-én folynak le Jugoszláviában az országgyűlési képviselői választások. Az országban öt választói lisztára szavaznak. Az első lisztát *Jeftics* miniszterelnök vezeti, a másodikat *Maximovics* és *Ljatics* volt miniszter. A szavazás reggel 7 órakor kezdődik és este 7 órakor ér véget. A szavazás nyilt s mindenkinek személyesen kell szavazni.

A névjegyzék, amely a legtöbb szavazatot kapja, megkapja az országgyűlés mandátumainak háromötödrészét,

A hátralévő kétötödrészt pedig felosztják a listák között.

London, május 4. A Reuter-iroda belgrádi levelezője a jugoszláv választási rendszer furcsaságait elemezve, kiemeli, hogy

megeshetik, hogy az lesz a győztes jelölt, aki az illető kerületben a legkevesebb szavazatot kapta.

Az ellenzéki jelölteknek nem engedték meg, hogy programjukat a sajtóban, a rádióban, vagy városokban tartott gyülések útján ismertessék. Miután a szavazás nyilt, az összes közalkalmazottak, közadósok s mindazok, akik a kormánnyal szerződéses viszonyban állana, a hivatalos jelöltekre kénytelenek szavazni. A többi választó a rendőrségtől, az adóvégrehajtótól és egyéb közikazgatási szervektől fél, akiknek az a kötelességük, hogy a kormányjelölt győzelmét biztosítsák. Bármi legyen is a választás eredménye,

diplomáciai körökben nem hiszik, hogy az új parlament hosszab időre munkaképes lenne.

Nem lehetetlen,, hogy államcsiny útján tesznek majd kísérletet az önkényuralom helyreállítására, ami a király halála óta gyengült.

Jönnek a
Pál-utcai fiuk

Egy évi börtön száz tyukért

Többrendbeli lopásért vonta felelősségre özvegy Fodor Imréné karcagi lakost szombaton a debreceni törvényszék. A vád szerint több mint száz tyúkot és kacsát lopkodott össze. Özvegy Fodor Imrénét beismerő vallomása után a törvényszék egy évi börtönre ítélte.

Huszonnyolc építési engedélyt adott ki a város áprilisban

Debrecen város műszaki hivatala április havában a következő 28 építési engedélyt adta ki (az első név az építtetőé, a másik a vállalkozóé):

Dr. Vangha Zsigmond Komlóssy u. 50. 5 szoba, hall ,előszoba, konyha, kamara. Tóth Ferenc épm.

Nagy Sándorné Gohér u. 14. szoba konyha, kamara. Gellér Ferenc kőm.

Novotni Rezső Maros uccán 2 szoba konyha, kamara, előszoba. Marsalkó László kőm.

Özv. Zeke Lászlóné Honvédtemető u 37-a. 2 szoba, konyha, kamara ,előszoba Papp József kőm.

Nagy Imre Lázár u. 22. szoba, előszoba. Erdélyi József kőm.

Ifj. Bessenyei István Kinizsi u. 101. 2 szoba, konyha, kamara. Tokaji Gyula km

Ottományi Sándor Kinizsi u. 18. szoba konyha, kamara, előszoba. Kovács István kőm.

vitéz Szegedi Gyula Besze János u 12. (told.) szoba, konyha, kamara, fürdőszoba. Orosz József kőm.

Naczinszki Pál Veresegyházi Tamás u 15. (told.) szoba, 2 előszoba ,kamara Bottka Lajos kőm.

Zubó Gyula Nemes u. 16. 2 szoba konyha, kamara, előszoba. Kiss József kőm.

Zolnay Imre Székely u. 18. 2 szoba konyha, kamara, mosókonyha. Szláma János kőm.

Debreceni Faipar rt. Hid u. 14. (told.) 2 szoba, előszoba, konyha, kamara Bottka Lajos kőm.

Mohácsi Jenő Teleki u. 35. szoba konyha, kamara, közlekedő, fürdőszoba Ónodi József kőm.

Benedek Ferenc Vas Gereben u. 9. sz. (told.) veranda, mosókonyha. Fehér Lajos kőm.

Szabó Sándor Ovoda u. 32. (told.) szoba és nyári konyha. Bujdosó András kőm

Rátonyi József Kiss Áron (told.) nyári konyha, veranda. Bakos István kőm.

Baik Mária István út 21. szoba, konyha, kamara, előszoba.

Kiss István Irén u. 24. (tlod.) szoba, konyha. Marucinecz Mihály kőm.

Szénássi Károly Géza u. (told.) konyha, kamara, veranda, mosókonyha. Kozma András kőm.

Hevesmegyei Takarék és Zöld Géza Máv. Colonia Csákány u. 3 szoba, konyha, kamara, fürdőszoba. Szabó István km.

Pálmai Gyula Nógrádi Mátyás u. 13. mosókonyha, fáskamara.

Tóth István Bessenyei u. 9. 4 szoba, hall, elő- és fürdőszoba, konyha, kamara, terrasz. Tóth Lajos és fia ép.

Földesi Lajos Budai Ézsaiás u. szoba, konyha, kamara. Anduska József kőm.

Kiss István Bán u. 21. 2 szoba, konyha, kamara ,elő- és fürdőszoba. Ónodi József kőm.

Molnár Antal Hegyi Mihályné u. 52. (told.) konyha, veranda. Veress József kőm.

Sári István Mátyás kir. 57. (told.) veranda. Kovács István kőm.

Szabó Sándor Huszár Gál u. 53. (told.) szoba. Tokay Gyula kőm.

— **A Közművelődési Könyvtár,** tekintettel az életbelépett hétvégi szünetekre, május 1-től október 1-ig vasárnapi napokon egész nap zárva lesz. Az igazgatóság.

KONYHABUTOROK VEDELME
ETERNIT LEMEZ
LukácsV. és T. Károly F. J u, 3/b. Tel. 23-08

Gyászrovat

Koncz Ákos városi főlevéltáros özvegye szombaton nyolcvan esztendős korában meghalt. Az idős uriasszony tizennyolc esztendővel ezelőtt vesztette el férjét és azóta csaknem minden idejét a jótékonykodásnak szentelte. Áldott jószívével nagyon sok szegényen segített és minden törekvését arra irányította, hogy a nélkülöző embertársai életét megkönnyítse. Gyermekei nem voltak, de halálát rokonsága és tisztelői nagy serege gyászolja. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

Körösi László nyugalmazott MÁV főkalauz életének 74. évében elhunyt. Temetése a Köztemető II/a ravatalozójából vasárnap délután 5 órakor lesz. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Nagy László nyugalmazott ítélőtáblai altiszt életének 77. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozó termeből. Lakás: Méhes ucca 15. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Timkó Kálmánné, Lengyel Erzsébet élt 53 évet .Temetése a Köztemető II/a ravatalozójából lesz vasárnap délután 4 órakor. — Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Kovács István temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemetőben. A temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Koncz Ákosné nyugalmazott városi levéltáros özvegye elhunyt. Temetését vasárnap délután 5 órakor a Köztemető ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Simon Gáborné temetését vasárnap délután félhat órakor Köztemető ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

— **A piarista cserkészek Rákóczi-ünnepe.** A debreceni kegyesrendi Calasanzi Szent József reálgimnázium 171. sz. Erdősi Imre cserkészcsapata május hó 5. napján délután 5 órai kezdettel az intézet udvarán fogadalomtétellel egybekötött Rákóczi-ünnepélyt rendez. Műsor: 1. Fogadalomtétel. Beszédet mond dr. Karl János reálgimn. igazgató. 2. Erczbrucker Aladár: Ocskay Lászlóról való ének. Szereplők: Bársony J., Berta I., Erdélyi F., Fehérvári Z., Halász M., Hollós F., Laczkó B., Orbán S., Pausz L., Szalay P., Szegedi L., Szirmay T., Udvardy M. Szünet. Ez alatt büffé! — 3. Kuruc tábortűz. Konferál Szalay Pál. Műsormegváltás kötelező. Adományokat a csapat táborozási költségeire köszönettel fogadnak.

A FÜGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

Megkezdődött a dunai értekezlet előtanácskozása Velencében

Velence, május 4. Az osztrák-olasz-magyar megbeszélés ma délután 5 órakor kezdődött. A megbeszélések *Suvich* államtitkár, Kánya külügyminiszter és *Berger Waldenegg* osztrák külügyminiszter, valamint a három állam külgyminisztériumának főtisztviselői vesznek részt.

Velence, május 4. A három állam küldöttsége ma délután 3 órakor ült össze első tanácskozásra. Este 8 órakor a három delegáció tagjai külön-külön vacsoráztak. Vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a második tanácskazás, délután fél 5 órakor pedig a küldöttség tagjai meglátogatják a Tizian-kiállítást. Este fél 9 órakor Suvich államtitkár ad díszebédet a küldöttség tiszteletére. Hétfőn déclőtt 10 órakor tartják utolsó tanácskozásukat, de lehetséges, hogy még délután is lesz egy befejező ülés. Hétfőn délelőtt 1 órtakor a Lidón lesz villásreggeli. Este a delegáció tagjai elhagyják Velencét.

Velence, május 4. Mint ma ismeretessé vált, Suvich, Berger Waldenegg és Kánya tanácskozásai folyamán mindazokat az európai kérdéseket tárgyalták vagy tárgyalni fogják, amelyek a három országot érdeklik, mégpedig azoknak az eseményeknek világánál, amelyek január óta történtek s szem előtt tartva a legközelebb Rómában összeülő dunai értekezletet.

Páris, május 4. A Havas iroda velencei jelentése szerint a ma megnyilt velencei értekezlet nagy titoktartás légkörében fog lefolyni. Olasz körökben hangoztatják, hogy Velencében csupán a római értekezlet előkészítését akarják előmozdítani és az elért eredmények támpontul fognak szolgálni az érdekelt államok külügyminisztériumai közötti további eszmecserékhez. Bárminő eredményet érjenek is el Velencében, azokat nem fogják nagy dobra verni. Nyomatékosan utalnak arra, hogy nem hatalmi csoport kialakításáról, hanem arról van szó, hogy a három állam és főként Magyarország érdekeit hogyan lehet összeegyeztetni a többi dunai állam érdekeivel.

Velence, május 4. Az olasz-osztrák-magyar tanácskozás, amely négy óra hosszat tartott, este 8 óra felé ért véget.

Páris, május 4. Titulescu párisi tevékenységének egyrészét szokás szerint ezúttal is a színfalak mögött fejti ki. A román külügyminiszter a mai nap folyamán számos francia államférfinál tett magánlátogatást. Megbeszéléseiről a sajtó számára nem tett nyilatkozatot.

Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter tárgyalásai a magyar szaminiszterekkel

Bécs, május 4. A bécsi 11 Budapestről jelenti: *Stockinger* kereskedelmi miniszter, aki tegnap megtekintette a Budapesti Nemzetközi Áruminta Vásárt, ma megbeszélést folytatott a magyar miniszterekkel, a kölcsönös gazdasági forgalom időszerű kérdéseiről. Stockinger ma délelőtt hosszasan beszélgetett a magyar kereskedelmi miniszterrel, akivel tüzetesen megvitatták a kölcsönös árucsere kérdését, hasonlóképen megvitatás alá vonták az idegenforgalom kérdéseit. Stockinger megbeszélést folytatott ezenkívül *Darányi* Kálmán és *Fabinyi* miniszterekkel is. A megbeszéléseket a legbarátságosabb szellem hatotta át és azok remélni engedik, hogy a forgalom tovább is kedvezően fejlődik. Az alapelveket, amelyeket a tanácskozásokon a miniszterek megvontk, a két állam szakminisztériumai között legközelebb tartandó tárgyaláson valósítják meg.

BÉCSI OPERAI VENDÉGEK DEBRECENBEN

Érdekes vendégei voltak pár napig Debrecennek. Halász László, a debreceni származású ismert karmester kalauzolásával Budapestről ideránduit a bécsi Opera három tagja: Hedy Jeannere, Gina van de Veer és Jean Ernest. A vendégek megtekintették a Hortobágyot, majd Debrecen nevezetességeit s aztán visszautaztak Budapestre, ahonnan hazamennek Bécsbe. Debreceni tartózkodásuk alatt az Arany Bikában voltak megszállva.

Vasárnap délután 5 órai tea
TANC
az ARANY BIKA üvegtermében

— **Húszezer borotválkozás az a körülbelüli átlag a férfiak életében, amellyel** egy kultúrember számolhat. Húszezerszer kénytelen elszenvedni a mindennapi borotválkozás kellemetlenségeit, aki olyan készítményt használ, amely az arcon égető érzést okoz és amely hosszú fáradságos munkává teszi a mindennapi szükséges borotválkozást. Nagyon sok ideges bántalomnak vált okozójává az ilyen nem megfelelő borotválkozást. A borotválkozási műveletek alatt ugyanis a kellemetlen érzések sorozata (fájdalom az arcbőr megsértése vérzések stb.) az idegeket és a szívet kalapácsütésszerüen rongálják. A vegyészeti iparnak az utóbbi időben elért haladása módot nyujtott arra hogy mindezek a kellemetlenségek egy csapásra megszünjenek. Ez a korszakalkotó készítmény a világhirű Klein féle Yenky lanolinos habzó borotvakrém ezen készítmény összetételében lehetővé teszi a szőr eltávolítását meglepő könnyedséggel anélkül hogy az arcon bárminő égető érzés a bőr feszülése jelentkeznék és megvédi az arcbőrt az időjárás kellemetlen behatásaitól. (Eső, szél.)

URÁNIA
Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
hétfőn utoljára 5, 7 és 9 órakor
A MOK
a legizgalmasabb, legszebb filmalkotás.
Főszerepben:
INKISINOFF

Soós András
uri szabó üzletét
Iparkamara épületéből
Szent Anna ucca 6. alá
helyezte.

— **Nyugalmazott MÁV főtisztviselők összejövetele.** A m. kir. államvasutak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselőinek szokásos összejövetele az Angol Királynő zöld termében május hatodikán, hétfőn este hat órakor lesz, amikor Nagy József felügyelő fog a vasutas életből kedves és vonzó részleteket előadni. A rendezőség kéri az érdekelteket, hogy a hétfői összejövetelen a megszokott nagy számban szíveskedjenek megjelenni.

Miskolcon megszabadulhat a Bocskay az osztályozótól

Teleky nélkül

A Bocskay—Attila mérkőzés ismét kiesési derby lett. Régebben ez a mérkőzés csak az Attilának volt fontos, ma azonban a Bocskaynak is sokat jelent, mert ha a debreceni csapat csak egyetlen egy pontot is szerez, megszabadul az osztályozó veszélyétől, ellenkező esetben még 11-ik lehet. Az Attilának 13 pontja van és ma okvetenül győznie kell, ha el akarja kerüli az osztályozót. A mérkőzés tehát 4 pontot jelent.

A Bocskay Teleki nélkül is elég jónak látszik, de kérdés, hogy a miskolciak lelkesedését tudja-e ellensulyozni. A papirforma szerint döntetlen a valószínű eredmény és ezzel a Bocskay is meg lehetne elégedve.

A két csapat a következő összeállításban játszik:

Bocskay: Varga—Vágó, Janzsó—Palotás, Gyulay, Belcsik — Markos Návay, Bőr, Kiss, Hevesi.

Attila Barna—Kövágó, Sziklay—Seregi, Buzássy, Hollósi—Szegő, Simonyi, Egri, Dóczé, Molnár (Csányi).

A mérkőzést Salgó vezeti.

KELET VÁLOGATOTT 8 UJONC JÁTÉKOSSAL ÁLL KI KÖZÉP ELLEN

A Dél elleni kudarc tanulságai alapján Kelet csapatát teljesen megreformáltáák, megfiatalitották és ujonc válogatottak révén akarják visszahozni a csapat friss küzdőerejét. A kockázat nem nagy, Kelet a Szent Korona Kupában már helyezést ugysem érhet el, tehát a mai mérkőzés jó alkalom a kisérletezésre.

Próbáról lévén szó, a csapatot birálni nem lehet, de a fiatalokat buzdítani kell, mert kétségkivül övék a jövő.

Az összeállítás véglegesen: Kinál—Négyessy, Leveles—Elek, Pocsalyi, Véghváry—Vörös, Hernády III., Szabó, Hankovitz, Margittay.

A mérkőzést Juhász Attila dr. vezeti.

HONVÉDSÉGI LABDARUGÓ MÉRKŐZÉSEK

A honvéd és közrendészeti alakulatok közötti labdarugó mérkőzések során vasárnap délelőtt az egyetemi sporttéren 8 órai kezdettel a 11 hajduezred csapata a 6. hiradó osztály csapatával, 10 órai kezdettel a 12. gyalogezred csapata a határőrség csapatával mérkőzik. A mérkőzések megtekintése ingyenes.

EGYETEMI ATLÉTIKAI CSAPATBAJNOKI VERSENY.

Vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezi meg a DEAC az egyetem 1934—35. tanévi atlétikai csapatbajnoki versenyt az egyetemi sporttelepen az alábbi számokkal: 4×100, 4×400 és 4×1500 m-es síkfutás, magas- és távolugrás, súlylökés, diszkoszvetés és gerelyhajítás, ötös csapatverseny, míg az 5000 m-es síkfutó hármas csapatverseny május 12-én az egyéni bajnoki verseny keretében lesz megtartva. A versenyen egy-egy kar több csapatot is indíthat.

A DKASE alább felsorolt játékosai ma délután 4 órára a DVSC Diószegi úti sporttelepén jelenjenek meg: Mocsáry, Jellinek, Biró, Farkas II., Szabó, Kemény Forrai, Farkas I., Szilágyi, Gencsi, dr. Kiss, Gáll és Hegedüs. Intéző.

FOTO FC—Téglaskert. DEAC-pálya, d. u. fél egy órakor. Az éremmérkőzések startja igen érdekes sportot ígér. Belépő-díj nincs.

Bihari FC—IV. és V. kerület 7:5 (3:1). Góllövők Cicás 2, Csörgő, Szitai 2, Ámik, Zami, illetve Kuki 3, Csámpisz 2.

Dolores Del Rio
Al Jolson
Kay Francis
Ricardo Cortez
Dick Powell

viszik sikerre a:

CSODABÁR-t

Vigszinház: d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor.
Első előadás mérsékelt helyárakkal.

Ma vasárnap utoljára!

SZINHÁZ MÜVÉSZET

A három sárkány

Hunyady Sándor vígjátéka, ha Pesten nem is aratott rendkívül sikert, vidéken mindenütt kasszadarab lesz. „A három sárkány" zamatos magyar munka, amit a pesti nyelvezet nem tud megérteni s így élvezni sem tudja. Pedig az ezévi színdarabtermés között ennél kedvesebbet, mulattatóbbat, ízesebbet keresve sem lehet találni. Ahogyan Hunyady Sándor kapcsolatba hozza Pestet a szabolcsi falusi kuriával, mesteri írói ötletre mutat.

A Csokonai-színház ezt az évadzáró újdonságot olyan parádés előadásban hozta ki, amilyenre a Kardoss-rezsimet nem is tartottuk képesnek. Igy kell színházat játszani, így kellett volna ezt csinálni évközben is. De a rossz diák csak vizsgára tanulja meg a leckét.

Az előadásnak *Jávor* Pál vendégjátéka kölcsönzött különös jelentőséget. Ez a nagyszerű kiállású, tehetséges művész minden mozdulatával, minden szavával frappirozott és megérdemelt sikert aratott. De a legnagyobb dícsérete az előadásnak, hogy Jávor Pál nem tudott kiemelkedni az együttesből, annyire helyén voltak partnerei. *Kardoss* Géza testére szabott szerepében brilliáns alakítást mutatott, amilyent még tőle is keveset láttunk. Forron ünnepelték, akárcsak az aranyos *Halassy* Mariskát, az ízes *Ács* Rózsit, a meglepően talpraesett és egyéni bájjal játszó *Balogh* A humorról *Kormos* Ferenc, *Bihari* Nándor és a mulatságos *Szokoly* Gyula gondoskodtak sikerrel. Kisebb szerepeikben is jók voltak *Thuróczy* Gyula, *Nagy* Böske, *Lányi* Alfréd, *Raffay* Kyca és *Ujvárossy* Kató. A színlapról lefelejtett ismeretlen rendezőt is dícséret illeti és szépen muzsikált ifj *Magyary* Gyula és cigányzenekara. *(h.)*

Hajós Klári táncestje

A Csokonai-szinházban május 18-án rendezi meg táncbemutatóját Hajós Klára, a fiatal debreceni származású táncművésznő. Hajós Klára néhány héttel ezelőtt mutatkozott be a fővárosi közönségnek a Belvárosi Szinházban egy táncmatiné keretében. Szerepléséről a legnagyobb elragadtatás hangján emlékeztek meg a fővárosi lapok, amelyek egyöntetüen elismerték, hogy produkciói új színt és eredetiséget öntöttek a magyar táncművészetbe. Friss és eredeti elgondolásokat hozott magával és nemes megoldású kompoziciói lenyügöző hatást keltenek.

A budapesti siker a fővárosi közönségnek százszázalékosan azt a meggyőződését juttatta kifejezésre, hogy Hajós Klára új csillag a magyar táncművészet egén. Érthető tehát, hogy a debreceni publikum is rendkivül nagy érdeklődéssel várja a gyönyörű szép, szőkehajú táncművésznő bemutatkozását, hiszen debreceni leány, a debreceni Dóczi-intézetnek volt nem is olyan régen a növendéke.

A nagy érdeklődésre jellemző, hogy a jegyeknek már több, mint a háromnegyedrésze elfogyott. A szinházi pénztárnál csak május 15-től kezdve árusítják a jegyeket, de már eddig is csaknem valamennyi jegyet megvásároltak.

MA, VASÁRNAP
búcsúelőadás a színházban. Ugy délután 3 órakor, mint este 8 órakor

Jávor Pál

a Vígszinház kiváló művésze, a magyar filmek kedvence vendégszerepel, a

3 sárkány

óirási siekrt aratott vígjátékban.
Partnerei:
KARDOSS GÉZA,
HALASSY MARISKA

Hétfőn:

Figaró házassága

zenedei operaelőadás.

GYENGE ANNA

a világhírű operaénekesnő
május 19., vasárnap délelőtt
hangversenyt tart a színházban a „székelyek" javára. Legdrágább hely **1.50 fillér.**

OPERA-EST

Debrecen sz. kir. város zeneiskolájának énekfőtanszakos növendékei G. Hoór Tempis Erzsébet énektanárnő betanításában és vezetésével Mozart: Figaró házassága című operáját adják elő május 6-án, hétfőn este 8 órakor a Csokonai-színházban. Az opera-est iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek nagy része elővételben elkelt. Jegyek az előadásra mérsékelt színházi helyárakkal kaphatók a Csokonai-színház pénztáránál.

— **A frontharcosok családias jellegű víg bajtársi összejövetele május 5-én** délután 6 órai kezdettel lesz a Piac ucca 36. sz. alatti otthon helyiségeiben, amelyre a tiszti, altiszti, legénységi bajtársakat és felnőtt családtagjaikat, valamint az ügy iránt érdeklődőket bajtársi szeretettel meghívja a rendezőség.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

GYENGE KELETI SZÉL, RÉSZBEN FELHŐS IDŐ, VASÁRNAP REGGEL TALAJMENTÉN MÉG LESZ FAGY, NAPPALI FELMELEGEDÉS AZONBAN ERŐSEN FOKOZÓDNI FOG, HÉTFŐ REGGEL PEDIG VALÓSZINŰLEG MÁR A TALAJMENTÉN SEM FOG FAGYNI.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

VASÁRNAP, május 5.

Budapest I.

8.45: Hírek. 9.10—9.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. — 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet mise után dr. Tóth Tihamér mondja. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30—1.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. 2: Rácz Pali és cigányzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) 2.45: A baromfikolera. Dr. Csontos József előadása. (A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.) 3.30—4.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. 5: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége Vasmunkások Dalárdája. Vezényel Gránát József. 5.50: Liber Endre előadása: Anyák napján. — 6.15: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 7.25: Boccaccio. Radó Antal előadása. 7.55: A varsói rádióállomás műsorának ismertetése. 8: A varsói rádióállomás műsorának közvetítése. Kunyhótól-kunyhóig. Lengyel parasztdalok, táncok és játékok. Közreműködik Aniela Szleminska, Maria Zabozynska, Andrej Bogucki, Stavislaw Belski, M. Janowski és a lengyel rádió zenekara. Összeállította és vezényli Tadeusz Sygietynski. 8.35: Gitár-est. Rendező Náday Béla. Közreműködik Rácz Tilda (ének). Végh Sándor (hegedű), Kerpely Jenő (gordonka), Bertha István (celesta), dr. Frits Miklós, Náday Béla, Odry Zuárd és Varga Istvánné (gitár), vezényel Bertha István. 9.40: Hírek, sport- és lóversenyeredmények. 10.10: Közvetítés a Pátriakávéházból. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál. Közben körülbelül 10.30: Közvetítés a Nemzeti Torna Egylet tornacsarnokában eldöntésre kerülő magyar kardvívóbajnokságról. Beszélő Pluhár István. (Viaszfelvétel.) 11.25: Közvetítés az Erzsébet királyné-szállóból. Vajda Sándor—Pártos Ernő jazz-zenekarának műsora.

Budapest II.

12.40—1.50-ig: Hanglemezek. 3—3.45-ig és 4—4.40-ig: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy-Fichtner Sándor. — 5.55—6.30-ig: Eyssen Irén énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 6.40: Palóc történetek. Marek Antal elbeszélése. 7.20—8-ig: Dr. Baranyi János zongorázik. 8.05: Miért kutatunk a bánhidai Szelim-barlangban? Dr. Gaál István előadása. 8.40: Hírek, sporteredmények. 9.10—10-ig: Közvetítés a Hangli-Kioszkból. Erőss István jazz-zenekarának műsora.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. MÁJUS 5. CSÜTÖRTÖK. A debreceni főiskola theologiai fakultása dr. Erdős József tanárt választotta meg dékánná.

A városi csatornázás ügyében Balogh István, Ekli József és Szentesi János és több háztulajdonos felebbezést adtak be.

Szávay Gyula visszavonta felebbezését, amelyt ama közgyűlési határozat ellen adott be, amellyel a színházat ujabb három évre Zilahy Gyulának adták.

1910. MÁJUS 6. PÉNTEK. Áldozó csütörtöki ünnep miatt lapszünet.

1915. MÁJUS 5. SZERDA. A képviselőházban Tisza István miniszterelnök bejelentette, hogy a főhadiszállás jelentése szerint csapataink és a német csapatok a Kárpátok és a Visztulaközötti orosz arcvonalat egész terjedelmében elfoglalták és tovább nyomulnak kelet felé. Eddig a nyugatgaliciai diadal eddgii zsákmánya 22 ágyú, 64 fegyver, a hadifoglyok száma meghaladta a 30.000-t.

Az igazságügyminiszter lovag Berks Lajos albirót a debreceni járásbirósághoz helyezte át.

Balla Katica és Kovács Lajos jegyesek.

1915. MÁJUS 6. CSÜTÖRTÖK. A szövetséges csapatok áttörték az oroszok harmadik védővonalát. A megvert orosz sereg a Wisloka folyóhoz vonul vissza. A sárosi és zempléni határszélről teljes visszavonulóban van az ellenség.

A Vörös Kereszt szeretetadományait a debreceni honvédek, akik a Kárpátokban harcoltak, köszönő levélben hálálták meg. A levelet aláírták Molnár József százados, Szegedy Gyula zászlós, Csánky Adorján zászlós, Szabó István hadapród, Geréb János zászlós, Kálmán Imre szakaszvezető, Borbély Ferenc őrvezető, Berkesz István honvéd.

1925. MÁJUS 5. KEDD. A debreceni egyetem szép ünnepség keretében leplezte le Tisza István képét, amelyet Benczur festménye után Dienes János debreceni festőművész festett. Az ünnepi beszédet dr. Papp Károly mondta, beszélt még gróf Zichy János az AMKE elnöke.

A debreceni tudományegyetemen dr. Vekerdy Béla ref. főgimnáziumi tanárt magántanárrá avatták a bölcsészeti karon.

Az Országos Dalos Szövetség hajdumegyei kerülete megalakult. Tisztikara a következő: Díszelnök dr. Hadházy Zsigmond, elnök dr. Magoss György, ügyvezető-alelnök dr. Vásáry István, titkár dr. Ruszka István, jegyző dr. Szabó Gyula, pénztáros Kurián Gyula, ellenőr Hynke Oszkár, gazda Győry Lajos, karnagy Sztára Sándor, helyettes karnagy Kolwentz Rezső. Választmányi tagok dr. Balla Bertalan, dr. Vargha Elemér, Sidó Géza.

Észak—Kelet serlegmérkőzés 1:0. A tudósítás szerint Kelet a kapus hibájából vesztette el a mérkőzést. A debreceniek közül Fejér, Molnár, Polaneczky II., Vampetics voltak jók. Guttmann és Fried nem játszották ki régi formájukat. Gerő Ferenc jól biráskodott.

DMTE—Postás 1:0. A gólt szabadrugásból Gál szerezte meg. Jó bíró volt Horváth Endre.

CSILLÁRT METEOR
csillárgyárban
vásároljon

4-lángu modern ebédlő-csillár P 17.-
Villamos vasaló 5 évi jótállással P 7.-
saját üzleteink:
Budapest: Podmaniczky u. 27. Váci utca 2. József körút 44. Vámház körút 11. Erzsébet körút 13.
Vidék: Szeged Pécs Debrecen Miskolc Győr
Ujdonság, célszerü világitás
Óriási választék!
Részletre is!
Kérje most megjelent árjegyzékünket
Helyi üzlet Piac ucca 9.

HÉTFŐ, május 6.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: Elmélkedés a házasságról a mult század elején. (Felolvasás.) — 10.45: Goethe Olaszországban. Irta Csillay Kálmán. (Felolvasás.) 11.45—11.55: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. 12.05: Lendvai Csócsi Jóska és cigányzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) 1.15—2.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. 3.30—4.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár sutdiójából. 5: Pancso Vladigerov zongorázik. 5.45: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). 6.15: Közvetítés a Gellért-szállóból. Pataky Vilmos jazz-zenekarának műsora. 7.15: Beszámoló és részletek a délelőtti jubileumi ünnepségekről. (Viaszfelvételek az osztrák rádió délelőtti londoni helyszini közvetítésről.) 8: V. György angol király beszéde. Utána: A beszéd és a közvetítés ismertetése. 8.35: Az Operaház előadásának ismertetése. 8.40: Az Operaház előadásának közvetítése. Faust. Dalmű 5 felvonásban. Szövegét Goethe után irta Barbier és Carré. Fordította Ormay Ferenc. Zenéjét szerezte Gounod. (II.—V. felvonás.) A II. felvonás után körülbelül 9.30: Hírek. A III. felvonás után körülbelül 10.15: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után körülbelül 11.15: Közvetítés a Newyork-kávéházból. A Sovinszki-Karnóczi szalonzenekar műsora.

Budapest II.

1.30—2.30: Országos Postászenekar. — Vezényel ifj. Roubal Vilmos. 5.40:—6.30: Hanglemezek. 6.50: Magyar sziklamászók a dolomitokban. Skolil Ottó előadás. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Faust. Dalmű öt felvonásban. Szövegét Goethe után irta Barbier és Carré. Fordította Ormay Ferenc. Zenéjét szerezte Gounod. (I. felvonás.) 8.35: Hírek. 9: Jakab Terka szalonzenekara. 10.25: Időjárásjelentés. 10.30—11.10 Közvetítés a Kovácsevics-étteremből. Lakatos Tóni és Lakatos Mici cigányzenekara muzsikál.

— **Matolay Gábor nyugalmazott táblai tanácselnök meghalt.** Budapestről jelentik: Matolay Gábor dr. ny. m. kir. ítélőtáblai tanácselnök 74 éves korában Budapesten hirtelen elhunyt. Az elhunytban feleségén, gyermekein és unokáin kivül fivére, dr. Matolay Károly és kiterjedt rokonságuk gyászolja halottját. Matolay Gábor halála mély részvétet keltett Debrecenben, ahol az elhunyt tanácselnök hosszú ideig teljesített szolgálatot.

MÁJUSI
költözködéshez
takarításés tatarozáshoz

szükséges mindennemű cikkeket
LEGJOBBAN
LEGOLCSÓBBAN
LEGMEGBIZHATÓBBAN
Krayer E. és Tsa. Magyarország legrégibb és legnagyobb lakk- és festékgyára, cs. és kir. udvari szállitónál
SZEREZHETI BE
Debrecen, Csapó u. 5. Tel: 21-60.
Mindennemű festékek, lakkok, ecsetek, művész- és háztartási cikkek gyári fiókja.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ
Vasárnap:
„PÁRISI CSIRKEFOGÓ" Maurice Chevalier, Ann Dvorak nagy filmje.
Megelőzi: „Magyar Világhiradó".
Előadások: 3, 5, 7, és 9 órakor.

— **A debreceni ált. tanítótestület gyűlése.** A debreceni ált. tanítótestület május 8-án, szerdán d. u. 4 órakor a városháza közgyűlési termében tartja első tavaszi gyülését, melynek tárgysorozata a következő: 1. Megnyitóbeszédet mond Törös Károly elnök. 2. Dr. Fejess Kálmán kir. tanfelügyelő üdvözlése. 3. A kir. tanfelügyelő válasza. 4. Az érzelmi és értelmi nevelés a népiskolában. Előadó: Szoboszlay Sándor áll. tanító. 5. A magyar tanító a hadifogságban. Seszták Sándor gk. tanító.

— **Orvosi hír.** Dr. Rássó Vilmos fogszakorvos rendelőjét Piac ucca 10. sz. alá helyezte át. (Kereskedelmi iskola mellett.)

— **A debreceni ipartestület békéltető bizottságának megválasztása.** Az 1884. évi XVII. t.-c. 141. §-a alapján a debreceni ipartestület kebelében alakult Békéltető Bizottság segédtagjainak **május 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor** az ipartestületben (Simonffy u. 1/c. I. em.) tartandó választására ezuton hivja meg a Debrecen sz. kir. város területén lakó ipartestületi tagoknál ezidőszerint bejelentve levő segédeket. dr. Ignáth Sándor h. iparhatósági biztos, h. ipartestületi bék. biz. elnök. — Ez ülésen kerül megválasztásra a Békéltető Bizottság 52 rendes és 52 póttagja. Választható az ipartestületi tagnál alkalmazott (jelenleg, illetve a választás időpontjában bejelentve levő) iparossegéd, aki 24. életévét a választás napjáig már betöltötte és magyar állampolgár.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Eisler Mór ügyvéd irodáját Miklós ucca 1. sz. alól József kir. herceg ucca 6. szám alá helyezte át.

— **Ne kisérletezzen** felvételeinek kidolgozásával, Berzéki tökéletesen és tüneményes gyorsan elkészíti. Piac 38., udvarban és „foto" Piac u. 16.

— **Tudományos előadás a Cobden Szövetségben.** A Cobden Szövetségben május 11-én, szombaton délután fél 7 órakor dr. Biedermann János budapesti főorvos tart tudományos előadást a Déri-múzeum dísztermében „A táplálkozás tanának modern irányairól". Az előadást dr. Baltazár Dezső püspök megnyitója vezeti be. Tekintettel a várható nagy érdeklődésre, helybiztosító műsor.

— **Katonai cikkek** raktára Bészler és Dávid vaskereskedés, Kossuth szobor mellett.

— **A Déri Múzeum,** tekintettel a filléres gyors érkezésére, ma vasárnap délelőtt és délután is nyitva van. Az igazgatóság.

— **A sütőszakosztály az ipartestület** termében szerdán d. u. 4 órakor szakosztályi és egyezményi ülést tart.

— **A kovács-, kerék- és kocsigyártóiparosok** szerdán este 6 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében együttes ülést tartanak.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Mailáth László ügyvéd irodáját Ferenc József út (Piac u.) 75. szám alatt a második emeleten megnyitotta.

— **A kárpitos szakosztály** a TIKÁV munkájából kifolyólag 6-án este 7 órakor ülést tart.

— **Ma van a derecskei Bokréta-népünnepély** Pauliny Béla előadásával, Hadházy Sándor karnagy és vitéz Csóré Áron rendezésében este 8 órai kezdettel a derecskei községháza udvarán felállított hatalmas szabadtéri színpadon. — A monstre népünnepélyen körülbelül másfélezer ember fog résztvenni Derecske környékéről és Debrecenből.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Az Országos Ügyvédszövetség** debreceni osztálya május 7-én, kedden este 5 órakor tartja rendes heti összejövetelét, melyen az országos vándorgyülés előkészítő munkájának megbeszélését folytatják. A kartársakat ezúton hívja meg az elnökség.

— **Cserépkályhák** nagy választékban Gönczy kályhásmesternél, Csapó u. 19. Telefon 25-68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását, Hardtmuth és hazai tüzelésre jutányosan vállalom.

Flandint és feleségét autóbaleset érte

Flandin karját törte, felesége agyrázkódást szenvedett

Páris, május 4. (Havas) Auxerrei jelentés szerint Flandin miniszterelnököt gépkocsibaleset érte. Az első hírek szerint Flandin karját törte s beszállították az ottani klinikára. A miniszterelnök Yonne-be tartott, hogy ott holnap a községtanácsi választáson leadja szavazatát. Flandinné, aki szintén helyet foglalt a gépkocsiban, sértetlen maradt.

Auxerre, május 4. Flandin miniszterelnök, mint később megállapították, felső karcsontját törte el. A miniszterelnök ágyban fekszik, de állapota nem fenyeget bonyodalmakkal és nem nyugtalanító. — Flandin felesége könnyű természetű agyrázkódást szenvedett.

— **Az Iparos Dalegylet** tagjai vasárnap délután fél 3 órakor karnagyuk édesanyjának özv. Zöld Lászlónénak a temetésén a Köztemető díszravatalozójánál pontosan megjelenni szíveskedjenek. Antal Jenő főpénztáros.

— **Lakásváltozás.** Dr. Brunner Lajos szem- és fülorvos lakása: Batthyány u. 17. II. 1. félem.

— **Elítéltek egy vásári tolvaj testvérpárt.** Tót Lajos sajókazinci fuvaros és testvére, Nagy Lászlóné a szerencsi országos vásáron öt pár cipőt loptak egy kereskedőtől. A járásbíróság előtt mindketten tagadták a lopást, a bíróság azonban bizonyítottnak látta a bűncselekmény elkövetését. Kiderült az is a tárgyaláson, hogy Tót és Nagyné már több ízben voltak büntetve különböző bűncselekményekért s ezt sulyosbító körülményként mérlegelve, a járásbíróság Nagy Lászlónét háromhónapi, Tóth Lajost pedig egy hónapi fogházra ítélte. Fellebbezés folytán került az ügy szombaton a debreceni ítélőtábla elé, amely helyben hagyta az ítéletet.

FÜLÖP MIKLÓS
vizvezeték és bádogos szaküzletét
PIAC UCCA 83. alá helyezte.
Telefon 29-17.

— **A debreceni famunkások csoportja** e hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyülését a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő). A tisztujító közgyülésen a magyar famunkások gazdasági helyzetét ismertetni fogja Sávolt János, a Famunkásszövetség titkára Budapestről. Tömeges megjelenést kér a tagoktól az elnökség.

— **Tisztaság fél egészség!** Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

— **Az országos ügyvédkongresszus felhivása.** A június 23—26. napjain Debrecenben tartandó országos ügyvédkongresszusra előreláthatólag oly nagy számban fognak jelentkezni, hogy a szállodákban nem lesznek elhelyezhetők. Felkérjük ezért azon családokat, melyek a „Debreceni Hét" alkalmával kiadó szobát bejelentettek és az I. osztályba soroztattak, sziveskedjenek akár a Városi Idegenforgalmi Hivatalt (Piac u. 28), akár a kongresszusi irodát (Sas u. 4. I. 5.) értesíteni, hogy 3 estére megfelelően berendezett szobát tudnak-e a vendégek rendelkezésére bocsátani. A szobákért fekvés és minőség szerint egészen napi 3 pengőig térítenek.

— **A Debreceni Helyi Vasut „Harmonia" dalegyesülete** fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenád lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

7, vagy 9 klg-os
HASZNÁLT SINEKET
és egy jókarban levő 3—4 tonnás
HIDMÉRLEGET VENNÉNK.
Ajánlatokat Szoffer Tóbiás és Fiai, Edelény címre kérünk.

— **A Kereskedők és Iparosok Asztaltársaságának összejövetele.** A szép célok közös szolgálatának az önzetlen munkálkodásnak példaképe évek óta a Kereskedők és Iparosok Jótékony Asztaltársasága. És ezt a közös szolgálatot a közös együttérzést sőt a családi melegséget bizonyítja mindenkor az az összejövetel, amelyet az asztaltársaság tagjai rendeznek havonkint székhelyükön, a Gambrinus étteremben. Ilyen összejövetelt tartottak szombaton este, amikor az asztaltársaság tagjai családjukkal együtt a szokásos összejövetelen együtt megjelentek. Alig lehet elképzelni összejövetelt, amelyben az összetartásnak, a baráti melegségnek és a családias szeretetnek, a cél iránti lelkesedésnek több jele mutatkoznék, mint a Kereskedők és Iparosok Jótékony Asztaltársasága emez összejövetelein, amelyeknek végső érdemei azok a karácsonyi felruházások, amelyeken évenkint közel száz gyermeket látnak el téli meleg ruhával. A szombati összejövetelnek is nagy sikere volt, az asztaltársaság tagjai családjukkal együtt igen nagy számban jelentek meg, úgyhogy a nagy étterem szinte szűknek bizonyult. A vacsora keretében, amelyért vitéz Nánássy Lajost illeti az érdem, amerikai sorsolás is volt, amelyen Grünfeld Lajosné gyönyörű kézimunkáját, egy diványpárnát sorsoltak ki igen szép eredménnyel. Elismerés illeti Bőde Gyulát, aki a vacsora anyagát szolgáltatta nemes bőkezűséggel, valamint Grünfeld Lajos és Kovacsics Józsefet a rendezésért, mellette pedig Darvas Bélát, az asztaltársaság elnökét, aki minden dicséretet megérdemlő odaadással és szeretetreméltósággal tartja össze, mint egy családot az asztaltársaságot és teszi munkásságát eredményessé. A vacsora kifogástalanul nagyszerű lefolyásáért Csócsits Lajos üzletvezetőt illeti meg dicséret. Az asztaltársaság tagjai a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákig maradtak együtt.

CSILLÁRT!
mindég jobbat,
mégis olcsón
4 lángu, izléses modern ebédlő csillár P 13.—
Állólámpák, ernyóvel és talpkapcsolóval cpl. 3.60
Nagy választék. — Részletre is árusitunk
GULYÁS FERENC
Elektromosság csillár, rádió szaküzlet
Debrecen, Piac u. 59.
Telefon: 32—19.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB A ROZS ÉS A TENGERI

Határidőüzlet:

Búza: május 15.39—04, június 15.31—32. Rozs: május 10.76—78, június 10.82—84. Tengeri: május 11.45—50, július 11.23—25.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg 16.30—16.60, 78 kg 16.45—16.75, 79 kg 16.60—16.90, 80 kg 16.70—17.10, ftiszai 77 kg 16.20—16.35, 78 kg 16.35—16.50, 79 kg 16.50—16.65, 80 kg 16.60—16.80. Rozs: 11.00—11.20. Tak. árpa: 13.40—13.60. Zab: 13.85—14.10. Tengeri tiszai: 12.80—12.95.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Buza 15.60—15.50, rozs 11.50—11.00, árpa 13.50—13.00, zab 14.00—13.50, tengeri 12.50—12.40, lucerna 10.00—9.50—9.80—11.00, széna 8.00—7.80—7.50—6.00, lóhere 7.00—6.50, bükköny 5.00—4.50, alomszalma 2.80—2.50, ágyszalma 3.20—2.80, zsupszalma 1 kéve 20—25 fillér, répa, cukor- és takarmányrépában felhozatal nem volt, lucerna mag 1.50—1.30.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

Kövér sertés felhajtán 210, eladás 181, sovány sertés felhajtás 1640, eladás 658 darab. Hízlalóbeli nehéz 64—67, hízlalóbeli könnyű 60—64, szedett, nehéz 54—60, szedett, híző 50—54, szedett, könnyű 46—50, hússertés 45—50, választott malac pár 6—10 pengő. sovány koca 35—40, süldő 40—50 fillér.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.45—16.75, 100 csehkorona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.60—344.60, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70. 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

Hétfőn 2 sláger a Vigszinházban
1. „A Grinzingi grófnő"
bécsi operett.
Főszereplók:
Gretl Theimer, és Petrovics Szvetiszláv
2. A vörös farkas
izgalmas indián történet
Előadások: fél 5, 7 és 9.30 órakor

„SCHULLER" festő Hatvan u. 23. szám. • Modern, olcsó butor-lakkozó Telefon 32—06.

A csodák kora Amerikában

Irta: Gondos Sándor.

Szeliden, kissé lenézőleg mosolygunk mi, amerikaiak, olyankor mikor európai emberek azt mondják vagy irják a mi hazánk felől:

— A csodák országa az az Amerika.

Nekünk ugyan nem sok részünk volt a csodákban. Mi egészen természetesnek találjuk azt, hogy a felhőkarcolók az égbe nőjjenek, hiszen tudjuk, hogy a telek felett levő semmiért nem kell vételárat fizetni. Azt ingyen adják és ennélfogva ki is használja azt minden józanul számító ember, ha épitkezésbe kezd.

Most azonban végre magunk is eljutottunk odáig, hogy csodák történnek velünk. A csodák láttára szemeinket dörzsöljük, alig hisszük, hogy ébren vagyunk, mert ilyesfajta új dolgok, jó dolgok, régkivánt dolgok rendesen csak álmunkban lesznek osztályrészünk.

Ha nekünk azt mondotta volna valaki két év előtt, hogy ebben az országban eltörlik egyszer a szívbalzsam kártérítéseket, ezt a törvényesitett zsarolást, bizonyára haragosan vagy legalább is indulatosan pattanunk fel:

— Ne járassa az úr velünk a bolondját. Ilyesmi nem lehetséges Amerikában.

És ime most mégis megtörtént a csoda, persze egyelőre csak részletekben, mert hiszen negyvennyolc állammal ajándékozott meg bennünket a jóságos Isten kegyelme és mind a negyvennyolcnak mások a törvényei. Ami az egyikben szabad, az a másikban tilos, de két állam egyszerre ritkán egyezik meg abban, hogy mi a szabad és mi a tilos?

No, itt is van kivétel! Az adók körül nagy az egyhanguság. Találjon ki bár a legkisebb, legelmaradottabb állam valami ujfajta adót, a nagyok, a művelt államok nem szégyelik azt, hogy nyomban utánozzák, törvénybe foglalják. Veszett volna őse a vizözönben annak, aki az adót kitalálta.

De hát miről is van szó? Mi fán terem az a bizonyos szívbalzsam per, ami annyi botrányt, keserüséget és bosszuságot okozott Amerikának?

Jobb, ha példákkal magyarázzuk meg annak különös természetet.

Newyork városában egy Rosa Tanner Doubleday nevű fiatal és bizonyára jóképű, meg jó termetű fiatal hölgy, aki egyébként, mint neve mutatja már férjnél volt valami Doubleday nevű uri emberrel, megismerkedett egészen véletlenül Harold McCormick gyárossal, akiről köztudomású, hogy rég elvesztette csikó fogait. A tekintélyes korú gyárosnak szokása az, hogy barátait és ismerőseit meghivogassa holmi hét végi szórakozásra, amikor is előkelő bőkezüséggel gondoskodik minden mulatságról, mert hiszen egy McCormicknak semmi se drága a föld kerekén. A McCormick családban annyi a millió, mint korcs kutyában a bolha és tudvelvő az is, hogy több rendbeli keresztházasságok útján ott áll a család mögött az öreg Rockefeller is a maga végtelen vagyonával.

McCormick az egyik hétvégi mulatságra meghívta Doubleday asszonyságot is és a szép Róza a világ minden kincséért se maradt volna el arról. A meghivott vendégek száma legalább ötvenre ment, egyik a másikat könnyen ellenőrizhette, de ennek dacára pár héttel a mulatság után a szép Róza azzal állott elő, hogy a milliomos kastélyában különös dolgok történtek.

— McCormick az esti órákban azzal az ajánlattal lepett meg, hogy váljak el férjemtől és akkor feleségül fog majd venni.

Igy mondja a perirat. A szép asszony ügyvédjének perirata abban a keresetben, amelyet a milliomos ellen csekély másfél millió dollár erejéig indított.

A perirat egyébként igy folytatja:

— A meglepő ajánlatot elfogadva már éppen kérni akartam férjemet, hogy váljunk el, amikor McCormick visszavonta szavát és kijelentette, hogy esze ágában sincs ilyesmi. Ez a rettenetes csapás annyira idegeimre ment, hogy belebetegedtem és megtört szivemért mindössze csekély másfél millió dollár kártérítést kérek, ami McCormick anyagi viszonyainak megfelel.

Ez a per sohase került tárgyalásra, mert McCormick ügyvédei utján kiegyezett kétszázezer dollárban a fiatal asszonnyal, akit én ugyan személyesen nem ismerek, de az amerikai ujságokban láttam a képet és közép polgári becsületszavamra mondva drágálottam az árát. Jó ízlésü és ép érzékü amerikai ember megnézné egyszer ezt a hölgyet és azután sietve lejtene el a ködös távolba a társaságból.

A McCormick eset nem áll egyedül Amerikában. Annyira nem áll egyedül, hogy évente legalább húszezer ilyen természetü zsaroló pert folytatnak Amerikában és a visszaélés végül nemcsak nemzeti szégyenné, de türhetetlenné is vált. Kapcsolatosan türhetetlenné váltak a jómódu emberek ellen indított hasonló természetü perek is.

Az amerikai nők esetében megismétlődött végre a kutrajáró korsó históriája. Addig járt, amig végre elötrött. Elérte a sors a felháborodott közvélemény sürgetésére és teljes megelégedésére. Indiána állam egyik bátor nő képviselőjét illeti a dicsőség, hogy az ilyen természetü követeléseknek törvényen kivül való helyezését keresztülvitte a maga szükebb hazájában, Indiána államban.

Robert West Nicholson asszony volt az a képviselő, aki a lavinát megindította. Joggal várhatta ezt tőle mindenki, hiszen a jóravaló asszony Meredith Nicholson jeles amerikai iró felesége. Férjének regényei gyakran ostorozták a türhetetlen helyezetet.

Mondotta pedig Nicholson asszony Indiána állam törvényhozásában a következőket:

Minden egyes ilyen természetü per, amely szívbalzsamot követel, szégyenfoltot süt az egész női nemre. A törvény elemi követelménye az, hogy aki igazságot keres, az tiszta kézzel menjen a bíró elé és ne vessen másra követ, mikor elsősorban maag bünös. Nem lehet tisztességes erkölcsü az olyan férjes asszony, aki viszonyt kezd más férfiuval vagy házassági ajánlatot fogad el tőle, mikor ezt törvényes állapota tiltja. A csalás gondolata már ott rejlik lelkében akkor, amikor a férfit nem utasítja el tisztességes nő módjára magától, hanem meghallgatja. Az amerikai közerkölcsök ilyen állapotot tovább nem türhetnek és ezért követelem a szívbalzsam perek eltörlését.

Alig tették meg Indiána állam törvényhozói ezt a szivességet Nicholson asszonynak, nyomon követte azt Newyork állam megmozdulása, majd futó tüzként terjedt a járvány és hatvan nap alatt tizenhat állam vetett véget a visszaéléseknek.

Az amerikai közvélemény egyelőre nem is akarja elhinni azt, hogy ilyen könnyü szerrel tudott szabadulni az egyik legveszedelmesebb visszaéléstől. Erre még nem volt példa Amerikában, ahol a nők tulzásba vitt udvariasság révén annyira felette állanak a férfiaknak, hogy egyszerüen közmondássá lett:

— Aki szoknyában jár, annak minden szabad

Éppen tegnap láttam, hogy az automobil forgalmat megállító piros lámpa előtt egy nő beleütközött az előtte haladó férfi kocsijába és akkor még neki állott feljebb. A férfi vitatkozni próbált vele, amire a nő egyszerüen szembeköpte, ami amerikai nőtől nem is meglepő. A rendőr pedig ráförmedt a panaszkodó férfira:

— Mit akarsz? Hogy letartóztassam? Nekem is meggyüljék vele a bajom? Mi hasznod lenne különben is belőle? A biró a te fejedet mosná meg, sőt az enyémet is, neki pedig a hajszála se görbülne meg. Ha minden áron perelni akarsz, eredj, keress magadnak más rendőrt, de nekem ne csinálj kellemetlenséget.

Ennek a visszás állapotnak még sokára lesz vége, de az első lépés már megtörtént a szívbalzsam perek eltörlésével. Ami nekem — egyénileg — végtelen nagy örömet okoz. Nem azért, mintha nekem is lett volna részem ilyen perekben. Nem, kérem. Magamfajta koldus tollforgatót nem perelnek amerikai nők a szívbalzsamért. Hanem bajom volt már többször is az amerikai nőkkel. Nem állja a természetem a kihivó, a pökhendi szemtelenséget és igy egyszer-másszor felszólaltam ellene. Aminek a vége az lett, hogy a helyszinéről mindig oly gyorsan futottam el, mint a megriaszttott nyul.

Mert hát, kérem, az okosabb enged.

Jönnek a Pál-utcai fiuk

Mire való a szórakozottság?

avagy, aki kétszer kapja kézhez az elsejei fizetést

Tragikomikus történet, amely május elsején foglalkoztatta a debreceni rendőrséget.

Egyik előkelő áliami hivatal titkári rangban levő tisztviselője május elsején annak rendje és módja szerint *felvette a fizetését és a pénzt felöltőjének zsebébe tette.* Mielőtt haza indult volna, még egy aktát is zsebrevágott, melyet otthon akart feldolgozni.

Az ebéd elsején különösen jól esik az embernek és a titkár úr is jóizüen megebédelt. Mikor a gyomor már kielégült, a titkár úr és felesége hozzáláttak a havi költségvetés elkészitéséhez. Pontosan beosztottak minden fillért, majd a titkár felkérte feleségét, hogy vegye pártfogásába a pénzt.

— *Légy szives, vedd ki a felöltőmből a pénzt* — mondotta udvariasan.

Őnagysága a fogashoz lépett és ki akarta venni a pénzt. Benyult a jobb zsebbe, a bal zsebbe, a belső zsebbe, de *mindent talált ott, csak pénzt nem.* A házastársak kérdően néztek egymásra, egyik sem tudta hirtelenében, hogy komoly dologról, vagy tréfáról van-e szó.

A titkár úr mérgesen ugrott fel az asztaltól és személyesen kutatta át a felöltőjének zsebeit, de ő sem ért el kedvezőbb eredményt, mint felesége.

— *Teljes havi fizetésemet ellopták!* — kiáltott fel kétségbeesetten és már kapta is magára kabátját és rohant fel a rendőrségre, ahol izgatottan mesélte el baját, amely a háztartási egyensúlyt teljes felborulással fenyegeti.

A rendőrségen vigasztalni próbálták a titkár urat, hogy nézzen szét otthon jól, valószinüen kiránotta a pénzt a szőnyegre, de ha nem kerülne meg, csináljon irásbeli feljelentést, majd megindítják a nyomozást.

Félóra múlva a titkár úr már ismét a rendőrségen volt és teljedelmes feljelentést nyujtott át az ügyeletes detektivnek, aki megígérte, hogy a rendőrség mindent el fog követni a pénz visszaszerzésére.

A titkár úr lakása siralomházzá változott át. Még egyszer végigkutatták a lakás összes fő- és mellékhelyiségeit, de a pénznek nyoma veszett.

— Ide dugtam, jó mélyen, ebbe a zsebbe, — sopánkodott a férj — ki lehetett az a gazember, aki ellopta?

A vacsora ideje is elérkezett, de nem volt meg hozzá az étvágy. Dél óta nagy változáson ment keresztül a kis polgári otthon.

Amint a házastársak búslakodtak, kopogtak az ajtón és belépett a titkár úr kollégája, akivel egy hivatali szobában dolgozik.

— Máskor aztán vicceket ne csinálj velem! — mondta a vendég hamiskásan. — *Légy szives és a fizetésedet a saját kabátodba tedd, nem pedig az enyémbe. Én úgy sem fizetek kamatot.*

A titkár úr értelmetlenül bámult kollégájára, nem tudta, hogy ébren van vagy álmodik-e? Csak akkor tért magához, amikor a becsületes kolléga le-

„Ki korán kel, aranyat lel"

Jelentkezzék már most a TIKÁV-ra és jó helyet nyer

dobott az asztalra egy bankjegycsomót, a titkár úr teljes havi fizetését.

Leírni nehéz lenne azt az örömöt, amelyet az ellopottnak vélt pénz viszontlátása kiváltott. Csókstaféta rekordot döntöttek meg, megjött az étvágy, bor került az asztalra és ebben a földöntúli hangulatban rohant fel immár harmadszor a titkár úr a rendőrségre és visszavonta feljelentését, amely cselekedetével lényegesen javította az „ismeretlen tettes" statisztikát.

A titkár úr nevetve mesélte el a pénz megkerülésének történetét és a rendőrségi tisztviselők szerint régen láttak olyan boldog károsultat, mint amilyennek a titkár úr bizonyult.

Az országgyűlési képviselői névjegyzék kiigazítása és közszemlére tétele

Debrecen sz. kir. város központi választmánya az országgyülési képviselőválasztók névjegyzéke kiigazításának egyszerüsítéséről szóló 1932. évi III. t.-c. és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 188100—1932. B. M. számú körrendelet 7. §. (5) bekezdése értelmében értesíti a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város választókerületéhez tartozó országgyülési képviselőválasztók névjegyzékének, a fenti t.-c. alapján, a folyó évben végzendő kiigazításával kapcsolatban a 188100—1932. B. M. számú belügyminiszteri körrendelet 5, 6. és 7. §-ai értelmében készült ideiglenes pótnévjegyzék és a kihagyottak jegyzéke a központi választmány hivatali helyiségében (Városháza, Kossuth u. kapubejárat az udvaron jobbra eső pince helyiségben) az 1935. évi május hó 16. napjától, június hó 14. napjáig bezárólag naponként (vasárnap is) reggel 8 órától, déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az említett névjegyzéket a város polgármestere megbizottjának jelenlétében naponként (ünnepnapokon is) reggel 8 órától, déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbizott jelenlétében, a jelzett határidőn belül köznapokon délután 4—6 óráig lemásolhatja.

A 188100—1932. B. M. számú körrendelet 8. §-a értelmében az ideiglenes pótnévjegyzékbe történt jogosulatlan felvétel ellen, valamint amiatt, hogy a kihagyottak jegyzékébe nem vettek fel olyat, akit abba fel kellett volna venni bármelyik választó, az ideiglenes pótnévjegyzékbe való fel nem vétel, illetőleg a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelt szólalhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1935. évi május hó 16-tól, május hó 30-ig bezárólag, a központi választmány hivatali helyiségében (Városháza Kossuth u. kapu bejárat az udvaron jobbra és pincehelyiségben) irásban nyujthatók be.

A felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek beszerzése az egyes egyéneknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyeseknek nem állhat módjában akként köteles felszólalásba utalni, hogy azok feltalálhatók vagy beszerezhetők legyenek.

Annak, aki fel akar szólalni, a választójogi törvény 40. §-a értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész nyilvános jellegű intézmény egyesület alapítvány és nyilvános számadásra kötelezett vállalat köteles haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyítására szükségesek.

A felszólalás oly változásra is alapítható amely az összeirás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyíték is felhozható.

A felszólalónak amennyiben kivánja, a felszólalás átvételéről elismervény adatik.

A beérkező felszólalások benyujtásuktól kezdve a fent jelzett időben és helyen, szintén közszemlére lesznek kitéve, azokat a város polgármestere megbizottjának jelenlétében mindenki megtekintheti és köznapokon délután 2—6 óráig lemásolhatja.

A felszólalásokra mindazok, akiket a 188100—1932. B. M. számú körendelet 8. §. (1) és (2) bekezdése szerint, a szerint a felszólalás joga megilleti az 1935. évi május hó 16tól, június hó 14-ig bezárólag a központi választmányhoz irásban észrevételeket nyujthatnak be. Az észrevételeket ugyanolyan mód on kell megszerkeszteni és benyujtani, mint a felszólalásokat.

Kelt Debrecen sz, kir. város központi választmányától 1935. évi áprliis hó 30. napján.

Dr. Vargha Elemér sk.
m. kir. kormányfőtanácos
helyettespolgármester
központi választmányi elnökh.

DIVATCSEVEGÉS

Irta: DR. DÉVAINÉ, ERDŐS BÖSKE.

1935. stranddivatja.

Legyünk ezuttal optimisták és merjük hinni, hogy majd csak végre mégis eljön a nyár, mikor strandolhatunk, evezhetünk és csokoládébarnára süttethetjük magunkat — és mindenkit megelőzve, számoljunk be a stranddivatról.

Itt fekszenek előttünk a legujabb párisi modellek és kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy sok változás történt tavaly óta, ami bizony a feltünni akaró hölgyeknek nem nagyon fog konveniálni.

Ugyanis a kivágások jóval szolidabbak lettek és szinekben is inkább a sötétebb tónusokat kedvelik: a feketét és a sötétkéket, mint a felsőruhákban. Látni négyszögletes, ovális, szívalakú kivágásokat, ahol a mezetlensé-g vajmi keveset látszik, de megnyugtatásul közöljük, hogy a jóalakú hölgyek ezekben a dresszekben is nagyszerüen érvényesülhetnek, mert raffinált vonalaikkal a teljes alakot kimutatják.

SZOLID ÜZLET! OLCSÓ ÁRAK!
KOZMETIKAI ÉS PIPERE-CIKKEKBEN nagy választék
Parfümerie Kardos
Piac u. 61. ❖❖ Telefon 22-56.

A tavalyi kétrészes trikóknak, ahol egy kis nadrág és egy melltartó az egész strandöltözetünket, az alkonyát kell jelentenünk, aminek viszont a molettebb hölgyek örülnek majd, mert már tavaly kétségbeesve gondoltak arra, mi lesz, ha ez a divat gyökeret fog verni és akkor mit fognak csinálni az oldalakon ki-ki buggyanó hájakkal?...

Ugyancsak a molettebb hölgyekre gondoltak, amikor a dupla, diagonalkötés helyett a sima trikóanyagot választották az idei dresszek anyagául, ami szintén arra szolgál, hogy néhány centivel soványabbaknak lássanak.

De megnyugtatjuk azért azokat a jóalakú és feltünni óhajtó hölgyeket, akik elszontyolodva olvassák cikkünk eddigi részét, hogy nekik is alkalmuk lesz azért nem véka alá rejteni bájaikat, — hogy volt alkalmunk látni kevésbbé szolid strandtoaletteket is, amiknek láttára néhányszor összecsaptuk kezünket, hogy vajjon fognak-e akadni olyanok is, akik ilyeneket viselnek majd.

Nőikalapok
nagy választékban a legszebbek a legolcsóbban beszerezhetők
LAUER IRÉN
NŐI KALAPSZALONBAN
PIAC UCCA 19. az udvarban

Ismét megnyugtatjuk az olvasót, hogy fognak! Ilyen volt pl. egy fehér alapu imprimészerű trikó, amelyre a virágok ugyancsak trikóanyagból nagyszerű összevisszaságban voltak ráaplikálva. Fantasztikus szinösszeállításokkal is találkoztunk. Sárga barna gombokkal, vállakkal, méreg-zöld trikó aranysárga felsőrésszel, fehér sárgával.

Volt egypár gyönyörű fehér és sárga trikó. A sárga általában roppant favorizált szín lesz a strandon is. Láttunk továbbá sok pettyes dresszet is, amihez nagyon bájos volt a világos alapu ugyancsak pettyes gummisapka és cipő.

FESTÉK, HÁZTARTÁSI cikkeket és illatszereket csak az
IZSÁK JÓZSEF
R. T. fiókjában
Debrecen, Csapó u. 17. vásároljon

Az új gummisapkákat gyönyörű, finom gummikból, egészen a fejhez tapadva viselik, rendszerint a ruhával harmonizáló szinekben.

Egyszóval megállapíthatjuk, hogy az idei strandtoalettek között mindenki megtalálhatja az egyéniségéhez illőt, csak persze legelőször azzal kell tisztába jönnünk, hogy milyen egyéniség vagyunk...

*

DIVATPOSTA

Barnalány. Zöld ruháját csináltassa fehér piké garniturával, vagy zöld pettes transparente gallérral. Üdvözlet.

Ibolya. Szürke szövetruháját fehér gallérral és piros virággal, esetleg piros övvel diszítheti, de piros kalap már sok lenne hozzá, viselje szürke kalappal, piros szalaggal.

*

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk cimére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

Mult évi anyagok a külön asztalon
meglepő olcsó filléres árakon!
Selymek, mosóáruk, szövetek
Nagymennyiségü maradék féláron!
KLEIN DIVATHÁZBAN
(volt Ecker, Klein, Sugár)

TARTÓS HULLÁMOT
csináltasson
POLGÁRNÁL, Svetits palota.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi május hó 5-től kezdve a villamoskocsik a következőképpen közlekednek:

I. MÁV pályaudvar—nagyerdei vonalon:

a) Azon idő alatt, mikor az összes kocsik az Egyetemi klinikák felé, a Vilmos császár körúton át közlekednek:

1. MÁV pályaudvartól reggel indul 6 óra, 6 óra 10 perc, 6 óra 20 perc, 6 óra 30 perc, 6 óra 35 perc s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik egymást a kocsik este 20 óra 55 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól

Jönnek a
Pál-utcai fiuk

21 óra 05 perc, —21 óra 15 perc 21 óra 25 perc, 21 óra 35 perc, 21 óra 45 perc, 22 óra, 22 óra 20 perc és 22 óra 40 perc.

2. Egytemi klinikáktól indul reggel: 6 óra 20 perc, 6 óra 30 perc, 6 óra 41 perc, 6 óra 51 perc s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik egymást a kocsik este 21 óra 15 percig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 21 óra 15 perc, 21 óra 35 perc, 21 óra 45 perc, 21 óra 55 perc, 22 óra 05 perc, 22 óra 20 perc, 22 óra 40 perc és 23 óra.

b) Azon idő alatt, amikor az 1. irányt jelző számmal ellátott kocsik az Egyetemi klinikák; a 2. irányt jelző számmal ellátott kocsik a Városi Uszoda felé közlekednek:

1. MÁV pályaudvartól 6 órakor induló villamoskocsi a Városi Uszodáig közlekedik. Ettől az időtől kezdve 20 óra 55 percig 10 perces időközökben követik egymást az uszodához a kocsik.

2. MÁV pályaudvartól 6 óra 05 perckor induló villamoskocsi az Egyetemi klinikák felé közlekedik. Ettől az időtől kezdve 20 óra 50 percig 10 perces időközökben követik egymást a klinikák felé közlekedő kocsik. Ezen a vonalon a később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól: 21 óra 05 perc, 21 óra 15 perc, 21 óra 25 perc, 21 óra 35 perc, 21 óra 45 perc, 22 óra, 22 óra 20 perc és 22 óra 40 perc.

3. A Városi Uszodától 21 óra 18 perckor 5 percenként követik egymást a befelé jövő kocsik. A később közlekedő kocsik indulási ideje az Egyetemi klinikáktól: 21 óra 25 perc, 21 óra 35 perc, 21 óra 45 perc, 21 óra 55 perc, 22 óra 05 perc, 22 óra 20 perc, 22 óra 40 perc és 23 óra.

II. Csapó ucca—tűzérlaktanyai vonalon:

1. A Csapó ucca sarkától indul reggel 6 órakor, 6 óra 10 perckor, 6 óra 24 perckor s ettől az időtől kezdve 20 óra 16 percig 8 perces időközökben követik egymást a kocsik. A későbbi kocsik indulási ideje: 20 óra 32 perc, 20 óra 48 perc, 21 óra 04 perc, 21 óra 30 perc, 21 óra 36 perc és 21 óra 52 perc.

2. A tűzérlaktanyától indul reggel: 6 óra 13 perckor, 6 óra 21 perckor, 6 37 perckor s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 óra 29 percig. A későbbi kocsik indulási ideje: 20 óra 45 perc, 21 óra 05 perc, 21 óra 17 perc, 21 óra 33 perc, 21 óra 49 perc és 22 óra 03 perc.

1935. évi június hó 2-ától kezdve, azalatt az idő alatt, amíg a temetkezések rendszeresen történnek, illetőleg a temetkezések kezdete előtt egy fél órával és annak befejezése után egy fél óráig a csapóuccai vonalon közlekedő villamosvonatok a Köztemető Kassai út felőli kapujáig közvetlenül közlekednek és így a közlekedés a tűzérlaktanya—Köztemető közötti uj vonalrészen is úgy, mint a csapóuccai vonalon 8 perces lesz, továbbá a temetések tartamára a fentebb leírt járatokon kívül további intézkedésig naponta délelőtt 10—12 óráig a tűzérlaktanya és köztemető közötti uj vonalrészen a közlekedés 16 perces lesz.

III. A Kosuth uccai vonalon:

1. A Városházától indul reggel: 6 órakor s ettől az időtől kezdve egész nap 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 óra 23 percig. A későbbi kocsik indulási ideje: 20 óra 35 perc, 20 óra 50 perc, 21 óra 20 perc, 21 óra 35 perc és 21 óra 05 perc.

2. A Vámháztól indul reggel: 6 óra 15 perckor s ettől az időtől kezdve 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 óra 23 percig. A későbbi kocsik indulási ideje: 20 óra 35 perc, 20 óra 49 perc, 21 óra 05 perc, 21 óra 21 perc, 21 óra 35 perc, 21 óra 48 perc, és 22 óra 04 perc.

IV. A hatvanuccai vonalon:

1. A Bika szállodától reggel indul: 6 óra 20 perc, 6 óra 48 perc, 6 óra 56 perc, 7 óra 04 perc, 7 óra 12 perc s ettől az időtől kezdve 20 óra 18 percig 12 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 óra 36 perc, 20 óra 58 perc 21 óra 22 perc, 21 óra 46 perc.

2. A Baramvásártérről indul reggel: 6óra 21 perc, 6 óra 32 perc, 7 óra, 7 óra 08 perc, 7 óra 16 perc időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 óra 31 percig. A később kiinduló kocsik indulási ideje: 20 óra 54 perc, 21 óra 10 perc, 21 óra 34 perc és 21 óra 58 perc.

Debrecen, 1935. évi április hó 27. napján.

Az Üzletigazgatóság.

Mindennemű tűzifát és kályha szeneket legolcsóbban és legjobb minőségben
Prohászka és Társa cégnél
szerezhet be.
Bethlen u. 44. Telefon: 11—61. Eötvös u. 18.

Lehet-e sprengolni a bankot?

Hires partik és hires játékosok. — A rulett fejedelmei Ferenc József tarokkpartija. — Politikusok a kártyaasztalnál. — Akik milliókat nyertek. — Fortuna kegyeltjei. Hires emberek a játékkaszinókban. — Akik visszavoultak.

(COPIRIGHT by Jób Paál. Utánnyomás tilos.)

Hányszor olvassuk szenzációs ujságcikkek fölött, ökölnyi betűkből dupla hasábba szedve a címet: *„Aki sprengolta a montecarlói bankot . . .”*

Hát lehet a bankot sprengolni?

Nyomban megadom erre a kérdésre a választ: *n e m !*

Ma, amikor a bank *korlátlan,* a játékos pedig *korlátolt* tőkével rendelkezik, fizikailag is lehetetlen elnyerni minden tőkéjét a banknak.

Mert mit jelent az a kifejezés: *sprengolni a bankot?*

A rulettgép forgó karikája körül ott tornyosodnak a zsetónok. Kaszinó és szezón szerint váltakozó összegben. A krupiék, akik az asztal körül ülnek, innen fizetik ki a nyereségeket és ide söprik lapátjaikkal a játékosok elvesztett tétjeit. Ha valaki annyit nyer, hogy a tétek kifizetése folytán a krupiék elől elfogy már minden zsetón: ezt hívják *a bank sprengolásának.* Valamikor, amikor nem volt még oly nagy a konkurrencia, mint ma, a játékkaszinóban megszünt a játék annál az asztalnál, ahol az asztal készlete elfogyott. Ma azonban csak percekig tart a szenzáció . . .

Ma már sehol sem jut odáig a dolog, hogy valaki sprengolhassa a bankot.

Ha a *chef de tableau* látja, hogy a készlet fogytán van, előveszi a ceruzáját, egy darab papirosra felír egy számjegyet, szinte észrevétlenül odainti a teremben szolgálatot teljesítő lakájok egyikét, ennek markába nyomja a cédulát és pár perc mulva *megérkezik az új dotáció.* A játék pedig folyik tovább . . . A játékos, ha szerencséje van, nyerhet a végtelenségig . . .

Vannak-e még ma is fantasztikus nyereségek?

Vannak.

Én magam is tanúja voltam Harry Jellinek londoni bankár játékának a Semmeringen. Ez az úr a mult év áprilisának kilencedikén egész apró tétekkel kezdett játszani. Hihetetlen szerencséje akadt. Egymásután jöttek ki a számai. — *Félórák alatt százezer schillingnél többet nyert* De — ő sem sprengolta a bankot, mert a bank egyre hozatta ki az új zsetónrakományokat. Jellinek úr másnap elutazott — és azóta sem látták őt a kaszinóban.

Mert — akármilyen különösen is hangzik — akadnak szerencsés játékosok, akik idejekorán félre tudnak állni. Montecarloban most halt meg Fernando Gondozza portugál kereskedő, — annak idején Mister Ferry, a Casino magyar származású titkára mutatta be nekem — aki tizenkét milliót hagyott hátra nevető örököseinek. Gondozza is játszott — huszonöt évvel ezelőtt. — Akkor nyert vagy három milliót, de megfogadta, hogy soha többé nem játszik. Érdekes alakját állandóan ott lehetett látni a kaszinóban. Gondozzát mindenki ismerte a fejedelemségben, de *az új generáció játszani már nem látta őt.* Palotát építtetett magának s *végrendeletében örököseinek megtiltotta, hogy valaha is játszanak.*

FORTUNA LEGENDÁS HŐSEI

A mult század leghíresebb nyerője kétségkívül a spanyol Garcia volt. Ő még a homburgi kaszinóban játszott. Három nap alatt néhány ezer frank kockáztatásával félmilliót nyert. Később állandóan a maximális tételeket tette. Hihetetlen szerencséje volt. Feljegyzik róla, hogy egy izben, amikor állandóan hatvanezer frankkal játszotta meg a vöröset, a rouge — tizennégyszer jött ki egymásután. A szezón végén több milliós nyereséggel utazott haza és megesküdött, hogy soha az életében nem játszik. Másfélév mulva újra megjelent egyik német fürdőhelyen. Hetekig nem ment a kaszinóba. Aztán elment és — leégett.

Montecarlo legnagyobb nyerője a magyar Gályi Lajos volt. — Az egyetlen ember, akinek sikerült annyit nyernie, hogy a bank nem újított többé az asztalon. Saját szisztémája volt. A ruletten megtette mind a tizenkét sansz valamelyikét és pedig a legmagasabb tétel. Ezt úgy nevezte el: *tigrisugrás.* És minden tétet megnyert. Olyan nagy lett az izgalom, hogy megszünt a termekben a játék. *A közönség vállára kapta és úgy ünnepelte.* — Hihetetlen szerencséje volt. Szúrós szemei miatt elnevezték *le comte de Svengali*-nak. Egy amerikaitól a Riviera expresszen kétszázezer dollárt nyert. Amerre ment: Fortuna kegye sehol sem hagyta el.

Pár év előtt halt meg — a szegényházban . . .

Fukarsága okozta a vesztét. Hires volt arról, hogy százezres nyereségénél is csak félfrankos borravalót adott a krupiének. Megtörtént egyszer, hogy Ostendében éjfél után, amikor a pénztáros már hazament, bonnal fizették ki. Ezek a bonok teljes értékkel birtak és másnap a kaszinó mindig beváltotta őket. „Szvengáli gróf” nem fogadta el a bont, hanem keresztül feküdt az asztalon és torka szakadtából kiáltotta: „Itt nem lesz addig játék, amíg ki nem fizetnek engem!”

A játékvezető kocsiba ült, felhajszolta a kaszinó pénztárnokát, az visszajött, kinyitott a pénztárt és kifizette. De — másnap kitiltották őt örök időkre a kaszinóból. És az ostendei kaszinó értesítése nyomán sehol se kapott többé látogatási engedélyt. Gyanús társaságokba keveredett, ahol elvesztette fantasztikus nyereségét.

Kevesen tudják, hogy Ludendorff tábornok is nagy játékos volt; volt eset, amikor egy ültében közel kétszázezer frankot nyert. A pénz fejedelmei: Wanderbilt, a párisi Rotschild, Morgan, a gróf Königswarterok, mind nagyban játszanak, ma is. És nyernek . . .

A pénz azokhoz megy, akiknél kollégákra talál.

A SZEMERE—POTOCKY CSATA

A mult század legnagyobb kártyacsatája kétségkívül a Szemere—Potocky-féle makao-parti volt. Potocky gróf, akinél évekkel ezelőtt jártam Krakkó melletti birtokán,

— Jönnek a —
Pál-utcai fiuk

Szentmihályiné
Szabó Mária

EMBERE A MUNKA

A magyar munka himnusza ez a regény. Egy debreceni nemes magyar kereskedőről szól, aki Kossuth kortársa volt, egy életen át küzdött és győzött.

Ára 5 pengő.

Megtekinthető minden könyvesboltban

SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA

maga mesélte el nekem ennek a történetét.

— Mindennek az ötös bevágás volt az oka — így kezdte elbeszélését az egykor dúsgazdag lengyel mágnás. — Szemerének hétje volt, nekem pick ászom és kör négyesem. Megálltam; ha húztam volna: a pick négyest kapom. Kilencem van Szemere hétjével szemben. — Erre az egy tétre nyolcszázezer forint állt. Mi a Jockey Clubban mindig forintban játszottunk. Lehet, hogy a kibicben volt a hiba: nekem Goluchowsky Agenor, a külügyminiszter kibicelt. Háromszázezer forintot vesztettem készpénzben és egymillió hatszázezer forintot bonban. Három hónap alatt kifizettem az összeget . . .

A híres kártyacsatának az volt a következménye, hogy Ferenc József rettenetes haragra gerjedt. — Szemerét kitiltották Ausztria területéről. Trautmanssdorf hercegnek le kellett mondani a Jockey Club elnökségéről. A clubban betiltották a nagy játékot . . .

Ferenc József gyűlölte a kártyát, pedig — maga is játszott. De csak tarokkot, fillérekbe. Régi udvari körökben még mindig kering egy kedves legenda. A *„nyereséget”* a partik után mindig Schratt Katalin kapta meg. Ez a nyereség sohasem tett ki többet egy koronánál. — Megtörtént aztán, hogy a Burgtheater kiváló művésznője pénzzavarok közé jutott. Egy előkelő barátja interveniált a császárnál az érdekében. Ferenc József meghallgatta a közbenjárót és csodálkozva kiáltott fel:

„Rettenetesek ezek az asszonyok! Hogy a Schrattnak ne legyen pénze?! Ez szinte hihetetlen! Hiszen minden nyereségemet neki adom...”

Ez megtörtént eset . . .

Ennyire nem volt fogalma Ferenc Józsefnek a pénz értékéről...

POLITIKUSOK A ZÖLD ASZTALNÁL

A politikában mindig nagy szerepe volt a kártyának. A régi szabadelvü párt klubhelyiségének meg voltak a rendes napi partijai. Leghiresebb volt ezek közül a játszma, amelyben Tisza Kálmán, Jókai Mór, Gajári Ödön, Podmaniczky Frigyes és Mikszáth Kálmán vettek részt. Se Kossuth, se Wekerle nem kártyáztak, Apponyi Albert gróf csak passzianszozott. Nagy játékos volt Vázsonyi Vilmos. A badeni Gutenbrunn szanatóriumban, ahol olyan szívesen töltötte el az idejét, engem egyszer éjjel háromkor keltetett fel a portással s amikor bekopogtam a szobájába, ott ült az asztalánál — kártyával. Alsóst játszottunk reggel nyolcig . . .

A ma aktiv magyar politikusok közül majdnem mindenki bridzsel. Bethlen István gróf kitűnő játékos. De jól játszanak a kormány tagjai is. Miniszertanács után nyugodtan össze lehetne állítani akár három partit is . . .

Nagy kártyásai voltak a maguk korának a bácskai nábobok, a Dungyerszkyak. Még ma is mesélnek egy partiról, amely a Pannóniában folyt le és — *három napig tartott.* Szemző Gyuszi ekkor *fél milliót nyert alsósban.* Szemző különben arról volt nevezetes, hogy minden hónapban egyszer sólet-ebédet rendezett a vesztesei számára. — Egy ilyen ebéden néha ötvenen is megjelentek. Híres kártyások voltak még Péchy Andor, Szacelláry Pál, Keglevich István gróf és Lánczy Leó.

Pár évvel ezelőtt óriási tétekben játszott ecartét Krausz Simon. Talán tíz éve annak, hogy egy művésznő az E. Braunnál több tizezer pengőért rendelt crep de chine fehérneműt Bécsben. A pénzt Krausz Simi nyerte . . . Az írók közül — mindenki játszik. Talán legtöbbet közűlök Molnár Ferenc vesztett alsósban . . .

EGY HAZÁRDJÁTÉKOS A SZISZTÉMÁRÓL

Egy Jaggers nevü angol mérnökről jegyzik fel, hogy pontos készülékekkel megállapította a rulettgépek lejtését és erre alapította azt a szisztémáját, amivel de facto nyert is. Valóságos irodája volt Montecarloban. Alkalmazottainak nem volt más dolguk, csak utasításának megfelelően az asztalt figyelni. Állítólag három millió frankot nyert Jaggers, akitől aztán a bank megvásárolta — találmányát. Az egész meséből én nem hiszek el egy szót sem. Ezt is ott találták ki a kaszinó reklámirodájában . . .

Azért mégis akadtam egy emberre, — lehet, hogy többen vannak — akik nyertek már szisztémával. — Kiírom a nevét is: pacséri Császár Ferenc dr.

A doktor úr gyakorlati téren is tudósa a hazárd tudományának. — Nemrég könyvet írt „A hazád tudománya” címmel. Felkerestem őt, beszéltem vele és megkérdeztem:

— Hisz Ön abban, hogy szisztémával lehet nyerni?

— Igen. Én magam is játszottam szisztéma alapján, nyertem is úgy Montecarloban, mint Badenben és a Semmeringen.

Meg is magyarázza:

— A játéknak is vannak görbéi, mint minden folyamatnak a földön. J. Bertrand, a mult század legnagyobb francia matematikusa, aki életét a valószínüségi számításoknak szentelte, könyvet is írt erről a görbéről. „Calcus des probabilité”, ez a címe könyvének és ebben azt igazolja, hogy a két egyforma esély között 33.3 százalék az eltérési valószínűség. Ez azt jelenti, hogyha például megfigyelek száz egymásra következő kut, akkor nagy a valószínüsége annak, hogy akár a piros, akár a fekete nem egyforma arányban következnek egymásra. — Az egyik 33-szor jön ki, a másik 67-szer. Egymillió kutnál az arány már egyforma lesz, de száz játszmánál vannak kilengések. Ha tehát én száz coup-ot figyelek meg és azt tapasztalom, hogy itt az előny a piros számára mutatkozott, akkor a következő száz dobásnál nyugodtan játszhatom meg a — feketét.

— Természetesen nemcsak ez az egy szisztéma van meg, a szisztémák ezreit ismerik a játékosok világában, de mindegyiknek alapja valamely hires matematikusnak — d'Alambertnek, Pascalnak, Laplacenak, Bernoullinek — a tétele. — Nem tagadom: én mindig szisztéma szerint játszom és — nyerek is.

*

A nagy vesztőkről általában többet tud a világ, mint a híres nyerőkről. A nagy veszteségek nyomán ott jár az anyagi összeomlás, gazdát cserélnek ős dominiumok, nem ritkán revolver durran . . .

A nagy nyerők jórésze feltünés nélkül odébb áll.

Zsebre vágja a nyereségét, ha teheti — nem szól senkinek és — ha esze van — csöndben visszavonul. Derék polgárhoz illő módon felölti magára az erkölcsbíró tógáját és prédikál a hazárdjáték ellen. De ilyenek kevesen vannak. Akit hatalmába ejt a játék szenvedélye, az nehezen tud szabadulni tőle.

... Fernando Gondozzák kevesen akadnak ezen a világon . . .

II. Rákóczi Ferenc és Debrecen város, amely a császárral a károlyi béke előtt két évvel megkötötte az egyezséget

Debrecen sokat szenvedett és fizetett, hogy megmenekedjék a harcba való beavatkozástól

A nagy fejedelemről való megemlékezés során sok embertől hallatszott a kérdés, vajjon a nagy fejedelem járt-e benn Debrecenben? Előre is megmondjuk hogy Rákóczi Ferenc Debrecenben sohasem járt, bár táborával többször megfordult debreceni földön. Egyesek azt mondják, hogy járt Debrecenben is a fejedelem és ezt a feltevést a városi jegyzőkönyvek 1707. május elsején bevezetett eme soraira alapítják:

„Kegyelmes Urunk jövetele alkalmával a gulyákra vágókért kiküldöttünk.”

De hogy a város falai között fogadta volna a fejedelmet, arra semmiféle adatot nem lehet találni. — Annál többet keresték föl Debrecen követei és kiküldöttei a fejedelmet és vezéreit, meghozván minden áldozatot arra, hogy a harcba fegyveresen való beavatkozástól a város polgársága megmenekedjék. Debrecen akkori felelős vezetői, *Csipkés Komáromy György* és *Dobozi* István, az első népszónok, a másik főbíró, egyébként sógorok is, sok fáradsággal és nagyszerű diplomáciával képviselték és érvényesítették a szabadságharc egész ideje alatt a debreceni politikát.

A szenátus egyébként a szabadságharc kezdetén még tisztában sem igen volt a felkelés céljával és irányával, vagy ha sejtette is azokat, hivatalosan nagyon ügyesen rejtegette a tudását, mert a felkelésről a május 24-iki jegyzőkönyvbe ezeket írják: „Olyan hírünk érkezett Namény és Beregszász tájékáról, hogy ott valami új támadás mutatta ki magát három zászlóval, Rákóczi Ferenc fejedelem és gr. Bercsényi Miklós részére, ennélfogva végeztetett, hogy

bizonyos számú lovasokat és gyalogosokat szerezzünk, így utasítván bennünket Bécsben lévő Sárándi Dániel követünk.”

Majd június 1-én ezt jegyzik be: „Támadott mintegy 50 tokaji, e földön, Derecskén embert is öltek, a Cserén menvén mindenütt, Bánki templomnál Pósalaki János nótárius uramat megverték, megvérezték és mindenéből kifosztották; egyéb csinokat is követtek el s magukat kurucoknak mondották.” Bóné András és Gődén Pál kuruckapitányok vezetése alatt álló csapatok részéről egyéb „csinok” is történtek, amelyekről a város vezetői értesítették Bécsben Sárándi Dániel uramat, a követet, és Kassán Nigrelli generális úr őnagyságát. Közben Rákóczi Ferenc hadai megszaporodtak s megjött a fejedelem pátense Debrecenbe is, hogy min-

Jönnek a
Pál-utcai fiuk

Építőmesterek és épittetők!
Kitünő minőségü, uj égetésü nagy és kisméretü
FALITÉGLA
vas-, padlás és kubiktégla
az
ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR téglagyárban
(volt Vulkán téglagyár) igen jutányos áron megrendelhető
Telefon: 22—32, 19—70, 14—01 számok.

den fegyverre alkalmas férfi fogjon fegyvert és a táborban jelentkezzék. A mozgósítási parancsnak Debrecen ugyan nem tett eleget, de, mint a július 21-iki bejegyzés mondja: „Toldi Pál uram Kassára a generálishoz, kamarához, több ott való urakhoz pósztán küldetik tanács kérdeni,

mit cselekedjünk ilyen extremitásokban?

arra, hogy magunkat opponáljuk,

nincsen erőnk, sem fegyverünk, sem kőfalunk,

mezőben minden marhánk, javaink. Ha fegyverkezni kezdünk, elveszünk." Június 26-án

a fejedelem táborával Sámsonhoz érkezett,

mire odaküldték Cs. Komáromi Györgyöt és Papp Miklóst, de a fejedelem azt követelte, hogy a bíró menjen ki. Július 27-én ezt irja az évkönyv: „Közel lévén hozzánk a veszedelem, ha fejet nem hajtunk, a félelem mindenfelől szorongatván, kimegyen bíró uram Sámsonba estve a táborba."

Augusztus 1-én ismét Debrecen közelébe jött a tábor és a fejedelem, miután Kálló várát megvette s Debrecenbe küldte prefektusát, Vajda Jakab uramat, hogy itt zászlókat, gúnyákat, tábori eszközöket csináltasson. A fejedelem a táborral először Böszörménynél a Verébsárnál szállt meg s beizent Debrecenbe, hogy vagy 100 fegyvert, vagy ennyi puskát és kardot küldjön a táborba. Augusztus 2-án

a fejedelem a Nagyerdő mellett, a gátnál szállott meg, ahova élelmet, különösen kenyeret küldött ki a város,

majd az összeszedhető fegyvereket. Harmadikán a városba jött „méltóságos Bercsényi Miklós úr őnagysága", aki Baranyi Mihály házánál nyert elszállásolást. A vendéget nagy reverenciával fogadta a magisztrátus, pedig Debrecenben nem igen volt grata persona Bercsényi Miklós uram. Nem feledték el neki, hogy amikor 1697-ben és a következő években gróf Bercsényi Miklós a várost mint „akkoriban kassai adóbizottsági elnök sanyargatta volt", a bizottság

öt németet küldött adóvégrehajtásra 3251 forint adóhátralék behajtására, pedig a város — az elöljáróság szerint — nemcsak nem volt hátralékban, de „sőt 1701 forintnyi többletet is adott volna be."

A 3251 forintot bizony meg kellett fizetni. Hát bizony Bercsényi uram 1703. évi látogatása most sem volt valami örvendetes, mert, mint följegyeztetett, a vele jött talpasság (gyalog hajdúk) „sok alkalmatlanságot cselekedett, házakat felvert, dúlt, prédált, lövöldözött, szitkozódott, káromkodott, fenyegetődzött, kiváltképen a városunkbeliek, kik kurucokká lettenek. Ha idő leszen valaha rá, méltó némelyikről megemlékezni." A fejedelem és tábora ekkor a Kondorosnál táborozott és hált meg.

A fejedelem táborával ezután került Debrecen földjéről s november 24-én Tokaj alatt van, ami onnan tudódik a feljegyzések szerint, hogy

„Bíró uram a mlgos fejedelemhez megy Tokaj alá, vitt ajándékba hat szürke — hintóba való — lovat,

remekbe csinált hámjaikkal együtt."

Ezután már sokáig még közelében sem járt Debrecennek a fejedelem, aki azonban mindig figyelemmel volt a nemes város élete iránt és pártján levőnek tartotta, amit az is bizonyít, hogy 1704. január elsején tartott bel- és kültanácsi népes gyülésre „a magos fejedelem, felsővadászi Rákóczi Ferenc úr", a városi tisztújításra báró Perényi Miklós és báró Vay László urakat küldte fejedelmi biztosokul. Az ő vezetésük alatt azután népszónokokká ujból Csipkés Komáromy Györgyöt, főbíróul Dobozy Istvánt választották meg.

A város vezetőségének helyzete nem volt irígylésre méltó. — Igaz, hagy

a hadbaszállást megváltotta 25,000 forintért aranyban és ezüstben,

de emellett rengeteg élelmiszert, fegyvert, ruhaneműt, szekereket is kellett szállítani a felkelő hadnak. Valóságos hadtápterülete volt Debrecen a kuruc seregnek s a fejedelmen kívül sok ajándékkal kellett udvarolni a tiszt uraknak is. A másik oldalon ott volt a császári seregek veszedelme, amelyek Erdély felől fenyegették, sőt ezek rác segédcsapatai nem egyszer végigdúlták Debrecen környékét s magában a városban is raboltak, kegyetlenkedtek. Háromszor is ki kellett üríteni a várost fejedelmi és a vezérek parancsára. Debrecent üresen hagyták itt lakói, keserű érzésekkel mentek ki s széledtek el Szabolcsban, Tokaj környékén s bujdostak erdőkben. Persze

az ellenség az üresen hagyott várost annál eszeveszettebb dühhel dúlta.

Rombolt, tört, égetett. Egyik ilyen futásakor pusztult el a nyomda, amelynek betűit szétszórták a dúló hadak, a városi patika, a templomi berendezések és sok minden. Igy tartott ez addig, amíg az erdélyi császári hadak vezére a lotharingiai származású Steinville István generális nem lett. Önmagával és tisztjeivel szemben is szigorú ember, kemény katona, akinek elve volt, hogy mindenki megkapja a fizetését rangja szerint, abból éljen meg rangja szerint és azonfelül ne akarjon uraskodni. Debrecen, amint óvakodott a felkelésbe fegyveres kézzel való beavatkozástól,

mindig is fentartotta a kapcsolatot a császári oldallal

és mint Szücs István mondja történetében, „e zivataros időkben sem felejtkezett Debrecen egy percnyi időre is meg a felől, hogy ő szabad királyi város s mint ilyen, a koronás magy király iránti hűség alól egyáltalában nincs feloldva". Igy azután a váradi parancsnok felhívása, hogy térjen át a város a császár hűségére, nem is talált süket fülekre s

1709-ben a debreceni bíró egy küldöttséggel el is ment Erdélybe Steinvillehez,

vivén magával kaptatio benevolantiae okából 1000 aranyat és jó néhány hordó jó tokaji bort s meghódolt Debrecennel együtt és felesküdött a császár hűségére. Steinville a küldöttség szavai szerint az 1000 aranyat visszaadta Csipkés Komáromy György uramnak s azt mondta:

— Nekem pénzre szükségem nincsen. Amit hoztatok, vigyétek visszza, jó lesz a jövő évre portioba fizetni. A bort pedig egészségetekre vitézeimmel megiszom. Ezentúl nem lesz semmi bántódástok a császári hadaktól.

Nem is lett. Igaz, hogy ekkor már a Tiszáig minden a császáriak kezében volt és a történetíró Cserey Mihály históriája mondja:

„a kurucok dolga pedig napról napra mindinkább leányágra kezd vala szállani."

Debrecen hát pontosan két évvel a „szathmári compositio" aláírása előtt már megkötötte a maga külön békéjét a császárral.

Hanem előbb még sok minden dolgot, értéket kellett áldozni a szabadságharc oltárára Debrecennek. Részt vett a szécsényi országgyülésen is, ahova Cs. Komáromy György debreceni fürmender s egyben Nemes Biharvármegye viceispánja is elment 1705. szeptember 15-én Váczi János és Lévay István urakkal, vivén magával 200 cseber bort, 60 hízott vágóökröt, lisztet, szalonnát. Megudvarolta Szécsénben a méltóságokat. Azt mondja a feljegyzés: „Szeptember 18-án az ország összegyűl nagy frequentiával egy igen nagy cifra királyi sátor alá, amelynek kerülete alá 1000 embernél több beállhatott . . ." Elmondja még a feljegyzés a ceremoniákat, a püspökök miséjét, amely után Bercsényi Miklós, Forgács Simon, Csáky István, Zay Lőrinc felemelték

Rákóczit háromszor általános vivát közepette s a rendek kikiáltották vezénylő fejedelemül.

„E napon — mondja a jegyzőkönyv — a fejedelem megvendégelé az urakat a sátor alatt és kívül leveles fákból nagy hosszú szín készíttetvén, abban állíttatott hosszú két sor asztal. Háromszáz tálnál több vitetett fel egy fogásban. A mi borunkkal, melyet vittünk, vendégeltetett meg nagyobb része az országnak, azon néhány főurakon kívül, kik másféle borokat is ittak. Nagy muzsikálás, trombitálás, vivát kiáltozás volt majd egész estig."

De keserű szájízzel mentek haza a nagy mulatságból a debreceniek, akik pedig még felköszöntőt is mondtak a banketen, mert ott megkapták a parancsot, hogy

ha a német jön, a várost pusztán hagyják, onnan elkiköltözzenek,

amely parancsot Károlyi Sándor később néhány héttel úgy ismételt meg, hogy „égessék fel a várost, jobb, senkié se legyen, mint ellenséggé". „Október 19-én a nép a felrakodáshoz éjszaka kezdvén, nagy sírással, rívással, egymás nyakába borulással, jajgatással megindult. — Sok csak gyermeke és felesége kezét fogta, minden jószágát itt hagyta, csák harmadnapra való kenyeret sem vihetett. Sok családját s gyermekét eltévesztette, azt siratta, kereste az uccán . . ."

És ezután még

kétszer is megtörtént ez a kivándorlás, menekülés a nép akarata ellenére, hadi parancsra.

Pedig gróf Schlick Lipót generalis commando gracionális levelet küldött a városnak s ebbe hitére esküdve fogadta, hogy maradjanak a debreceniek nyugodtan, a városban semmi bántódása nem lesz senkinek. Azonban ezeket a leveleket a kurucok elfogták s gróf Eszterházy Antal kuruc generális a Fancsikáról jött vissza s ellenőrízte, hogy a nép elhagyja a várost. Az üres városban Károlyi generális hadai rettenetes pusztítást végeztek, Gencsi Mihály, Bakó István, Deák Ferenc, Szücs János, Bessenyei Zsigmond hadai és „sok elegy-belegy katonaság, hajdúvárosi, böszörményi, dorogi, fehértói, kállai otthon tekergők is,

ittvalók is, sok csavargók a városnak neki estenek . . ."

De nem kevesebb kárt tettek a még aznap megérkezett császári hadak katonái, akiknek a bevonulás után harmadik napon szabad préda engedtetett. A főiskolai könyvtárban is ekkor végeztek soha helyre nem hozható pusztítást, kárt. Természetes, hogy ezek miatt irtózatos drágaság szakadt Debrecenre. Egy fehér kenyér három forint, egy köböl búza 20 forint, a közönséges kenyér 2 forint 10 krajcár, egy icce bor 1 forint 20 krajcár, egy gyenge bárány 3 forint 60 krajcár, egy tyúk 90 krajcár volt. A tehénhús fontja egy libertás, a kaszás napszámja 4 libertás.

1709. különösen szomorú esztendő volt Debrecenre. Gróf Károlyi Sándor rendeletére

54,000 forintot kellett összeszedni kölcsönökből,

ősszel pedig kiütött a pestis. Októbertől a máski év elejéig nagy pusztítást végzett a lakosság soraiban a járvány, „sok gazdák minden cselédestől meghaltak". Ezidő-

Jönnek a
Pál-utcai fiuk

ben halt meg Dobozy István, Sárándi Dániel és Monori István, valamennyi elöljáró.

A kuruc sereg mindinkább tért vesztett. Rákóczi Ferenc az ígért francia segítséget nem kapta meg, a megértőbb, békésebb politika felé hajló I. József az idegen hadvezérek helyett gróf Pálffy Jánost küldte Magyarországra azzal, hogy fegyveres erőszak helyett igyekezzék békés úton leszerelni a felkelést. Maga Rákóczi Ferenc sem volt ellene a békés megoldásnak s az alkudozások meg is kezdődtek. És itt lesz ismét nagy szerepe Debrecennek, a szabadságharc végső felvonásaiban. Annyira fontos szerepe, hogy

a szatmári béke tulajdonképen itt született meg Debrecenben, a mai Kossuth utcán, Csipkés Komáromy György biharvármegyei alispán és debreceni főbíró házában,

amelynek helyén ma a pénzügyigazgatóság palotája emelkedik. — Debrecent semleges zónának jelentették ki és Csipkés Komáromy útján folytak a tárgyalások, az alkudozások. Csipkés Komáromy izzó lelkesedéssel, fáradságot nem ismerve végezte nehéz feladatát és járt Pálffytól Károlyihoz és vissza és igyekezett összehangolni a két ellentétes álláspontot. Azon a vágyon kívül, hogy az előreláthatóan hiábavaló további vérontásnak, hiábavaló véráldozatnak vége legyen, még városa iránt érzett nagy szeretete is vezette Csipkés Komáromy György főbírót abban, hogy a béke mielőbb létrejöjjön.

Debrecen sokat szenvedett s hogy megmenekedjék a harcolásba való tettleges beavatkozástól,

rengeteg áldozatot kellett hoznia hét éven keresztül, értékeit, házait, vagyonát dúlta, pusztította mind a két sereg. Érthető, hogy a városát szerető nagy polgár mindent elkövetett, hogy a békesség meglegyen. Kicseng ez az érzés Károlyihoz írt levelének hangjából: „... kérem is alázatosan Nagyságodat az Istenért, a keresztyén vérnek tovább való ontását és hazánknak pusztítását távoztassa el és bölcs ítélete szerint válassza az, ami a közönséges jónak pusztulása alatt sínylődő hazánknak, úgy Nagyságodnak és dícséretes familiájának állandó nyugalmára céloz . . .” Majd 1711. január elején: „. . . Nagyságodat kérem, közelítse a dolgokat és minket is könnyebbítsen meg . . .” Februárban megérkezett Debrecenbe gróf Pálffy János hindenheimi Locher Károly udvari tanácsossal és Pulay János titkárral. Csipkés Komáromy György házánál szállott meg s ott lakott február, március hónapokban s április első feléig, amikor Nagykárolyba, majd Szatmára ment, hogy a Debrecenben Csikés Komáromy György által közvetített alkudozások eredményét, mint békét megkössék. Többször bejött ide, Csipkés Komáromy főbíró házához gróf Károlyi Sándor is és itt tárgyalt gróf Pálffy Jánossal.

Most volt évfordulója április hó 29-én annak, hogy a debreceni megállapodásokat 1711 április 29-ikén, a rendek Szatmáron összegyülekezvén, elfogadták, a kuruc sereg letette a fegyvert és

Nagymajtényi síkon
letörött a zászló, é
Rászállt tollászkodni
egy fekete holló . . .

A nagy fejedelem pedig, a dinasztia, a mérhetetlen vagyonú nagy úr, a legtisztább érzésű szabadsághős, elindult vándorútján, amelynek vége Rodostó lett s most kassai dóm, cseh uralom alatt. Micsoda tragédia! Még holtában sem pihen szabad magyar földön... (p. d.)

Gyümölcstelepítések

A gyümölcstermelő gazdának és általában a gazdának meg kellene ismernie elsősorban földjét, talaját s itt nem elég azt mondani, hogy az én földem homok, agyag, vagy televényföld és már tudok is mindent, — hanem a talajt meg is kellene vegyileg vizsgáltatni, hogy tudja a termelő gazda azt, földje milyen összetételű, milyen tápanyagok hiányzanak abból és tudja a vegyvizsgálatok eredménye alapján azt, hogy milyen trágyával, vagy műtrágyával kell megjavítani termőföldjét, valamint talaja milyen növényfélék, vagy gyümölcsfélék termelésére alkalmas. A gyáros, ha gyártani akar valamilyen iparcikket, — elsősorban alaposan berendezkedik, azután pedig alapos laboratóriumi vizsgálat alá bocsátja azokat a nyersanyagokat, amelyekből a készítendő iparcikket gyártani akarja. Igy kellene, hogy legyen ez az őstermelőknél is és a magyar gazdának elsősorban meg kellene ismernie földjének legkisebb porcikáját.

Már most, ha földünket alaposan megismertük, akkor, — hogy sikeres gyümölcstermésünk és általában sikeres termésünk lehessen, ennek egyik alapvető feltétele az alapos talajmunkálatok végrehajtása, a talajelőkészítés. Ez nem más, mint mezőgazdasági termeléseknél a mély szántás, gyümölcsöstelepítéseknél pedig a forgatás (rigolirozás). Ez lehet talán költséges és fáradságos munka, azonban a telepítéseknél csak egyszer végrehajtandó munka ,azonban ez a siker biztos elérése szempontjaiból elengedhetetlen. A gyümölcsöst telepíteni szándékozók először is számoljanak az anyagiakkal s inkább kisebb területet telepítsenek, vagyis akkorát, melynek beruházási költségeivel meg is tudnak birkózni, — mert több hasznot hoz például 5 hold jól megalapozott, ápolt, kezelt és felszerelt gyümölcsös, mint 100 hold rosszul megalapozott, ápolatlan, kezeletlen és rosszul felszerelt.

Ha mármost ismerjük talajunkat és készen vagyunk az alapos talajelőkészítő munkálatokkal, akkor földünk mineműsége, fekvése és az éghajlati viszonyok figyelembe vétele és mérlegelése mellett, ne a nemek és fajták sokféleségeit, tehát almát, körtét, cseresznyét, szilvát, barackot, hanem az adottságoknak és viszonyainknak a legjobban megfelelő egy-két gyümölcsféleséget ültessünk. Ez nagyon fontos úgy az egyöntetű kezelések, megőrzések szedések, mint az értékesítés szempontjából. Különösen az értékesítési szempontok a döntőek. Mert ha valakinek van nemes, márkás, kinevelt egytipusu gyümölcse vagontételekben, szivesen szóba áll a vételt illetően a termelővel közvetlenül akármelyik gyümölcsnagykereskedő, még külföldi is — míg ha valakinek csip-csup kosárszámra van vegyesgyümölcse és ezt kinálja eladásra a nagykereskedőnek, akkor bizonyára ezt a választ fogja kapni: Nem érdekel ,tessék eladni a kofának a piacon.

A gyümölcsöstelepítések egy nagy hibáját abban látom, hogy a telepítők ötletszerüen a gyümölcsnemek és fajok sokféleségeit ültetik, ami már maga is egy nagy alaphiba. — Az is fonák dolog ebben a kérdésben, hogy ahány szakkertész, ahány barát ,ahány simerős, annyiféle tanácsokat kap és hallgat meg a telepíteni szándékozó, — úgyhogy a végén ingadozik, tétovázik, nem tudja magát mire elhatározni, nem tudja magát mihez tartani, nem tudja, hogy melyik tanácsot fogadja meg — s választ egy „arany” középutat, vagyis minden tanácsból megszívlelnek valamit — s a telepített gyümölcsös végeredményben nem lesz más, mint egy vegyeskereskedés.

Irhatnék még arról, hogy az adottságoknak és a viszonyoknak megfelelően milyen nemű gyümölcsfacsemetéket ültessünk, — de erről majd más alkalommal.

Nagylaki Károly kertész.

Vásároljon hirdetőinknél.

ARZÉN

Irta: MAURICE DARCEAUX

(11)

Az ügyész hidegnek és nedvesnek érezte a professzor kézszorítását, ami csak fokozta benne a rossz érzést, mely egész beszélgetésük alatt uralkodott rajta. De aztán eszébe jutott a régi mondás: minden lángészben van valami az örültből és ezzel igyekezett el is feledni Marmet-nál való egész látogatását.

*

Október első hetében történt, hogy egy hüvös, kellemetlen éjszakán, amikor Rouault és felesége éppen a színházból tartottak hazafelé, egyszercsak valaki utánuk szaladt az uccán és az ügyész nevét kiáltozta.

Rouault hátrafordult és az egyik börtönőrt pillantotta meg, aki egészen kikelve magából rohant a nyomukban:

„Monsieur Rouault, az isten nevére, már a lakásán is kerestem!”

„Mi az, Vigouroux”, kiáltott rá Rouault, „mit kiabál utánam az uccán, nem tudja bevárni, amíg utólér?”

„Ó, ügyész úr, rettenetes dolog történt”, felelt az altiszt, „Önnek rögtön a fogházba kell jönnie?”

„De hát mi az?” kérdezte Athalie, akit izgatott és érdekelt is a dolog.

„Madame”, szólt Vigoroux, „ne ijedjen meg: az a vén boszorkány a fogházban, az a Gaucher anyó a cella padjáról kikapart egy szöget, felvágta vele a balkarján az ereit és minden pillanatban meghalhat.”

„Dehát rám tartozik-e ez”, förmedt rá Rouault nyersen, miközben igyekezett palástolni a megdöbbenést, amelyet a hír kiváltott belőle. „Hát nem hívtátok azonnal a fogházorvost?”

„M. Princier-nek azonnal szóltam, amint észrevettem a dolgot, de az orvos úr azt mondja, hogy már akkor nagyon is sok vért veszített az öregasszony, alig reméli, hogy megmenthesse őt.”

„Rettenetes, az egész pörnek a fővádlottja, most kicsuszik a kezéből és te ilyen hidegen tudod ezt hallgatni?” kiáltotta Athelie az izgalomtól remegve.

„Ügyész úr — folytatta a börtönőr — az öregasszony azt mondotta, hogy vallani akar még mielőtt meghal és csakis ügyész urral akar beszélni!”

„Fecsegő állat!” tört ki Rouault, „hát miért nem kezdted rögtön ezen?”

Azzal már be is ültette feleségét egy arra haladó taxiba, maga pedig gyalog rohant Vigourux-val a csak néhány lépésnyire levő börtönépületig.

Kettesével ugrotta át a lépcsőfokokat a második emeletig, ahol amolyan rabkórház féle volt berendezve a börtön betegei számára.

A rideg, rácsos ablakú kórteremben egyedül feküdt Gaucher anyó, már egészen hullaszerű tehetetlenségben és a halál jegyével az arcán. Csak szurós, nyugtalan fekete szemei éltek még, csak löttyedt, vértelen, fogatlan ajkai remegtek. A teremben két fiatalember sétált türelmetlenül fel és alá: Princier, az orvos és egy pelyhes arcú káplán, kezében a feszülettel.

„Siessen ügyész úr, talán már csak percekről lehet szó!” kiáltott az orvos.

„És haldokló testvérünk nem akarja a halotti szentséget fölvenni, amíg Önnel nem beszélt”, tette hozzá kétségbeesetten a káplán.

„Gaucher anyó, én vagyok itt, Rouault ügyész; beszéljen!” kiáltott az ügyész, fulladozva a lépcsőn való rohanástól és meg-megakadva az izgalomtól.”

Az öreg asszony hihetetlen erőfeszítéssel felemelkedett és hangosan szólt:

„Ügyész úr, bűnösök vgyaunk, mi bas-diauvilleiek, mind bünösek vagyunk, halálos bünösök.”

„Beismeri tehát, hogy megmérgeztek huszonkét embert?”, kérdezte az ügyész.

De feleletet már nem kapott, mert Gaucher anyó ismét visszarogyott az ágyra és a nagy megerőltetéstől elájult.

Az orvos és a pap egyszerre rohantak az ágyhoz, de ennek testnek és léleknek nem volt már segítségre szüksége. Nehány hörgő lélekzetvétel hallatszott még, aztán valami halk sóhaj, aztán semmisem. Princier doktor az öngyilkos szívét hallgatta, de hasztalan: Bas-Diauville javasasszonya, az arzénpör legfőbb vádlottja nem élt többé.

*

Gaucher anyó halála nem maradt következmények nélkül. Eltekintve attól, hogy a lapok ismét hasábokon át foglalkoztak az arzénüggyel s hogy jobbra és balra mindenki a maga előzetes felfogása szerint próbálta értékelni Gaucher anyó utolsó szavinak bizonyító erejét: — a fogház lakói, a huszonkét Bas-Diauville-i vádlott, szörnyű megrendüléssel fogadták a vén kuruzslónő különös halálának hirét, amely a fogházi fegyelem minden szigorusága ellenére is azonnal elterjedt közöttük.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Bagolyvár vendéglő az uriközönség budai jellegű kiskocsmája Hid ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Itt a Pécsi koksz.
A: a: lega acsonyabb. Hőfoka: legmagasabb. Hamuja: finom por. A magyar kohászat diadala. Gabányi utóda Láng Mik'ós szén- és fatelepén, Csapó u. 28.

Margit-szálloda
Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Elfoglalt
tintakuli kevés szabad idejének kellemesebb eltöltéséhez nem csak a külsőt tekintő izr. urilány partnernőt keres. Leveleket „Elvarázsolt lélek" jeligére a kiadóba kér. 96

Magános
urlasszony 40—45 éves úr érdeknélküli ismeretségét keresi „Vikeend" jeligére a kiadóba. 1820

Özvegy
jobb családból származó nő ismeretségét keresi komoly szándékú, biztos megélhetésű férfi. Válaszlevél: „Ősz a tavaszban" jeligére e lap kiadóhivatalába. 715

Fillérekért
próbaadag fényvédő mandu'apasztával és puderrel már meggyőződhetik, hogy szépséget megtartani, sőt megszerezni csak kitartó kezeléssel lehet. Földes, Vígmozinál. Bika bérház. 103

Negyvenöt-ötvenig
intelligens földbirtokoshoz, gazdatiszthez, tisztviselőhöz disztingvált nyugdíjas úrnő férjhez menne. Leveleket „Komoly" jeligére kiadóba kérek. 695

Házasság

Intelligens
urlember 26 éves, önálló iparos jó keresettel bíró, megnősülne 5 ezer pengővel „Biztos megélhetés" jeligére a kiadóba. 17

Betöltendő állás

Fiatal
segédet keres textilgyári lerakat. Ajánlatokat „Textil" jeligére kiadóba. 63

Bevezetett
üzembe betársulhat, vagy haszonrészesedést kaphat pár ezer pengőre. Cim a kiadóban. 69

Keresek
füszer-, vas-, textil- és bőrszakmában jártas szombattartó kereskedősegédet. Cim: Geiger Sámuel, Nagyléta. 75

Bejáróné
azonnalra felvétetik. Arany János u. 28. Schwarcz. 105

Gyermektelen
házaspár kevés házimunkáért udvarra nyiló szobát kap. Méhes ucca 3. szám. 9

Fényképészsegédet
önálló munkaerőt ,ki külső felvételekben jártas, keres Berzéki műterem. 710

Hegedűinstruktor
hölgy ajánlatát kérem ármegjelöléssel „Hegedű" jeligére — Debreceni Ujság fiókkiadóhivatalába. 1793

Kifutó fiút
fűszerüzletbe azonnal felveszek. Deák, Vörösmarty u. 11. 699

Mindenes
szakácsnőt keresek május 15-re vagy június 1-re. Jelentkezhetnek csak jó bizonyítványokkal bírók Vilmos császár körút 4. szám alatt. 1781

Keresünk
azonnali belépésre perfekt szabó varrónőt berendezett divatüzemhez, közeli városban. Jelentkezni vasárnap, 5-én, délelőtt 10—12-ig. Cim a kiadóban 119

Állást keresők

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8.— pengőért csak felnőtteknek szüleltett német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Szent Anna ucca 11. 543

Intelligens
németajkú zsidónő kisebb gyermekekhez, kitünően főző, önálló háztartást vállal. Szent Anna 5. Iroda.

Biztosítékkal
házmesteri, vagy pénzbeszedői s kézbesitői állást vállalok. Radács Endre, Kincseshegy, Milotai u. 7. 60

Szakképzett
pincemester borok rendbehozatalára ajánlkozik. Klein, József kir. herceg ucca 53. 88

Kiadó lakás

Egy
szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fás ud. varban junius 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662

Simonffy u. 13.
alatt kétszobás elsőemeleti lakás kiadó. Teljes komfort, fürdőszoba stb. 3448

Központban
csinosan bútorozott tiszta szoba kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 58

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., I. em. 75

Különbejáratú
szoba, fürdőszobával kiadó. — Simonffy 32. I. 71

Augusztus 1-re
4 szobás lakás fürdő szobával kiadó. Hatvan ucca 31. sz. 84

Két szoba,
előszoba, egyik szoba uccai, hozzátartozékaival ikadó. Böszörményi út 8. 81

Kiadó
egy szoba, konyha, gróf Nádasdi u. 1. a Poroszlai ut végén. Ugyanott ablakok eladók. 686

Kétszobás
lakás olcsón azonnal kiadó. Árpádtér 47. 1824

Két szoba,
előszoba, mellékhelyiségeivel kiadó. Arany János u. 31. 721

Egy szoba,
konyha, kamara kiadó csendes udvarban. Budai Ézsaiás uccából nyiló Tarr ucca 3. sz., Kéky villa. 1802

Magános
özvegynél május 15-re bútorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Kossuth u. 55. 1814

Kettő,
esetleg háromszobás, fürdőszobás, komfortos lakás bútorral vagy anélkül azonnalra jutányosan kiadó, Arany János ucca 28. 104

Kettőszoba,
előszoba, fürdőszobás modern lakás május 15-re kiadó, Kigyó u. 45. 718

Egy
különbejáratú nagy szoba azonnal kiadó. Miklós u. 53. 109

Kerti
lakásban bútorozott szoba, fürdő és konyha használattal egy-két személyre kiadó. Cim a kiadóban. 120

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral azonnalra kiadó. József kir. herceg 25. Érdeklődni második ajtó jobbról.

Piac 10.
háromszobás komfortos, Vargakert, kenyérgyárban modern kétszobás 28 pengőért.

Két
nagy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel junius 1-re kiadó. — Péterfia u. 21. 709

Modern
uccai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Pacsirta 44. sz. 705

Kiadó
egy szoba, konyha. Csonka ucca 18. 706

Háromszobás
modern napfényes kerti lakás verandával fürdőszobával azonnal kiadó. István út 49. 694

Uccai
különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó 15-re. Rothermere u. 14. 113

Kiadó
kisebb családi ház kerttel, jószágtartással. Pozsonyi út 31. Gyermekmenhelynél. 114

Azonnalra
avagy későbbre ötszobás földszinti uccai modern tiszta urilakás kidaó, Arany János ucca 20. 62

Azonnalra,
vagy augusztusra kiadó egy kétszobás, konyha, cselédszoba, elő- és fürdőszoba, kamrából álló lakás a Hatnvan u. 6. sz. bérházban, központi fütéssel, állandó melegvizszolgáltatással, díjmentes lifthasználattal, továbbá egy nagyobb és egy kisebb üzlethelyiség. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél, vagy telefonon 28—29. sz. a. a gondnoknál. 83

Szoba, konyha,
kamara, baromfitartással azonnal kiadó. Töhötöm ucca 36. sz. Köntöskert. 79

Kiadó
Simonyi ut 17. számú villalakás, kerttel mindenféle mellékhelyiséggel 4 szoba, hall 1935 november hó 1-re. Értekezni lehet dr. Mező Sándor Deák Ferenc u. 19. 100

Raktárnak,
vagy műhelynek alkalmas világos, betonozott, nagy pincehelyiség kiadó. Piac u. 73. 111

Kiadó
azonnal kettő nagy szoba, mellékhelyiségekkel nagyállomásnál, Hid u. 2. 1825

2 szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel — együtt június 1-re kiadó. Csokonai u. 15. sz. 101

Egyszobás
lakás, azonnalra kiadó. Sas u. 2. sz. 10—12. 86

Négyszobás
komfortos szép lakás kényelmes mellékhelyiségekkel augusztusra Hungária palotában kiadó. 90

Kiadó
szoba, konyha, Vargakert, Herceg u. 4-b. 684

Négyszobás
úrilakás mellékhelyiségekkel — azonnal kiadó. Varga ucca 29. Értekezni: Vigkedvű M. u. 24. 693

Disztingvált
úrnak (úrhölgynek) 2 ágyas különbejáratú uccai előszobás bútorozott szoba kiadó. — Simonffy u. 47. 696

Magoss György tér 9.
lépcsőházból kettőnek alkalmas nagy szoba kiadó azonnal. 698

Kétszobás
urilakás kiadó azonnal is. — Batthyány 13., délután 3—5-ig. 1799

Háromszobás
modern lakás augusztus 1-re kiadó. Nap u. 15. Cim a házmesternél. 1813

Egy
uccai szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Késes u. 78. 685

Világos
egy szoba, konyhás lakások mellékhelyiségekkel azonnalra kiadók. Patai ucca 16. 105

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Péterfia 31. sz. 99

Kiadó
kettőszobás lakás, mellékehlyiségeivel és egy bútorozott szoba. Ugyanott házmester felvétetik. Szappanos u. 11. 1822

Négyszobás
hallos, komplett úri lakás — augusztusra kiadó. Rákóczi 4. 1834

Eladás

Álló
modern dióóraszekrény, cégtáblák, 5 és 3 méter, kóser zsiros bödönök, kiskályha, székek, teknők, egyéb ingóságok minden elfoagdható áron eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában.

Zsalu
ablakok, boroshordó, nagy pálma eladó. Kossuth 30. 707

Hubertus
kilenc pengőtől, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál ,Csapó 10. 4453

Eladó
egy transzparens és hatóságilag engedélyezett benzinkamara. Miklós u. 49. 53

Jó állapotban
levő sparhert és kétkarikás gázreső eladó. Széchenyi ucca 12. 66

Eladó
üvegajtós szekrény 270×200 méretben ,továbbá sima bőrvarrógép „Singer" alig használt, egy lyukkaló gép prima állapotban ,egy füszeres stelázsi fiókos pulttal. Hatvan u. 23. 14

Alig használt
porszivógép jutányosan eladó. Cim Hirlaíroda, Széchenyi u. 6. 106

Szürkepuli,
fajtiszta, mesterhegedű, 9×12 fényképezőgép eladó. Hadházi ucca 18. 102

Antik
fotelek, asztalkák, kis vitrin, ebédlőasztal, karosszék, komót, fényezett szekrény. Miklós u. 51. Czeglédinél. 98

Főszijj
és egyéb szijjak, benzinmotoros cséplőgarnitura eladó. Nyilastelep, Nánássy, Márton Kálmán ucca 4., vagy Kossuth u. 47. 92

Pénz nélkül
10 havi részletfizetésre rendelhet: vásznat, damaszto t, férfi, női szöveteket, selymet, paplant, szőnyeget, stb. Kossuth u. 61. keresztépület. 15

Egy
kétajtós jégszekrény és 10 kg. mérleg eladó. Nyil ucca 68. 1769

Eladó
város alatt kövesút mellett 26 holdas tanyásföld gazdasági épületekkel, szőlő és gyümölcsössel. Értekezhetni: Gazdák Bankjába. 1826

Salgótarjáni
örökégő vaskályha, vasoszlopos drótkerítés és ócska deszkák eladók. Nap u. 13. 697

Eladó
jókarban levő ócska ajtók ablakok és pár száz vályog, esetleg tapasztani való. Jerikó u. 43. Érteekzni ugyanott. 689

Eladó
vagyonmegosztás maitt a törvényszék szomszédságában. — Varga ucca 29. számu nagytelkü ház minden elfogadahtó áron 692

Egy
jókarban levő fehér hálószoba bútor tizenegy darabból álló eladó. Pásti ucca 2. I. em. balra. 1821

Eladó
városbelterületén, Ujkert, Lehel ucca 22. sz. ház 1130 négyszögöl kerttel, esetleg ezen területből három házhely eladó. Értekezni Eötvös 7. alatt 1819

4-es Nicholson
kazán kifogástalan állapotban, 4 darab cséplőgép, járó kerék, egylovas tejeskocsi eladó. Márton Kálmán ucca 7. szám. 716

Nagyon
szép kosztüm, sötétkék, olcsón eladó. Miklós uccai ref. iskola, balra. 717

Ujonnan
nyitott fehérnemü szaküzletemben most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486

ben halt meg Dobozy István, Sárándi Dániel és Monori István, valamennyi előljáró.

A kuruc sereg mindinkább tért vesztett. Rákóczi Ferenc az ígért francia segítséget nem kapta meg, a megértőbb, békésebb politika felé hajló I. József az idegen hadvezérek helyett gróf Pálffy Jánost küldte Magyarországra azzal, hogy fegyveres erőszak helyett igyekezzék békés úton leszerelni a felkelést. Maga Rákóczi Ferenc sem volt ellene a békés megoldásnak s az alkudozások meg is kezdődtek. És itt lesz ismét nagy szerepe Debrecennek, a szabadságharc végső felvonásaiban. Annyira fontos szerepe, hogy

a szatmári béke tulajdonképen itt született meg Debrecenben, a mai Kossuth uccán, Csipkés Komáromy György biharvármegyei alispán és debreceni főbíró házában,

amelynek helyén ma a pénzügyigazgatóság palotája emelkedik. — Debrecent semleges zónának jelentették ki és Csipkés Komáromy útján folytak a tárgyalások, az alkudozások. Csipkés Komáromy izzó lelkesedéssel, fáradságot nem ismerve végezte nehéz feladatát és járt Pálffytól Károlyihoz és vissza és igyekezett összehangolni a két ellentétes álláspontot. Azon a vágyon kívül, hogy az előreláthatóan hiábavaló további vérontásnak, hiábavaló véráldozatnak vége legyen, még városa iránt érzett nagy szeretete is vezette Csipkés Komáromy György főbírót abban, hogy a béke mielőbb létrejöjjön.

Debrecen sokat szenvedett s hogy megmenekedjék a harcolásba való tettleges beavatkozástól,

rengeteg áldozatot kellett hoznia hét éven keresztül, értékeit, házait, vagyonát dúlta, pusztította mind a két sereg. Érthető, hogy a városát szerető nagy polgár mindent elkövetett, hogy a békesség meglegyen. Kicseng ez az érzés Károlyihoz írt levelének hangjából: „... kérem is alázatosan Nagyságodat az Istenért, a keresztyén vérnek tovább való ontását és hazánknak pusztítását távoztassa el és bölcs ítélete szerint válassza az, ami a közönséges jónak pusztulása alatt sínylődő hazánknak, úgy Nagyságodnak és dícséretes familiájának állandó nyugalmára céloz . . ." Majd 1711. január elején: „. . . Nagyságodat kérem, közelítse a dolgokat és minket is könnyebbítsen meg . . ." Februárban megérkezett Debrecenbe gróf Pálffy János hindenheimi Locher Károly udvari tanácsossal és Pulay János titkárral. Csipkés Komáromy György házánál szállott meg s ott lakott február, március hónapokban s április első feléig, amikor Nagykárolyba, majd Szatmára ment, hogy a Debrecenben Csikés Komáromy György által közvetített alkudozások eredményét, mint békét megkössék. Többször bejött ide, Csipkés Komáromy főbíró házához gróf Károlyi Sándor is és itt tárgyalt gróf Pálffy Jánossal.

Most volt évfordulója április hó 29-én annak, hogy a debreceni megállapodásokat 1711 április 29-ikén, a rendek Szatmáron összegyülekezvén, elfogadták, a kuruc sereg letette a fegyvert és

Nagymajtányi síkon
letörött a zászló, é
Rászállt tollászkodni
egy fekete holló . . .

A nagy fejedelem pedig, a dinasztia, a mérhetetlen vagyonú nagy úr, a legtisztább érzésű szabadsághős, elindult vándorútján, amelynek vége Rodostó lett s most kassai dóm, cseh uralom alatt. Micsoda tragédia! Még holtában sem pihen szabad magyar földön... (p. d.)

Gyümölcstelepitések

A gyümölcstermelő gazdának és általában a gazdának meg kellene ismernie elsősorban földjét, talaját s itt nem elég azt mondani, hogy az én földem homok, agyag, vagy televényföld és már tudok is mindent, — hanem a talajt meg is kellene vegyileg vizsgáltatni, hogy tudja a termelő gazda azt, földje milyen összetételű, milyen tápanyagok hiányzanak abból és tudja a vegyvizsgálatok eredménye alapján azt, hogy milyen trágyával, vagy műtrágyával kell megjavítani termőföldjét, valamint talaja milyen növényfélék, vagy gyümölcsfélék termelésére alkalmas. A gyáros, ha gyártani akar valamilyen iparcikket, — elsősorban alaposan berendezkedik, azután pedig alapos laboratóriumi vizsgálat alá bocsátja azokat a nyersanyagokat, amelyekből a készítendő iparcikket gyártani akarja. Igy kellene, hogy legyen ez az őstermelőknél is és a magyar gazdának elsősorban meg kellene ismernie földjének legkisebb porcikáját.

Már most, ha földünket alaposan megismertük, akkor, — hogy sikeres gyümölcstermésünk és általában sikeres termésünk lehessen, ennek egyik alapvető feltétele az alapos talajmunkálatok végrehajtása, a talajelőkészítés. Ez nem más, mint mezőgazdasági termeléseknél a mély szántás, gyümölcsöstelepítéseknél pedig a forgatás (rigolirozás). Ez lehet talán költséges és fáradságos munka, azonban a telepítéseknél csak egyszer végrehajtandó munka ,azonban ez a siker biztos elérése szempontjaiból elengedhetetlen. A gyümölcsöst telepíteni szándékozók először is számoljanak az anyagiakkal s inkább kisebb területet telepítsenek, vagyis akkorát, melynek beruházási költségeivel meg is tudnak birkózni, — mert több hasznot hoz például 5 hold jól megalapozott, ápolt, kezelt és felszerelt gyümölcsös, mint 100 holdi rosszul megalapozott, ápolatlan, kezeletlen és rosszul felszerelt.

Ha mármost ismerjük talajunkat és készen vagyunk az alapos talajelőkészítő munkálatokkal, akkor földünk minemüsége, fekvése és az éghajlati viszonyok figyelembe vétele és mérlegelése mellett, ne a nemek és fajták sokféleségeit, tehát almát, körtét, cseresznyét, szilvát, barackot, hanem az adottságoknak és viszonyainknak a legjobban megfelelő egy-két gyümölcsféleséget ültessünk. Ez nagyon fontos úgy az egyöntetű kezelések, megőrzések szedések, mint az értékesítés szempontjából. Különösen az értékesítési szempontok a döntőek. Mert ha valakinek van nemes, márkás, kinevelt egytipusu gyümölcse vagontételekben, szivesen szóba áll a vételt illetően a termelővel közvetlenül akármelyik gyümölcsnagykereskedő, még külföldi is — míg ha valakinek csip-csup kosárszámra van vegyesgyümölcse és ezt kínálja eladásra a nagykereskedőnek, akkor bizonyára ezt a választ fogja kapni: Nem érdekel ,tessék eladni a kofának a piacon.

A gyümölcsöstelepítések egy nagy hibáját abban látom, hogy a telepítők ötletszerüen a gyümölcsnemek és fajok sokféleségeit ültetik, ami már maga is egy nagy alaphiba. — Az is fonák dolog ebben a kérdésben, hogy ahány szakkertész, ahány barát ,ahány simerős, annyiféle tanácsokat kap és hallgat meg a telepíteni szándékozó, — úgyhogy a végén ingadozik, tétovázik, nem tudja magát mire elhatározni, nem tudja magát mihez tartani, nem tudja, hogy melyik tanácsot fogadja meg — s választ egy „arany" középutat, vagyis minden tanácsból megszívlelnek valamit — s a telepített gyümölcsös végeredményben nem lesz más, mint egy vegyeskereskedés.

Irhatnék még arról, hogy az adottságoknak és a viszonyoknak megfelelően milyen nemű gyümölcsfacsemetéket ültessünk, — de erről majd más alkalommal.

Nagylaki Károly kertész.

Vásároljon hirdetőinknél.

ARZÉN

Irta: MAURICE DARCEAUX

(11)

Az ügyész hidegnek és nedvesnek érezte a professzor kézszorítását, ami csak fokozta benne a rossz érzést, mely egész beszélgetésük alatt uralkodott rajta. De aztán eszébe jutott a régi mondás: minden lángészben van valami az őrültből és ezzel igyekezett el is feledni Marmet-nál való egész látogatását.

*

Október első hetében történt, hogy egy hüvös, kellemetlen éjszakán, amikor Rouault és felesége éppen a színházból tartottak hazafelé, egyszercsak valaki utánuk szaladt az uccán és az ügyész nevét kiáltozta.

Rouault hátrafordult és az egyik börtönőrt pillantotta meg, aki egészen kikelve magából rohant a nyomukban:

„Monsieur Rouault, az isten nevére, már a lakásán is kerestem!"

„Mi az, Vigouroux", kiáltott rá Rouault, „mit kiabál utánam az uccán, nem tudja bevárni, amíg utólér?"

„Ó, ügyész úr, rettenetes dolog történt", felelt az altiszt, „Önnek rögtön a fogházba kell jönnie?"

„De hát mi az?" kérdezte Athalie, akit izgatott és érdekelt is a dolog.

„Madame", szólt Vigoroux, „ne ijedjen meg: az a vén boszorkány a fogházban, az a Gaucher anyó a cella padjáról kikapart egy szöget, felvágta vele a balkarján az ereit és minden pillanatban meghalhat."

„Dehát rám tartozik-e ez", förmedt rá Rouault nyersen, miközben igyekezett palástolni a megdöbbenést, amelyet a hír kiváltott belőle. „Hát nem hívtátok azonnal a fogházorvost?"

„M. Princier-nek azonnal szóltam, amint észrevettem a dolgot, de az orvos úr azt mondja, hogy már akkor nagyon is sok vért veszített az öregasszony, alig reméli, hogy megmenthesse őt."

„Rettenetes, az egész pörnek a fővádlottja, most kicsuszik a kezéből és te ilyen hidegen tudod ezt hallgatni?" kiáltotta Athelie az izgalomtól remegve.

„Ügyész úr — folytatta a börtönőr — az öregasszony azt mondotta, hogy vallani akar még mielőtt meghal és csakis ügyész urral akar beszélni!"

„Fecsegő állat!" tört ki Rouault, „hát miért nem kezdted rögtön ezen?"

Azzal már be is ültette feleségét egy arra haladó taxiba, maga pedig gyalog rohant Vigourux-val a csak néhány lépésnyire levő börtönépületig.

Kettesével ugrotta át a lépcsőfokokat a második emeletig, ahol amolyan rabkórház féle volt berendezve a börtön betegei számára.

A rideg, rácsos ablakú kórteremben egyedül feküdt Gaucher anyó, már egészen hullaszerű tehetetlenségben és a halál jegyével az arcán. Csak szurós, nyugtalan fekete szemei éltek még, csak löttyedt, vértelen, fogatlan ajkai remegtek. A teremben két fiatalember sétált türelmetlenül fel és alá: Princier, az orvos és egy pelyhes arcú káplán, kezében a feszülettel.

„Siessen ügyész úr, talán már csak percekről lehet szó!" kiáltott az orvos.

„És haldokló testvérünk nem akarja a halotti szentséget fölvenni, amíg Önnel nem beszélt", tette hozzá kétségbeesetten a káplán.

„Gaucher anyó, én vagyok itt, Rouault ügyész; beszéljen!" kiáltott az ügyész, fulladozva a lépcsőn való rohanástól és meg-megakadva az izgalomtól."

Az öreg asszony hihetetlen erőfeszítéssel felemelkedett és hangosan szólt:

„Ügyész úr, bűnösök vgyaunk, mi bas-diauvilleiek, mind bünösek vagyunk, halálos bünösök."

„Beismeri tehát, hogy megmérgeztek huszonkét embert?", kérdezte az ügyész.

De feleletet már nem kapott, mert Gaucher anyó ismét visszarogyott az ágyra és a nagy megerőltetéstől elájult.

Az orvos és a pap egyszerre rohantak az ágyhoz, de ennek testnek és léleknek nem volt már segítségre szüksége. Nehány hörgő lélekzetvétel hallatszott még, aztán valami halk sóhaj, aztán semmisem. Princier doktor az öngyilkos szívét hallgatta, de hasztalan: Bas-Diauville javasasszonya, az arzénpör legfőbb vádlottja nem élt többé.

*

Gaucher anyó halála nem maradt következmények nélkül. Eltekintve attól, hogy a lapok ismét hasábokon át foglalkoztak az arzénüggyel s hogy jobbra és balra mindenki a maga előzetes felfogása szerint próbálta értékelni Gaucher anyó utolsó szavinak bizonyító erejét: — a fogház lakói, a huszonkét Bas-Diauville-i vádlott, szörnyü megrendüléssel fogadták a vén kuruzslónő különös halálának hirét, amely a fogházi fegyelem minden szigorusága ellenére is azonnal elterjedt közöttük.

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Uzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Bagolyvár vendéglő az uriközönség budai jellegű kiskocsmája Hid ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Itt a Pécsi koksz.
A a: lega acsonyabb. Hőfoka: legmagasabb. Hamuja: finom por. A magyar kohászat diadala. Gabányi utóda Láng Miklós szén- és fatelepén, Csapó u. 28.

Margit-szálloda
Pansio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Elfoglalt
tintakuli kevés szabad idejének hellemesebb eltöltéséhez nem csak a külsőt tekintő izr. urilány partnernőt keres. Leveleket „Elvarázsolt lélek" jeligére a kiadóba kér. 96

Magános
uriasszony 40—45 éves úr érdeknélküli ismeretségét keresi „Vikend" jeligére a kiadóba. 1820

Özvegy
jobb családból származó nő ismeretségét keresi komoly szándékú, biztos megélhetésű férfi. Válaszlevél: „Ősz a tavaszban" jeligére e lap kiadóhivatalába. 715

Fillérekért
próbaadag fényvédő mandu'apasztával és puderrel már meggyőződhetik, hogy szépséget megtartani, sőt megszerezni csak kitartó kezeléssel lehet. Földes, Vígmozinál. Béka bérház. 103

Negyvenöt-ötvenig
intelligens földbirtokoshoz, gazdatiszthez, tisztviselőhöz disztingvált nyugdíjas úrnő férjhez menne. Leveleket „Komoly" jeligére kiadóba kérek. 695

Házasság

Intelligens
urlember 26 éves, önálló iparos jó keresettel bíró, megnősülne 5 ezer pengővel „Biztos megélhetés" jeligére a kiadóba. 17

Betöltendő állás

Fiatal
segédet keres textilgyári lerakat. Ajánlatokat „Textil" jeligére kiadóba. 63

Bevezetett
üzembe betársulhat, vagy haszonrészesedést kaphat pár ezer pengőre. Cim a kiadóban. 69

Keresek
füszer-, vas-, textil- és bőrszakmában jártas szombattartó kereskedősegédet. Cim: Geiger Sámuel, Nagyléta. 75

Bejáróné
azonnalra felvétetik. Arany János u. 28. Schwarcz. 105

Gyermekte'en
házaspár kevés házimunkáért udvarra nyiló szobát kap. Méhes ucca 3. szám. 9

Fényképészsegédet
önálló munkaerőt ,ki külső felvételekben jártas, keres Berzéki műterem. 710

Hegedűinstruktor
hölgy ajánlatát kérem ármegjelöléssel „Hegedű" jeligére — Debreceni Ujság fiókkiadóhivatalába. 1793

Kifutó fiút
füszerüzletbe azonnal felveszek. Deák, Vörösmarty u. 11. 699

Mindenes
szakácsnőt keresek május 15-re vagy június 1-re. Jelentkezhetnek csak jó bizonyítványokkal bírók Vilmos császár körút 4. szám alatt. 1781

Keresünk
azonnali belépésre perfekt szabó varrónőt berendezett divatüzemhez, közeli városban. Jelentkezni vasárnap, 5-én, délelőtt 10—12-ig. Cim a kiadóban 119

Állást keresők

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 8.— pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Szent Anna ucca 11. 543

Intelligens
németajkú zsidónő kisebb gyermekekhez, kitünően főző, önálló háztartást vállal. Szent Anna 5. Iroda.

Biztosítékkal
házmesteri, vagy pénzbeszedői s kézbesítői állást vállalok. Radács Endre, Kincseshegy, Milotai u. 7. 60

Szakképzett
pincemester borok rendbehozatalára ajánlkozik. Klein, József kir. herceg ucca 53. 88

Kiadó lakás

Egy
szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fás udvarban junius 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662

Simonffy u. 13.
alatt kétszobás elsőemeleti lakás kiadó. Teljes komfort, fürdőszoba stb. 3448

Központban
csinosan bútorozott tiszta szoba kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 58

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 35., I. em. 75

Különbejáratú
szoba, fürdőszobával kiadó. — Simonffy 32. I. 71

Augusztus 1-re
4 szobás lakás fürdő szobával kiadó. Hatvan ucca 31. sz. 84

Két szoba,
előszoba, egyik szoba uccai, hozzátartozékaival ikadó. Böszörményi út 8. 81

Kiadó
egy szoba, konyha, gróf Nádasdi u. 1. a Poroszlai ut végén. Ugyanott ablakok eladók. 680

Kétszobás
lakás o'csón azonnal kiadó. Árpád tér 47. 1824

Két szoba,
előszoba, mellékhelyiségeivel kiadó. Arany János u. 31. 721

Egy szoba,
konyha, kamara kiadó csendes udvarban. Budai Ézsaiás uccából nyiló Tarr ucca 3. sz., Kéky villa. 1802

Magános
özvegynél május 15-re bútorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Kossuth u. 55. 1814

Kettő,
esetleg háromszobás, fürdőszobás, komfortos lakás bútorral vagy anélkül azonnalra jutányosan kiadó, Arany János ucca 28. 104

Kettőszoba,
előszoba, fürdőszobás modern lakás május 15-re kiadó. Kigyó u. 45. 718

Egy
különbejáratú nagy szoba azonnal kiadó. Miklós u. 53. 109

Kerti
lakásban bútorozott szoba, fürdő és konyha használattal egy-két személyre kiadó. Cim a kiadóban. 120

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel, külön udvarral azonnalra kiadó. József kir. herceg 25. Érdeklődni második ajtó jobbról.

Piac 10.
Háromszobás komfortos, Vargakert, kenyérgyárban modern kétszobás 28 pengőért.

Két
nagy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel junius 1-re kiadó. — Péterfia u. 21. 709

Modern
uccai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Pacsirta 44. sz. 705

Kiadó
egy szoba, konyha. Csonka ucca 18. 706

Háromszobás
modern napfényes kerti lakás verandával fürdőszobával azonnal kiadó. István út 49. 694

Uccai
különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó 15-re. Rothermere u. 14. 113

Kiadó
kisebb családi ház kerttel, jószágtartással. Pozsonyi út 31. Gyermekmenhelynél. 114

Azonnalra
avagy későbbre ötszobás földszinti uccai modern tiszta urilakás kiadó, Arany János ucca 20. 62

Azonnalra,
vagy augusztusra kiadó egy kétszobás, konyha, cselédszoba, elő- és fürdőszoba, kamrából álló lakás a Hatvan u. 6. sz. bérházban, központi fütéssel, állandó melegvizszolgáltatással, díjmentes lifthasználattal, továbbá egy nagyobb és egy kisebb üzlethelyiség. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél, vagy telefonon 28—29. sz. a. a gondnoknál. 83

Szoba, konyha,
kamara, baromfitartással azonnal kiadó. Töhötöm ucca 36. sz. Köntöskert. 79

Kiadó
Simonyi ut 17. számú villalakás, kerttel mindenféle mellékhelyiséggel 4 szoba, hall 1935 november hó 1-re. Értekezni lehet dr. Mező Sándor Deák Ferenc u. 19. 100

Raktárnak,
vagy mühelynek alkalmas világos, betonozott, nagy pincehelyiség kiadó. Piac u. 73. 111

Kiadó
azonnal kettő nagy szoba, mellékhelyiségekkel nagyállomásnál, Hid u. 2. 1825

2 szoba,
konyha, mellékhelyiségekkel — együtt június 1-re kiadó. Csokonai u. 15. sz. 101

Egyszobás
lakás, azonnalra kiadó. Sas u. 2. sz. 10—12. 86

Négyszobás
komfortos szép lakás kényelmes mellékhelyiségekkel augusztusra Hungária palotában kiadó. 90

Kiadó
szoba, konyha, Vargakert, Herceg u. 4-b. 684

Négyszobás
úrilakás mellékhelyiségekkel — azonnal kiadó. Varga ucca 29. Értekezni: Vigkedvű M. u. 24. 693

Disztingvált
úrnak (úrhölgynek) 2 ágyas különbejáratú uccai előszobás bútorozott szoba kiadó. — Simonffy u. 47. 696

Magoss György tér 9.
lépcsőházból kettőnek alkalmas nagy szoba kiadó azonnal. 698

Kétszobás
urilakás kiadó azonnal is. — Batthyány 13., délután 3—5-ig. 1799

Háromszobás
modern lakás augusztus 1-re kiadó. Nap u. 15. Cim a házmesternél. 1813

Egy
uccai szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Késes u. 78. 685

Világos
egy szoba, konyhás lakások mellékhelyiségekkel azonnalra kiadók. Patai ucca 16. 105

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Péterfia 31. sz. 99

Kiadó
kettőszobás lakás, mellékehlyiségeivel és egy bútorozott szoba. Ugyanott házmester felvétetik. Szappanos u. 11. 1822

Négyszobás
hallos, komplett úri lakás — augusztusra kiadó. Rákóczi 4. 1834

Eladás

Álló
modern dióóraszekrény, cégtáblák, 5 és 3 méter, kóser zsiros bödönök, kiskályha, székek, teknők, egyéb ingóságok minden elfoagdható áron eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában.

Zsalu
ablakok, boroshordó, nagy pálma eladó. Kossuth 30. 707

Hubertus
kilenc pengőtől, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál ,Csapó 10. 4453

Eladó
egy transzparens és hatóságilag engedélyezett benzinkamara. Miklós u. 49. 53

Jó állapotban
levő sparhert és kétkarikás gázreső eladó. Széchenyi ucca 12. 66

Eladó
üvegajtós szekrény 270×200 méretben ,továbbá sima bőrvarrógép „Singer" alig használt, egy lyukkaló gép prima állapotban ,egy füszeres stelázsi fiókos pulttal. Hatvan u. 23. 14

Alig használt
porszivógép jutányosan eladó. Cim Hirlaíroda, Széchenyi u. 6. 106

Szürkepuli,
fajtiszta, mesterhegedű, 9×12 fényképezőgép eladó. Hadházi ucca 18. 102

Antik
fotelek, asztalkák, kis vitrin, ebédlőasztal, karosszék, komót, fényezett szekrény. Miklós u. 51. Czeglédinél. 98

Főszijj
és egyéb szijjak, benzinmotoros cséplőgarnitura eladó. Nyilastelep, Nánássy, Márton Kálmán ucca 4., vagy Kossuth u. 47. 92

Pénz nélkül
10 havi részletfizetésre rendelhet: vásznat, damaszto t, férfi, női szöveteket, selymet, paplant, szőnyeget, stb. Kossuth u. 61. keresztépület. 15

Egy
kétajtós jégszekrény és 10 kg. mérleg eladó. Nyil ucca 68. 1769

Eladó
város alatt kövesút mellett 26 holdas tanyásföld gazdasági épületekkel, szőlő és gyümölcsössel. Értekezhetni: Gazdák Bankjába. 1826

Salgótarjáni
örökégő vaskályha, vasoszlopos drótkerités és ócska deszkák eladók. Nap u. 13. 697

Eladó
jókarban levő ócska ajtók ablakok és pár száz vályog, esetleg tapasztani való. Jerikó u. 43. Érteekzni ugyanott. 689

Eladó
vagyonmegosztás maitt a törvényszék szomszédságában. — Varga ucca 29. számu nagytelkü ház minden elfogadahtó áron 692

Egy
jókarban levő fehér hálószoba bútor tizenegy darabból álló eladó. Pásti ucca 2. I. em. balra. 1821

Eladó
városbelterületén, Ujkert, Lehel ucca 22. sz. ház 1130 négyszögöl kerttel, esetleg ezen területből három házhely eladó. Értekezni Eötvös 7. alatt 1819

4-es Nicholson
kazán kifogástalan állapotban, 4 darab cséplőgép, járó kerék, egylovas tejeskocsi eladó. Márton Kálmán ucca 7. szám. 716

Nagyon
szép kosztüm, sötétkék, olcsón eladó. Miklós uccai ref. iskola, balra. 717

Ujonnan
nyitott fehérnemü szaküzletemben most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486

Nagy
szabóvarrógép eladó olcsón. — Cserepes u. 5. sz., hátsó pince. 7

Portale
üveggel, alighasznált, olcsón eladó. Liener cipőüzlet, Széchenyi u. 1. 70

Luc-
és erdei fenyők olcsón eladók. Sesztina ucca 4., kisállomás mellett. 721

Szalongarnitura,
székek, asztalok, vitrin, rézháló, félhálók eladók. Csapó 6., zálogház mellett. 117

Zongora,
szekrények, hálók, íróasztalok, ebédlőszekrény, mészároshűtő, konyhaszekrények, ruhásszekrények eladók. Csapó 6. 116

Háló,
ebédlő, úriszoba, Biedermayer garnitura, könyvszekrény, kombinált szekrény, rekamié, különálló fotellek, jégszekrény eladó. Hunyadi u. 17.

Koncert pianino,
világmárkás, gyönyörű hangú eladó. Schmidt, Hunyadi u. 18. Hangszermühely. 121

Indián
oldalkocsis motorkerékpár kifogástalan állapotban és egy takaréktüzhely jutányosan eladó. Deák Ferenc u. 6. 87

Eladó
Borz ucca 20, Kut ucca 102. sz. házak kedvező feltételekkel. — Farkas ügyvéd, Hungária palota. 89

Eladó
Barok szalontükör, ebédlőberendezés. Méliusz-tér. 14. 688

Eladó
egy 550 m³ Angol Triumph motorkerékpár, kitünő karban. Érdeklődni Hajnal u. bérház C. lépcső 10. sz. 683

Gyermek
sportkocsi eladó. Simonyi út 18., hátsó villa. 729

Locsoláshoz
gumicső, 6 és fél méter hosszú, új, olcsón eladó. Csokonai 44. 703

Összes
berendezése két szoba, konyhás uri lakásnak (bútorok, képek, edények) eladók. Rothermere 21. 110

Egy
alig használt komplett háló elköltözés végett sürgősen eladó. Miklós u. 5. Lajosnál. 16

Eladó
négy és fél hold föld a Gál dülőben. Érdeklődni: Kassai út 2. 713

Sötétbarna
politurozott hálószoba bútor eladó Kovács asztalosnál. Vánkert, Domokos Lajos ucca 26. 1714

Üzemképes
Ford személyautó négyszáz pengőért. Különféle használt teherautók igen előnyös árban, esetleg részletre is megbízásból eladók. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13. 4741

Eladó
egy kimondottan szép tenyésztésre alkalmas fajtiszta angol pointer vizsla. Monostorpályi út 14. sz. 18

Eladó
400 négyszögöles házhely. Lehel u. 41. sz. Értekezni Busi 15.

Akácszőlőkaró,
hasított, 190 hosszú, eladó. Varga u. 11. Telefon: 15-18. 1

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 1827

Eladó
eke, ekekapa, egyes hám, 200 mázsa, járom. Csapó 9., hentesüzlet. 1838

Eladó
A. J. S. motorkerékpár, prima állapotban, Tóth, Rákosi Jenő 5. szám. 118

Egy
jókarban levő segédmotor, kerékpárral, vagy anélkül eladó. Kovács, Korponai 4. 1812

Eladó
új padlásajtó zárral, 10 vastag dió, cseresznye palló, használt palalapok. Méliusz tér 10. 1800

Eladó
egy erős igás szekér. Kassai út 54. 701

Kellemes
hangú kanári madarak eladók. 10—3-ig megtekinthető. Szoboszlói út 2 .sz. III. em. 11. B) lépcső. 1807

Kovácsszerszám
eladó. Csapókert, Vasuti sor 15. sz. 1828

Eladó
egy nagyo jégszekrény és puld Csapó ucca 65. alatt. 1818

Bútor

Gyermekkocsi
legolcsóbb legjobb, legszebb a „Vica" gyermekkocsi üzem gyártmánya, Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 3576

Kombinált
nyugágyak a legszebb és legolcsóbb kivitelben kaphatók. — Hatvan 21. 4776

Üzletek

Üzlethelyiség,
forgalmas helyen, külön pinceraktár kiadó. Sas u. 2. Értekezni Dénesnél, Cegléd u. 22. 4794

Budapesti
gallértisztító képviseletemet — Kossuth u. 15. alól áthelyeztem Csapó u. 3. 4796

Üzletem
megszüntettem, raktáron levő bútorokat olcsón árusítom ki. Özv Fenyvesi Emánuelné bútorkereskedő. (Kistemplomnál.) 67

Petőfi-tér 3.
üzlethelyiség bérbeadó. 82

Jómenetelü
füszerüzlet berendezéssel, árual elköltözés végett azonnal átadó. Cím a kiadóban. 80

Üzlethelyiség
lakással azonnalra kiadó. Csapó ucca 72. Érdeklődni Vendég u. 27. 78

Füszerüzlet
jóforgalmú átadó. Cím a kiadóban. 91

Jómenetelü
hentesüzlet Csapó u. legforgalmasabb helyén eladó, vagy kiadó. Csapó u. 35. 112

Forgalmas
füszerüzlet berendezéssel, lakással és mellékhelyiségekkel kiadó. Attila tér 2. 108

Nagy
üzlethelyiség Piac 56. alatt kiadó. 1817

Tóth Gyula
pületüveges és képkeretező üzlete, Debrecen, Bocskay tér 2. Telefon 32-80, heti 1.— pengő, részletre is vállal. 702

Harminc
éve fennálló füszerüzlet berendezéssel kiadó. Simonffy 33. szám.

Rádió

Rádió,
2+1 és 3+1, közép- és hosszúhullámra, megbízásból eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35. keresztépület bal.ra. 111

Rádióját,
villamos berendezését a költözések alkalmából legolcsóbban, szakszerüen szereljük, rádió karbantartás havi 1 pengőért. Tóth István rádió és villanyszerelő, Hatvan u. 17. szám. 4578

Vétel

Megvételre
keresek gyöngytyúk tojást kotló alá. Apaffi u. 20. szám. 635 1766

Gázvasalót
melegítővel veszek. Üzlethelyiség kiadó. Hunyadi ucca 14. — Zálogház. 74

Jókarban
lévő középnagyságú jégszekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóban. 94

Oktatás

Kitünő
német oktató ifjusági tanfolyamot végzett, elmegy gyermekekhe zis. Thobik M. Timár u. 24. 1815

Soffőrvizsgára
olcsón, megbízhatóan előkészítem. Török Bálint u. 15. 1836

Ingatlan

Eladó
Tiszalökön háromszobás, előszobás és konyhás családi ház, kis gyümölcsössel, 40 darab gyümölcsfa, az udvaron jó ivóvíz. Érdeklődni lehet Hadházi ucca 21. sz. alatt. Ugyanott egy szoba gőzfürdő berendezés eladó. 1795

Tengerész
ucca 5. adómentes kis téglaházamat 300 négyszögöl vágóhidnál hasonlóval elcserélném vagy eladnám. 690

Kishegyesen
22.5 hold szántóföld haszonbérbe kiadó. Értekezés Rothermere ucca 9. 691

Haszonbérbe
kiadó Ondódon 19 hold tanyásföld, betegtoló kocsi eladó. Magoss György tér 29. sz. 708

Gyümölcsös,
négy holdas urilakással, melléképületekkel eladó. Cím a kiadóban. 712

Házhelyemet
a Homokkertben és a Simonyi úton olcsón árusítom. Rajeczi Burián Zoltánné. Értekezhetni dr. Kovács és dr .Papp ügyvédek, Batthyány ucca 14., irodájukban. 704

Eladó
Erős Lajos ucca 2. sz. alatti modern, minden kényelemmel ellátott ötszobás, hallos villaszerű családi ház, szép parkkal. Értekezni a helyszinen. 1782

Bérbeadó
Halápon hetvenkét kat. hold tanyásbirtok. Monti ezredes u. 13. 1773

Hadházon
Piac közelében egy ház eladó. Üzletnek is megfelelő. Cím a kiadóban. 1823

Villatelkek,
350—400 négyszögöl, egyetem mellett, Komlóssy út 46. szám, eladók. Szikszay, Thaly K. u. 1. 1803

32 hold
föld Cucán 1935 októberre kiadó. Buday Ézsaiás uccából nyiló. Tarr ucca 3. Kéky-villa.

Nagyerdőnél
eladó telkek részletre is. Értekezni: Monti ezredes u. 9. 700

RENGETEG KILÓS ÁRUK
érkeztek
BIRÓ és **SUGÁR** üzletébe Piac u. 10. sz. kereskedelmi iskola mellett.
Füzőkészítőknek, rózsaszín sima és virágos brokát.
Szabóknak, cloth, ujjabélés zsebvászon és kanavász.
Sapkakészítőknek, selyem és selyemserge
Vásárosoknak zeig, fehérvászon, zephir, kanavász, sárgavászon, molino és műselymek.
Ezek mind kilóra, nagyon olcsón lesznek árusítva.
Egész ruhákra maradékok, mosóáruk krepdesinek és mintás selymek **feltünő olcsó árban árusiittatnak.**

Lakást keresők

Különálló
házat, egy esetleg két komfortos lakással július, esetleg augusztus elsejére, lehetőleg kocsiszínnel, vagy garázzsal keresek város belterületén. Jelige: „Igazgató". 95

Központon
ny. MÁV főtisztviselő aug. elsejére földszinti uccai összkomfortos kétszobás lakást keres. Ajánlatokat „MÁV" jeligére a kiadóban. 720

Hangszer

Zongora,
félhosszú, elköltözés miatt olcsón eladó. Salétrom ucca 5., emeleten. 20

Zongorát,
rövid kereszthuúrost, kifogástalant keres megvételre. Peregíny — Miklós u. 55. 1831

Különféle

Poloskaírtást,
molyirtást, cyángázzal, lakások vizsgálását, valamint bútordarabok, ruhák és szőnyegek darabonkénti cyánozását, szllítását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkányszer kapható. Nánássy, Kossuth ucca 47. sz. 4398

Emeletes házak
tatarozását, átalakítását jutányos áron vállalja Kállai Mihály építőmester, K. Tóth u. 5. Vargakert. Ócska ajtók, ablakok eladók. 56

Költözésekhez
villanyégőit becseréli, ujakat ige nolcsón ad, Eltörött dísztárgyakat szakszerüen és olcsón javit Bárány rádióház, Szent Anna 1. sz. Rádió főlerakat. 3455

Kerékpár,
új és használt, Steyr, Puch, Csepel, részletre is. Javítás, zománcozás legolcsóbban **Keszlernél, Széchenyi u.** 4780

Pászka!
Megmaradt készletet leszállított árban kiárusítjuk. Orthodox pászkagyár, Reáliskola u. 4753

Gépjavítást,
vasesztergálást, hegesztést jutányosan készít Ehrenreich, — Arany János ucca 37. 4433

Kilós
és méteres maradékok állandóan kapahtó. A vásaron nem árusítok. Dégenfeldtér 61

Tehenek
legeltetésre előjegyezhetők a Hadházi úti legelőre. Jelentkezni d. u. 3-tól 5-ig. Cím: Kassai út 60. 723

Fajborok
magasfokúak, ő és új, alacsony áron. Arany János u. 30. Blazsek termelő. 1789

Hulladékfa,
nagyobb mennyiségben mázsánként 1 pengő 80 fillér, forgács 1 pengő 20 fillér. Kapható Csapó ucca 73. 97

VILLAMOS ÚTON
HORGANYOZOTT
HORTOBÁGY
SODRONYKERITÉSEK
NEUBAUERNÉL
MAGOSS GYÖRGY TÉR.
és KÉTMALOM U. SAROK.

Kertiszék,
pad, fürdőkád-kályha, rolló eladók. Hatvan ucca 49. 4774

Álló
modern dióóraszekrény, cégtáblák, 5 és 21.2 méter, kóser 25 literes zsírosbödönök, kiskályha, székek, teknők olcsón eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában

Poloskaírtást
cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Csala, Rákóczi 9. 52

Költöztetést
teherautóval az ország bármely részére elvállalunk. Debreceni Autóforgalmi Rt. — Telefon: 15-12. 4564

Angol
vizsla, fehér-fekete tarka elveszett .Megtaláló jutalomban részesül. Varga u. 32. szám. 57

Perzsaszőnyeg
művészi javítást, mosást legolcsóbban elvállal Tütündjián, Szent Anna u. 23. 115

Bércséplésre
gépet keresek cirka 2000 métermázsa élethez. Varga ucca 17.

Tokajhegyaljai
sajáttermésű boraimat legolcsóbban állandóan 56 fillérért árusítom. Nap ucca 10. 1830

Lovagoljon
a lovaglóiskolában olcsó abonens árak mellett. Kossuth u. 44. 85

Kutfurást
és javításokat legolcsóbb árban vállalok, ócska kutakat és csöveekt veszek, eladok. Rácz, Timár ucca 52. 4501

Mosószappant,
jó házi minőségűt olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Degenfeld téri vassátor. (Fehértói temetkezési vállalattal szemben.) 4775

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

Házivarrónő,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Nedves falak
szigetelésre legjobb és legolcsóbb a Tricosal. Kapható: Debreceni Műkőgyár Rt.-nál, Fürdő ucca 2. Ugyanott betonhengerek tenniszpályákhoz is kaphatók. 3150

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **Thury Levente.**
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott: **Nagy Károly és Társai** körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.